

Ἀπόψε ἔφυγεν ὁ ὑπηρέτης καὶ μοῦ ἐπῆρε καὶ τὸ δακτυλίδι.

«Μπᾶ! εἶπεν ἡ γάτα, τοῦτο διορθοῦται εὐκολα» μὴ λυπῆσαι. Δός μου τὸν σκύλον καὶ ἐγὼ πηγαίνω νὰ σοῦ φέρω τὸ δακτυλίδι».

Ὁ Ἀποστόλης ἔδωκε τὸν σκύλον. Καὶ ἡ γάτα καθόλα ἐπάνω εἰς τὸν σκύλον ἐπῆγε εἰς τὸ ὑάλινο παλάτι τοῦ ὑπηρετοῦ τῆς βασιλοπούλας. Εἰσῆλθε καὶ ἔψαξεν εἰς ὅλας τὰς τρύπας τοῦ σπιτιοῦ, ἀλλὰ δὲν τὸ εὗρισκε πούθεν. Ἐπὶ τέλους ὅμως ἀνεκάλυψεν ὅτι ὁ ὑπηρέτης τὸ εἶχε κρυμμένον εἰς τὴν γλῶσσάν του ὑποκάτω. Τὴ νύκτα διὰ τὸ βγάλῃ ἔξω; Ἐσκέφθη νὰ πιᾷσιν ἕνα ποντίκιον. Ἀφ' οὗ δὲ τὸν ἐπικσε, τοῦ εἶπε: «ἐγὼ δὲν σὲ τρώγω. Νὰ μοῦ κάμῃς ὅμως καὶ σὺ ἕν καλόν. Νὰ ὑπάγῃς νὰ χῶσῃς τὴν οὐράν σου εἰς τὴν μύτην τοῦ ὑπηρετοῦ, ὅταν κοιμᾶται». Τὸ ποντίκι εἶπεν ὅτι τὸ κάμνει προθύμως. Καὶ καθὼς ἐκοιμᾶτο ὁ ὑπηρέτης, τὸ ποντίκι ἔχωσε τὴν οὐράν του εἰς τὴν μύτην τοῦ ὑπηρετοῦ. Ὁ ὑπηρέτης ἤρχισε νὰ πτερινίζεται καὶ τὸ δακτυλίδι ἐπετάχθη ἔξω καὶ ἔπεσε κατὰ γῆς. Τὸ ἤρπασεν ἀμέσως ἡ γαλῆ καὶ καθόλα πάλιν εἰς τὸν σκύλον ἔφυγε δρομαίως. Καθὼς δὲ ἐπέρων τὴν θάλασσαν, ὁ σκύλος ἐζήτησε νὰ ἰδῇ τὸ δακτυλίδι καὶ εὐθὺς ὡς ἡ γάτα ἐπῆγε νὰ τοῦ τὸ δείξῃ, ὁ σκύλος ἀνυπόμονος θέλων νὰ τὸ παρατηρήσῃ καλλιτέρεα ἔσπρωξε τὸ δακτυλίδι μὲ τοὺς πόδας του καὶ τὸ δακτυλίδι ἔπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ τὸ κατέπιεν ἕν ψάρι. Ἡ γάτα ἤρχισε νὰ θρηνῇ διὰ τὸ κακὸν ὅπου ἔγινε καὶ δὲν ἤξευραν ποῦ νὰ ὑπάγουν. Εἰς τὴν θάλασσαν δὲν ἠμπόρουν νὰ μείνουν περισσότερον καιρόν· ἀπεφάσισαν λοιπὸν νὰ ὑπάγουν εἰς τὸ πλοῖον τὸ ὁποῖον ἦτο ἠραγμένον ἐκεῖ πλησίον. Ἡ γάτα ἔδραμεν εἰς τὸν πλοίαρχον καὶ ἤρχισε νὰ τὸν κολακεύῃ. Ὁ πλοίαρχος εἶπε, «τί καλὴ γάτα ποῦ εἶνε αὕτη. Ὅταν τὴν ἐπέτρην ἔλθω εἰς τὸ σπίτι μου, θὰ σοῦ δώσω τὰ ἔντερα τοῦ ψαριοῦ, ποῦ ἡγόρασκα». Καὶ τὸ βράδυ μὲ τὴν γάταν καὶ τὸν σκύλον ἐπῆγε εἰς τὸ σπίτι του. Καὶ καθὼς ὑπεσχέθη ἔδωκε τὰ ἔντερα εἰς τὴν γάταν. Μέσα εἰς τὰ ἔντερα ὅμως ὑπῆρχε τὸ δακτυλίδι. Τί χαρὰ ποῦ

ἠσθάνθη ἡ γάτα. Εὐθὺς καθάλλικε τὸν σκύλον καὶ τρέχει εἰς τὸν Ἀποστόλη καὶ ἀπ' ἔξω ἀκόμη φωνάζει: «Ναῖον, νάον. Ὁ Ἀποστόλης καθὼς εἶδε τὴν γάταν φειδράν, ἠρώτησεν ἂν τὸ εὔρε. Καὶ ἡ γάτα τὸ ἔδωκεν εὐθὺς καὶ διηγῆθη ὅσα συνέβησαν. Ὁ Ἀποστόλης ἐμάλωσε τὸν σκύλον διὰ τὴν ἀπροσεξίαν. Ἐπειτα ἔγλυψε τὸ δακτυλίδι καὶ εὐθὺς ἐπαρουσιάσθη ὁ Ἀράπης, τὸν ὁποῖον διέταξε νὰ φέρῃ τὴν βασιλοπούλαν, καὶ τὸν ὑπηρέτην καὶ ὅλον τὸ παλάτι. Καὶ τοῦτο εὐθὺς ἔγινε. Ὁ βασιλοπούλα, ἄμω εἶδε τὸν Ἀποστόλην ἤρχισε νὰ κλαίῃ καὶ νὰ τῷ ζητῇ συγγνώμην, διότι καὶ αὕτη ἠσθάνθη εὐθὺς τὸ κακὸν ποῦ ἔκαμνε. Ὁ Ἀποστόλης ὅμως ἐσυγχώρησε τὴν βασιλοπούλα, τὸν δὲ ὑπηρέτην τοῦ ἔστειλε εἰς τὴν φυλακὴν. Ἐκτοτε ἡ βασιλοπούλα καὶ ὁ Ἀποστόλης ἔζων καλὴν ζωὴν καὶ εὐτυχῇ.

Π. Π. ΟΙΚ.

ΔΕΝ ΔΥΝΑΣΑΙ ΝΑ ΤΟ ΕΞΑΛΕΙΨΗΣ

— Τηλέμαχε, μὴ γράφῃς ἐκεῖ, ἔλεγε πατήρ τις πρὸς τὸν υἱόν του ὁ ὁποῖος, κρατῶν ἀνὰ χεῖρας τὸ ἀδακνάντινον δακτυλίδιον τῆς μητρός του, ἔγραφε δι' αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ὑέλου τοῦ παρθύρου.

— Διὰ τί νὰ μὴ γράφω;

— Διότι δὲν δύνασαι νὰ τὸ ἐξαλείψῃς.

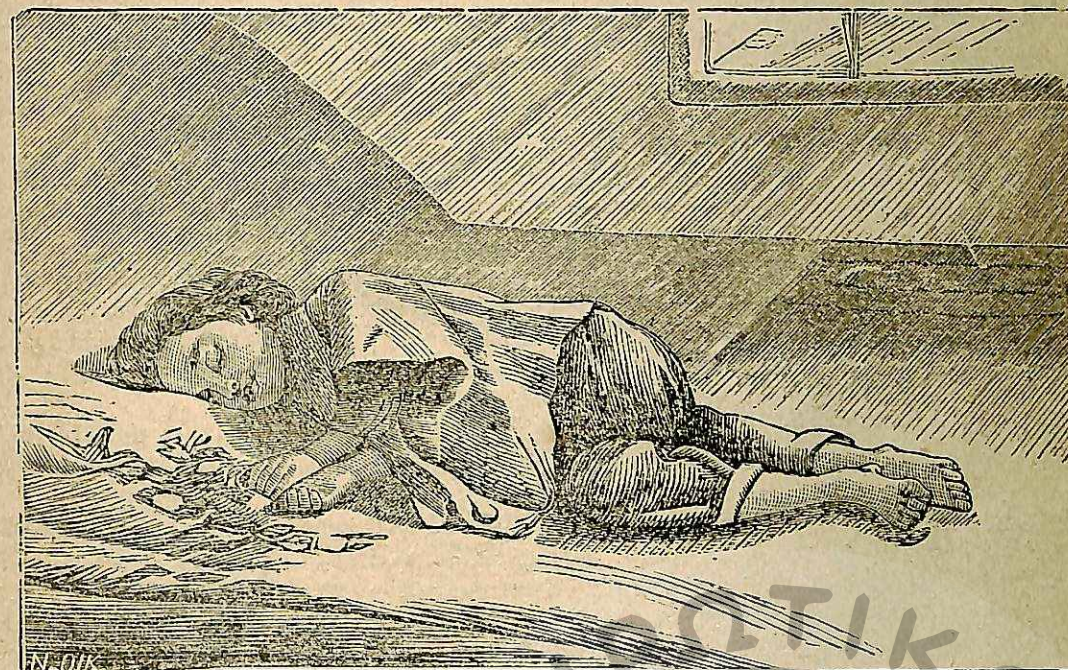
Ἐνθυμεῖσθε καὶ σεῖς, μικροὶ μου φίλοι, ποσάκις ἐγράψατε μέχρι τοῦδε εἰς μέρος ἀπὸ τοῦ ὁποῖου δὲν δύνασθε νὰ σβέσητε τὰ γραφέντα; Προχθὲς ἀκόμη νομίζω ὅτι σὲς ἤκουσα νὰ λέγητε σκληρὰ καὶ πικρὰ λέξεις πρὸς τὴν μητέρα σας. Αἱ λέξεις αὗται ἐγράφησαν ἐντὸς τῆς τρυφερᾶς καρδίας τῆς μητρός σας καὶ τὴν κατεπύκνωσαν. Εἶναι εἰσέτι ἐκεῖ ἐγκεχυραγμένα καὶ τὴν βραχνίζουσιν ὁπόταν τὰς ἐνθυμηται. Δὲν δύνασθε νὰ τὰς σβέσητε.

Μίαν ἄλλην ἡμέραν πάλιν ἐνῶ ἐπικίετο μετὰ τῶν φίλων σας ἐψιθυρίσατε πονηράν τινα σκέψιν εἰς τὸ αὐτίον ἐνὸς ἐκ τῶν φίλων αὐτῶν. Ἡ σκέψις σας ὅμως ἐκείνη ἐγράφη εἰς τὸν νοῦν τοῦ φίλου σας, καὶ τὸν ὠδήγησε νὰ πράξῃ πονηράν τινα πράξιν.

Εἶνε πλέον καὶ αὕτη ἐγκεχυραγμένη εἰς τὸν νοῦν του καὶ δὲν δύνασθε νὰ τὴν ἐξαλείψῃτε.

Ὅλαι αἱ σκέψεις σας, ὅλοι οἱ λόγοι σας, ὅλαι αἱ πράξεις σας τέλος γράφονται εἰς τὸ

βιβλίον τῆς μνήμης. Προσέχετε! διότι τὰ γραφόμενα ἐντὸς τοῦ βιβλίου αὐτοῦ, τοῦ τόσον στερεοῦ, χαράσσονται βαθέως καὶ ἰσχυρῶς καὶ διὰ τοῦτο δὲν δύνασθε νὰ τὰ σβέσητε.

ΤΟ ΟΡΦΑΝΟ

Παιδιά, ὅπου σὲ κατάσπερ κοινοῦσατε κρεββάτι
Μὲ πλούτη καὶ μὲ ὠμορφιά,
Ρίχτε σ' αὐτὴ τὴ ζωγραφιά
Τὸ σπλαγχνικὸ σας μάτι...

Ἐν' ἀγοράκι νητικὸ, λουλουδι μαραμένο

Ποῦ δὲν τὸ ὀρσίσαν φιλιὰ

Στῆς μάνας του τὴν ἀγκαλιά,

Μέσα στὸ χιόνι ἄρωστο κοιμᾶται τὸ καυμένο.

Εἶναι ψυχρὸ τὸ στρώμα του, σκληρὸ τὸ προσκε-

Συλλογισθῇτε το καλὰ, [ψάλι...

Σεῖς π' ἀκουμπᾶτε σ' ἀπαλὰ

Στρωσίδια τὸ κεφάλι.

Οἱ κόποι τοῦ ἐπῆρανε καὶ ἡ πίκρα τὸν πατέρα

Μία χειμωνιάτικη νυχτιά...

Τὴ μάνα του, ξερὴ Ἰτιά.

Ἡ ἀρώστεια τὴν ξεριζώσε τοῦ χάρου ἢ θυγατέρα.

Κ' ἔμεινε μόνο καὶ ἔρημο... Ἀνήμπορο ἀνέλα
Χωρὶς αἰσά, χωρὶς λαλιὰ
Τὴ μαύρη ἀφῆσε φυλῆα
Μὲ τὴν ψυχὴ στὸ στόμα...

Τώρα στοὺς δρόμους τὸ πτωχὸ παιδάκι διακο

Κ' ἐλεημοσύνη σας ζητεῖ... [ναῦει

Ρίχτε στὸ δίσκο ποῦ κρατεῖ

Καὶ φοβισμένο σας κυτᾷ, πολλὰ δὲ σας γυρεῖ.

Παιδιά ὅπου κοιμοῦσατε τὴ νύχτα στῆς μαμάς

Τὴν ἀγκαλιά... τὸν οὐρανὸ... [τας

Δόστε στὸ μαῦρο ὄρφανὸ

Τὰ περιττὰ λεπτὰ σας.

Ὅποιο παιδάκι σήμερα, ὅποιο καλὸ παιδάκι

Δίνει ψωμί στὸ ὄρφανὸ

Τὴν νύχτ' ἀπὸ τὸν οὐρανὸ

Παραφυλᾷ τὸν ὕπνο του χρυσὸ ἐν ἀγγελάνι.

Ἀθήνησιν Αὐγούστος 1879.

Ε. Κ. ΣΥΡΑΤΟΥΔΑΚΗΣ

ΠΕΡΙΕΡΓΟΣ ΚΑΤΑΓΩΓΗ

ΩΡΑΙΩΝ ΤΙΝΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

Ἡ μικρὰ Κλειὼ πρῶτον τινὰ κατεγίνετο νὰ ἐρωτᾷ μετὰ ἐνδιαφέροντος τὴν κούκλαν τῆς πῶς ἐπέρασε τὴν νύκτα, τί ὄνειρον εἶδε, ἐὰν τὴν ἠνόχλησαν οἱ κώνωπες καὶ πολλὰ ἄλλα σπουδαῖα δι' αὐτήν, εἰς τὰ ὁποῖα ἡ κούκλα ἀπεκρίνετο διὰ τῆς σιωπῆς κρατοῦσα τὰ βλέμματά της προσηλωμένα ἐπὶ τῆς στέγης.

— Σιώπησον ἐπὶ τέλους, Κλειώ, ἐφώναζεν ὁ ἀδελφός της, ὁ ὁποῖος προσεπάθει νὰ παύσῃ εἰς τὴν κιθάραν ἐν νέον ἔσμῳ. Ἐτρελλάθη νὰ ὁμιλῇς μὲ τόσον θόρυβον πρὸς μίαν παλῆρό κούκλαν;

Πρὸς μίαν παλῆρό-κούκλαν, εἶπες; Εἶναι ἡ ἀγαπητὴ μου κόρη αὐτή! Μάθε το, ἂν δὲν τὸ ἤξεύρης!

Ὁ Ξενοφῶν ἐγέλασε σφοδρῶς. — Δὲν γνωρίζεις λοιπὸν ὅτι ἡ ἀγαπητὴ σου αὕτη κόρη ἐπλάσθη μίαν ἡμέραν ἀπὸ ἑνα σωρὸν κουρελόπικνα;

— Δὲν τὰ πιστεύω ἐγὼ αὐτὰ, εἶπεν ἡ Κλειώ μετ' ἀγχανκτῆσεως.

— Καὶ ὅμως εἶναι ἀληθές τινος: Ἡ κόμη της μάλιστα ἐκόπη ἀπὸ τὴν ῥάχην ἀσκή-μου τινὸς γραῖας αἰγός! Ἐγὼ τοῦλάχιστον οὐδέποτε θὰ ἐθώπευον τοιαῦτα πράγματα!

Ἡ δυστυχὴς Κλειώ ὀλίγον ἔλειψε νὰ κλαύσῃ, καὶ ἔπαισε μάλιστα τὸ εὐχάριστον παιγνίδιον της. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ὁ ἐξαδελφός Εὐθύβουλος ἀνύψωσε τοὺς ὀφθαλμούς ἀπὸ τοῦ βιβλίου του καὶ εἶπε:

— Ξενοφῶν, γνωρίζεις ὅτι αἱ χορδαί της κιθάρας σου ἀπετέλουν ἄλλοτε μέρος τῶν ἐντέρων μιᾶς γαλῆς;

Ὁ Ξενοφῶν ἤθελεν ὀργισθῇ ἐὰν ἐτόλμα· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ ἐξαδελφός του ἦτο πολὺ μεγαλύτερος αὐτοῦ ἠρέσθη νὰ ἀπαντήσῃ:

— Ὅποια ἰδέα ἀηδής!

— Καὶ ὅμως εἶναι ἀληθές. Τὰ περισσότερα πράγματα, τὰ ὁποῖα μᾶς περικυκλοῦσιν ἔχουσι παράδοξον καταγωγὴν. Αὐτὸς ὁ κοκκαλινὸς κόνδυλοφόρος λόγου χάριν ἐκόπη ἀπὸ τοῦ ὀδόντος, διὰ τοῦ ὁποῖου ἦτο ὠπλισμένον τὸ στόμα ἐνὸς ἐλέφαντος· αὐτὰ

τὰ ὠραῖα ἀγγεῖα, τὰ ὁποῖα κεῖνται ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἦσαν ἄλλοτε χῶμα λευκόν. Ἡ ὠραία μεταξωτὴ ζώνη τῆς Κλειοῦς ἐκάλυπτε κατ' ἀρχὰς μικρὸν τινα σκώληκα. Αἱ τρίχες τῆς βύρσης τῶν μαλλίων ἐκόσμου ἄλλοτε τὸ δέρμα ἐνὸς ἀγριοχοίρου, τὸ δὲ στῆθος ἐπὶ τοῦ ὁποῖου κοιμᾶσαι τόσον εὐχάριστα εἶναι γεμισμένον ἐκ τριχῶν προβάτου.

— Πάντα ταῦτα, Εὐθύβουλε, μοὶ προξενοῦσιν ἀηδίαν. Μὴ ὁμιλῇς περὶ τούτων, σὲ παρκαλῶ!

— Διὰ τί ὅχι; εἶπεν ὁ ἐξαδελφός· ἐγὼ ἴσα ἴσα ἐνδιαφέρουμι παρὰ πολὺ νὰ ἀκούω τοιαῦτα παράδοξα. Εἶναι ἡ μόνη μου εὐχαρίστησις νὰ μανθάνω, πῶς πράγματα ἀηδῇ, λερωμένα, αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ βρωμερὰ δύνανται νὰ μεταποιῶνται ὑπὸ τῆς τέχνης ἢ ὑπὸ τῆς βιομηχανικῆς εἰς πράγματα ὠραϊότατα καὶ εὐάρεστα.

— Ἦθελον νὰ ἔβλεπον μὲ τοὺς ὀφθαλμούς μου ὅσα λέγεις, εἶπεν ὁ Ξενοφῶν μὲ δυσπιστίαν.

— Θὰ σοὶ ἀποδείξω ὅτι δὲν λέγω ψεύματα, εἶπεν ὁ ἐξαδελφός του, λαμβάνων ἐκ τοῦ συρταρίου του φύλλον χάρτου λευκοῦ καὶ στιλπνοῦ. Ὁ χάρτης αὐτὸς δὲν εἶναι ὠραῖος;

— Βεβαίως, εἶπεν ὁ Ξενοφῶν, ἀλλ' ὁποῖα σχέσις ὑπάρχει μετὰ αὐτοῦ τοῦ χάρτου καὶ τῶν ὅσα πρὸ ὀλίγου ἔλεγες;

— Ὁ χάρτης αὐτὸς ἦτο ἄλλοτε κουρέλιον λερωμένον.

— Δὲν τὰ πιστεύω ἐγὼ αὐτὰ, εἶπεν ὁ Ξενοφῶν. Θέλεις νὰ ἀστυειθῇς!

— Διὰ νὰ πεισθῇς λοιπὸν, ἐγὼ θὰ σὲ ὠδηγήσω σὲ καὶ τὴν Κλειώ καμμίαν ἡμέραν εἰς Φάληρον διὰ νὰ ἐπισκεφθῶμεν τὸ μηχανουργεῖον ὅπου κατασκευάζεται ὁ χάρτης· θὰ ὑπάγωμεν πρῶτον εἰς τὸ μέρος ὅπου τὰ κουρέλια διαχωρίζονται, κόπτονται, πλύνονται, καταξοσχίζονται καὶ μεταβάλλονται εἰς χυλόν. Κατόπιν θὰ ἴδωμεν τὸν χυλὸν αὐτὸν νὰ διέρχεται διὰ τινος μηχανῆς ἐκ τῆς ὁποίας ἐξέρχεται καθαρὸς καὶ λευκὸς μετασχηματισμένος πλέον εἰς χάρτην.

Η ΕΛΕΝΗ ΚΑΙ ΤΟ ΓΑΤΑΚΙ

Ἡ Ἑλένη πάντα ἦτο κόρη ἀτακτῆ, σκληρῆ, καὶ ποτὲ δὲν ἐκρατεῖτο στὸν θυμὸν της ἡ μικρή.

Ὅ,τι ἤθελε, νὰ γίνῃ τὸ ἐξήτει περὶ οὐδὲ τὴν ἐμάλωσαν· ἐκείνη ἦτο πείσμων, ἀπειθής.

Καὶ τὰ πόδια ἔκτυπωσε μὲ θανάσιμον εἰς τὴν γῆν, εἴτε ἂν ὑποχωροῦν εἰς τὴν μεγάλην της ὀργήν.

Μίαν ἡμέρα ἕνα γατάκι τῆς ἐφέραν παρδαλὸν, στὸ λαιμὸ μὲ κουνουνάκι, καὶ γιὰ παίξιμο τρελλό.

Ἡ Ἑλένη τὸ ἀρπάζει καὶ μὲ σφοδρὴν γλυκὺ ψίψι! ψίψι! τὸ φωνάζει, τὸ πετᾷ ἐδῶ κ' ἐκεῖ.

Τὸ γατάκι τρέχει, τρέχει, παίζει ὅλο μὲ γὰρ καὶ πηδᾷ στὸ στόμα ἔχει τὴν στριμμένην του οὐρά.

Ἡ μητέρα ὅλα βλέπει καὶ τῆς δίδει συμβουλὴν νὰ προσέγῃ ὅτι πρέπει ὅταν παίζῃ μὲ γαλῆν.

Καὶ μὴ τύχῃ καὶ πεισθῇ τὸ γατάκι τὸ τρελλό, μὴ τὰ νύχια του τινάξῃ καὶ δὲν ἔβγῃ σὲ καλὸ.

Σὰν νὰ εἶπεν ἡ μητέρα ἐναντία συμβουλῇ κ' ἡ καλὴ της θυγατέρα στὴ στιγμὴ τὴν ἐκτελεῖ.

Ἐπειδὴ δὲ ἀγαποῦσε νὰ κτυπᾷ, νὰ τυραννῇ καθε ζῶον π' ἀπαντοῦσε, γὰρ δὲν εὐλόγῳ νὰ πονῇ.

Πρῶτα, πρῶτον μὲ τὸ χεῖρ τοῦ τοιμπαί το αὐτὸ ἦ καρεὶά της πόσο γαίρει νὰ φωνάξῃ τὸ γατί!

Νιάου! Νιάου! τὸ καυμένο τῆς φωνάζει πῶς πονᾷ, καὶ τὰ ἄλλα λυπημένα ὅσως καὶ τριγυρνᾷ.

— Εἶναι πολὺ περιέργον αὐτό, εἶπεν ὁ Ξενοφῶν μὲ ὕψος σκεπτικόν.

— Βεβαίως εἶναι περιέργον. Ὑπάρχουσιν ὅμως εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἄπειρα ἄλλα πολὺ περιεργότερα ἀπὸ τὴν κατασκευὴν τοῦ χάρτου, τὰ ὁποῖα ἀποδεικνύουσιν ὅτι καὶ τὰ ἀχρηστότερα καὶ δυσειδέστερα πράγματα δύνανται νὰ μεταβληθῶσιν ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου πνεύματος, ὅταν καλλιέργηται, εἰς πράγματα ὠφελιμώτατα καὶ ὠραϊότατα.

Ὁ Εὐθύβουλος διέκοψεν ἐνταῦθα τὴν ὁμιλίαν του, διότι ὁ κώδων τοῦ ὀρολογίου ἐτήμηνε τὴν ὁγδόην ὥραν καθ' ἣν ἔπρεπε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ μῆθημά του. Ἀλλὰ καὶ ὁ Ξενοφῶν δὲν ἤθελε νὰ ἀκούσῃ περισσότερα· αὐτὰ ἤρκουν νὰ φέρωσιν εἰς τὴν καρδίαν του μετατροπὴν ἀξιοπαρατήρητον· διότι, ἅμα ἀνεχώρησεν ὁ ἐξαδελφός του, ἐκεῖνος ἐψιθύρισεν:

— Αὐτὸς ὁ Εὐθύβουλος ἤξεύρει τόσα πράγματα.

Ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ὁ Ξενοφῶν ἔμεινε σιωπηλὸς καὶ περίσκεπτος κατόπιν ἐψιθύρισε πάλιν:

Ἐγὼ θὰ διδάξω ὅμως εἰς τὸν Εὐθύβουλον, ὅτι ἡ περιεργότερα καὶ θαυμαστότερα μεταβολὴ εἶναι ἡ γινομένη ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ ἀνθρώπου ὅταν αὕτη λαμβάνῃ γενναίαν καὶ ἀμετάβλητον τινα ἀπόφασιν.....

Καὶ πραγματικῶς ὁ Ξενοφῶν ἔκτοτε μετεβλήθη πολὺ· διότι πάντοτε καλὰ ἀκούω περὶ αὐτοῦ. Ἡ μήτηρ του μοὶ λέγει ὅτι ἐν τῇ οἰκίᾳ δὲν θέλει νὰ μένῃ ποτὲ ἀργός· προσπαθεῖ νὰ κατὰγίνεται μετὰ ἐνδιαφέροντος εἴτε εἰς τὰ μαθήματά του, εἴτε εἰς τὴν μουσικὴν, εἴτε εἰς τὴν ζωγραφικὴν καὶ τὴν καλλιγραφίαν, εἴτε εἰς ἄλλην τινὰ ἐργασίαν τῆς οἰκίας. Ἐχει ὀρισμένην ὥραν τοῦ περιπάτου του καὶ τῶν παιδικῶν διατρεχάσεων, καὶ εὐχαριστεῖται πάντοτε νὰ μανθάνῃ λεπτομερεῖς περὶ ὅλων τῶν ἀντικειμένων, τὰ ὁποῖα ὑποπίπτουσιν εἰς τὰς αἰσθήσεις του. Εἰς τὸ σχολεῖον εἶναι ὁ πρῶτος τῆς τάξεως καὶ πολλάκις ἤκουσα τὸν διδάσκαλόν του νὰ λέγῃ: «Εἴθε ὅλοι οἱ μαθηταί μου νὰ ὁμοιάζον πρὸς τὸν Ξενοφῶντα κατὰ τὴν ἐπιμέλειαν καὶ τὴν φιλοτιμίαν.»

Σ. Η. Π.

Ἄλλ' ἐκείνη τοῦ ἀσπάζει
τὴν οὐδ' αὖ καὶ δυνάτ' αὐτὴ
τὴν τραβᾷ αὐτὴ σπαράζει
ἐμπροσθὰ τῆς πιθηκά.

Ἡ Ἑλένη εἰς τὰ χεῖλη
εἶγε γέλοιο πονηρό.
καὶ μονάχη τῆς ὁμίλει·
«Κύττα, κύττα, τί χορό!»

Ἀγριεύει τὸ γατάκι
καὶ μὲ πῆδημα ταχὺ
τῆς ἐμπήγει τὸ νυχάκι
εἰς τὸ χέρι τὸ παχύ.

Μία φωνὴ μεγάλη βγάζει,
τὸ πετάει στὴ στιγμή·
αἷμα ἔξαφνα κυττάζει
καὶ τὴν πιάσκει λυγμοί.

Κλαίει, τρέχει σὲ γωνία
μαζεμένη ταπεινὴ
γὰρ νὰ κρύψῃ τὴν κακία
καὶ τὸ χέρι ποὺ πονεῖ.

Ἡ μητέρα τὴν ἀφίνει
εἰς τὴν θοῇν τῆς αὐτῆς
νὰ νοήσῃ καὶ νὰ κρίνῃ
πράξιν ἀδικον μεμπτήν.

«Πείσμων κόρη, γὰρ νὰ μάθῃς,
λέγει τέλος, νὰ ἀκοῦς,
τοῦτο ἔπρεπε νὰ πάθῃς
μετὰ λύπης ἐπακούς.»

Γ. Δ. Θ.

Ο ΑΕΤΟΣ

Ὁ ἀετὸς εἶνε μετὰ τῶν πτηνῶν ὁ ἰσχυρότερος, ὁ τολμηρότερος, καὶ ὁ ἐπιφοδωτότερος εἶνε τέλος ὁ βραχίονας τῶν πτηνῶν, καθὼς ὁ λέων, εἶνε ὁ βραχίονας τῶν τετραπόδων ζώων.

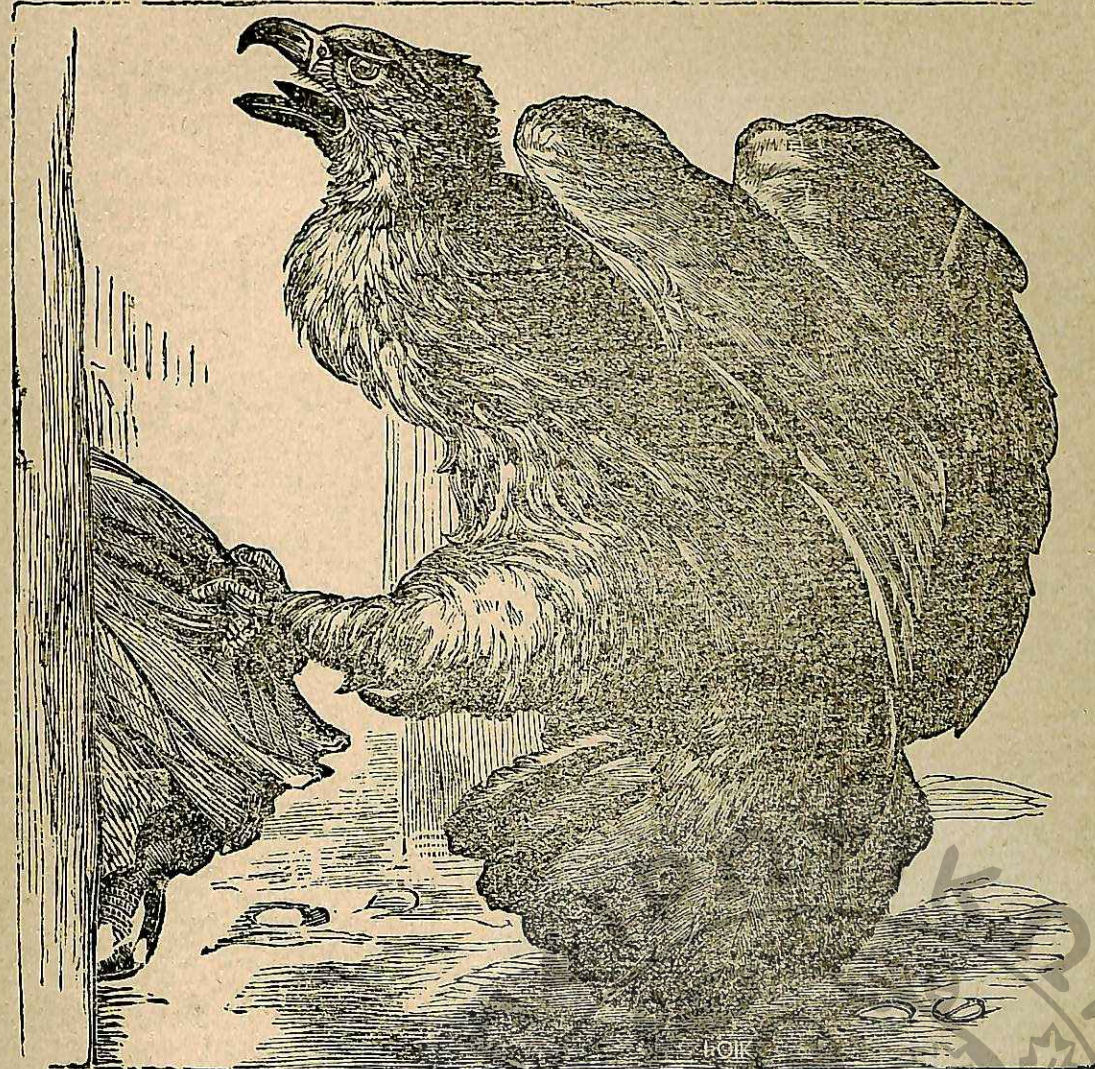
Εἶνε πτηνὸν ἀρπακτικόν, δηλαδή ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα τρέφονται μὲ σὰρκας. Οἱ μεγάλαιτεροι ἀετοὶ οἱ κακτοκύντες εἰς τὰ ὄρη, ἔχουσι μῆκος σχεδὸν ἑνὸς καὶ ἡμίσεος πήχεως, αἱ δὲ πτερίδες τῶν ὅταν εἶνε ἀνοιγμέναι μετροῦσιν ἐνίοτε τέσσαρας πήχεις. Ἡ δύναμις τοῦ εἶνε τοσούτη ὥστε δύναται νὰ σηκώσῃ μικρὸν ἀρλὸν κρατῶν αὐτὸ διὰ τῶν δυνάμεων τοῦ καὶ ἱπτάμενος νὰ τὸ φέρῃ μέχρι τῆς φωλεᾶς ἢ ὁποῖα ὀνομάζεται καλλιὰ. Οἱ θύγατραι τοῦ ἀετοῦ εἶνε κατεσκευασμένοι οὕτως ὥστε νὰ δύναται νὰ τοὺς συστέλλῃ καὶ νὰ τοὺς διαστέλλῃ, καθὼς ἡ

γαλῆ. Τὸ ῥάμφος αὐτοῦ εἶνε γρυπὸν, ἰσχυρὸν καὶ κοττερόν· εἶνε τὸ τελειότερον ὄπλον τοῦ. Οἱ πόδες τοῦ εἶνε βραχεῖς, ρωμαλέοι, καὶ καλύπτονται ὑπὸ πτερῶν μέχρι τῶν δακτύλων.

Οἱ ἀετοὶ εἶναι κατ' ἐξοχὴν ἀθηπάγοι καὶ πρὸ πάντων κάμνουσι προμήθειαν πολλοῦ κυνηγίου ὅταν ἔχωσι τὰ μικρά των νὰ θρέψωσιν ἰς μερικὰς χώρας, οἱ χωρικοὶ ἀντὶ νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὸ κυνήγιον, πηγαίνουσι λίαν πρῶτ' εἰς τὰς φωλεὰς τῶν ἀετῶν, καὶ κατὰ τὴν ἀπουσίαν των ἐννοεῖται, κλέπτουσι τὸ κυνήγιόν των, τὸ ὅποτον συνίσταται ἐξ ἀφρονίας λαγῶν, κονίκων, γηνῶν, νησσῶν, ὀρνίθων, καὶ κυνῶν ἀκόμη. Ἐνίοτε ἐπιστρέφουσιν οἱ ἀετοὶ καθ' ἣν στιγμὴν τελεῖται ἡ κλοπή· τότε ὁ κλέπτης ἀναγκάζεται νὰ συνάψῃ ἐπικίνδυνον πάλιν πρὸς τὸν νοικοκύρην.

Ὁ ἀετὸς κτίζει συνήθως τὴν φωλεάν του ἐπὶ τοῦ ὑψηλοτέρου μέρους τῶν ἀπροσίτων βράχων, ἐκλέγει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τρύπαν τινὰ μὴ προσβάλλομένην ὑπὸ τῆς κακοκαιρίας. Ἐνίοτε ὁμῶς ἡ φωλεὰ τοῦ ἀετοῦ εἶναι καθολοκληρίαν ἐκτεθειμένην εἰς τὸν ἄνεμον, διότι εἶναι πλατεῖα, καὶ ὄχι κοίλη καθὼς τῶν ἄλλων πτηνῶν. Συσσωρεύουσι κλώνας δένδρων, καὶ πρὸς μὲν τὰ κάτω θέτουσι τοὺς παχυτέρους, πρὸς δὲ τὰ ἄνω βραχυτέρους τοὺς λεπτοτέρους καὶ ἐλαφροτέρους. Ἡ οὕτω κατασκευαζομένη φωλεὰ, ἔχει μῆκος ἕως δύο καὶ ἡμίσεος πήχεων ὕψος δὲ ἕως ἑνὸς πήχεως. Ἐν ἄνω μέρος τῆς φωλεᾶς στρώνεται μετὰ μεγάλης ἐπιμελείας, διότι ἐπ' αὐτοῦ τὸ θῆλυ ἀποθέτει δύο καὶ ἐνίοτε τρεῖς ὡὰ διὰ νὰ τὰ θερμάνῃ ἐπὶ τριάκοντα ἡμέρας, ὁπότε ἐξέρχονται ἐκ τῶν ὡῶν οἱ ἀετιδεῖς· καὶ τότε ἡ μὲν μητέρα μένει ἀκόμη ἐντὸς τῆς φωλεᾶς διὰ νὰ προστατεύῃ τὰ νεογνά τῆς καὶ νὰ τὰ ἀναθρέψῃ, ἡ δὲ πατὴρ ἐξέρχεται εἰς κυνήγιον, διὰ νὰ τοῖς φέρῃ τροφήν. Κατόπιν, ὅταν οἱ ἀετιδεῖς γίνωσιν ἀρκετὰ ἰσχυροὶ ὥστε νὰ δύνανται νὰ ἱπτανται, ἀποδιώκονται ὑπὸ τῶν γονέων των ἐκ τῆς φωλεᾶς, διὰ νὰ ἀπέλθωσι μακρὰν καὶ κτίσωσιν ἰδικήν των.

Οἱ ἀετοὶ ἱπτανται πολὺ ὑψηλὰ καὶ μετὰ

Ὁ φύλαξ ἀετὸς ἐμποδίζων τὴν εἵσοδον εἰς μίαν ξένην γυναῖκα.

τοσούτης ταχύτητος ὥστε εἶναι σχεδὸν ἀδύνατον νὰ τοὺς φθάσῃ σφικτὰ ὄπλον. Ἀνυψοῦνται ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἐμψυχον ὄν, καὶ δι' ἑνὸς μόνου πτερυγίσματος διατρέχουσι διάστημα τριάκοντα πήχεων εἰς ἓν δευτερόλεπτον. ἔχουσι τὴν ὀρεκτικὴν δξυτάτην καὶ δύναται νὰ βλέπωσι καὶ τὸ μικρότερον τῶν ζώων ἀπὸ ἀποστάσεως ἀνυπολογίστου. Ἡ ἀκοή των εἶνε λίαν ἀνεπτυγμένη, κατ' ἀντίθεσιν δὲ πρὸς τὰ ἄλλα πτηνὰ ἔχουσι καὶ τὴν ὁσφρησιν λεπτοτάτην.

Ὅλοι οἱ ἀετοὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἶνε

χρῶματος σκοτεινοῦ πλησιάζοντος πρὸς τὸ ξανθόν. Οἱ ἀετοὶ τῆς Βορείου Ἀμερικῆς ἔχουσι λευκὴν τὴν κεφαλὴν. Πρὸ τοῦ ἔκτου ἔτους τὸ πτέρωμα τοῦ ἀετοῦ ἀλλάσσει, στερεοῦται δὲ μετὰ τὸ ἔτος τοῦτο.

Λέγουσιν ὅτι ὁ ἀετὸς ζῇ πλέον τῶν ἑκατὸν ἐτῶν, καὶ ὅτι ἀποθνήσκει οὐχὶ ἐκ γήρατος, ἀλλὰ διότι ἡ ἄνω σιαγὼν τοῦ ῥάμφους τοῦ στρέφεται τοιοῦτοτρόπως ἐπὶ τῆς κάτω ὥστε ἐμποδίζει αὐτὸν νὰ τρώγῃ. Ἐπὶ πολλὰς δὲ ἡμέρας δύναται νὰ μένῃ νηστικός· ἤκουσα μάλιστα ὅτι ἀετὸς τις ἔ-

μεινεν άνευ τροφής επί δεκαεννέα ήμέρας.

Περὶ τῶν ἀετῶν λέγονται πολλὰ ἀνέκδοτα ἐκ τῶν ὁρῶν θὰ σῆς εἴπωμεν ἐν μόνον περὶ τοῦ ἀετοῦ τὸν ὁποῖον βλέπετε ἐν τῇ εἰκονογραφίᾳ μας. Τὸν ἀετὸν αὐτὸν τὸν εἶχον ἐξημερώσει ἀπὸ τῆς μικρᾶς του ἡλικίας καὶ τὸν εἶχον θέσει ὡς φύλακα ἀντὶ κυνὸς ἐντὸς μεγάλου τινος κτήματος. Ἐγνώριζεν ὅλους τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους τοῦ κυρίου του εἰς τοὺς ὁποίους ἄνευ δυσκολίας ἐπέτρπε νὰ εἰσέρχωνται εἰς τὸν ὠρετὸν κήπον. Ἐὰν ὅμως καμμίαν φροῶν ἐπλησίαζε τις μὲ ἐνδύματα ὑποπτε, ὁ ἀετὸς ἐπροχώρει πρὸς αὐτὸν μὲ βλέμμα ἀπειλητικόν, καὶ ἐὰν ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἐπέμενε νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ ξένον κτήμα, ἐφόρμα κατ' αὐτοῦ, τὸν συνελάμβανεν ἀπὸ τῶν φρεμμάτων διὰ τῶν φρεμῶν ὀνύχων του. καὶ τὸν εἰρᾶται αἰγμάλωτον μέχρις οὗ ἔλθωσιν ἐκ τῆς οἰκίας διὰ νὰ τὸν ἀπελευθερώσωσι. Τοιοῦτοτρόπως εἰς τὸ κτήμα ἐκεῖνο οὐδέποτε ἐτόλμησε νὰ εἰσέλθῃ δύο φορὰς ἄνθρωπος μὲ κακοὺς σκοπούς.

ΥΓΙΕΙΝΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

6. Μὴ πίνε ὕδωρ κουρασμένος.

Πολλάκις οἱ ἀνγκνῶσται ατῆς Διαιτῆσεως θὰ ἤκουσαν ἀπὸ τοὺς γονεῖς καὶ διδασκάλους τῶν τὸ παρᾶγγελμα τοῦτο τὸ ὁποῖον εἶναι σπουδαιότατον διὰ τὴν διατήρησιν τῆς υγείας.

Τὸ νὰ πίνῃ τις ὕδωρ καὶ μάλιστα ψυχρὸν ὅταν εἶναι κουρασμένος καὶ ὅπως θερμὸς ἔνεκα ὁρόμου, τρεξίματος ἢ καὶ σωματικῆς τινος ἐργασίας, εἶναι τὸ αὐτὸ ὡς νὰ προκλήῃ τὸν θάνατόν του. Ὁ ἀριθμὸς τῶν δυστυχημάτων τὰ ὁποῖα δυνάτῃ νὰ ἐπέλθωσι ἐκ τῆς πόσεως ἐνὸς ποτηρίου ὕδατος, ἐν καιρῷ κόπου, εἶναι τόσον μέγας, ὥστε ἀρκεῖ νὰ σῆς εἴπωμεν ὅτι ὅλα τὰ κακά, μὴ ἐξαιρουμένου καὶ αὐτοῦ τοῦ αἰφνιδιαίου θανάτου, δύνανται νὰ συμβῶσι. Ποιοὶ δὲν κατέβησαν προῶς εἰς τὸν τάφον, διότι δὲν εἶχον τὴν ὑπομονὴν νὰ περιμείνωσιν ὀλίγον καὶ νὰ ἀνγκυθίσιν ἐκ τοῦ κόπου, ἀλλὰ ἀμέσως ἠθέλησαν νὰ δροσισθῶσι δι' ἐνὸς πο-

τηρίου ὕδατος τὸ ὁποῖον ἀκολούθως κατηρτίσθησαν, διότι ἐστῆθη ἡ αἰτία τῆς δυστυχίας τῶν! Οἱ τοιοῦτοι ἔπρεπε μᾶλλον τὸν ἐκυτόν των νὰ καταρῶνται, διότι δὲν ἔκμον καλὴν χρῆσιν τοῦ λογικοῦ των, ὅπως ἀποφύγωσι τὸ κακὸν διὰ τῆς δυνάμεως τῆς θελήσεώς των.

Θὰ ἐρωτήσωσιν ἔσως οἱ μικροὶ μας ἀνγκνῶσται, διὰ τί ἐν ποτηρίῳ ὕδατος δύναται νὰ μᾶς βλάψῃ ὅταν ἤμεθα κουρασμένοι; Ἀκούσατε, μικροὶ μου φίλοι. Ὅταν εἴμεθα κουρασμένοι τὸ αἷμα κυκλοφορεῖ ταχέως, βράζει τὸν τρόπον τινὰ εἰς τὰς φλέβας μας. ὅταν θὰ πίνωμεν ὕδωρ τὰ σπλάγχνα τὰ ὁποῖα εἶναι θερμὰ ἔνεκεν τῆς ταχείας κυκλοφορίας τοῦ αἵματος, μαζεύονται ἔνεκα τοῦ ψυχροῦ ὕδατος, τὸ δὲ αἷμα φεύγει ἀπὸ αὐτὰ καὶ ἔρχεται ὅλον εἰς τὸ δέρμα τὸ ὁποῖον δι' αὐτὸ γίνεται κατὰ κράτος ἀλλὰ ὁμοῦ μὲ τὸ αἷμα ἔρχεται εἰς τὸ δέρμα μας καὶ τὸ ὕδωρ τὸ ὁποῖον ἐπίομεν, καὶ δι' αὐτὸ ἀμέσως καλυπτόμεθα εἰς ὅλον τὸ σῶμα ἀπὸ ἰδρώτη ὁ ὁποῖος στεγνώνει ἐπάνω μας, παγώνει ὅλον τὸ δέρμα, κλείει τοὺς πόρους, καὶ γεννᾷ τὰ δυστυχήματα ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα εἶναι τὰ λυπηρὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐν καιρῷ κόπου ἀπεριττικέτου πόσεως ὕδατος. Φυλάττετε, μικροὶ μας φίλοι εἰς τὸν νοῦν σας τὴν συμβουλὴν τὴν ὁποῖαν σῆς δίδομεν, διὰ νὰ μὴ μετνοήσητε μίαν ἡμέραν, ὅτε δὲν θὰ εἶναι πλέον καιρὸς καὶ διὰ νὰ μὴ προξενήσητε λύπας εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι σῆς ἀγκυθίσιν.

ΟΗΣΑΥΡΟΣ

Αἱ σιγμαί, αἱ ὥραι, καὶ αἱ ἡμέραι ἡμῶν παρερχόμεναι δὲν ἐπανεργονται πλέον. Εὐθίσκονται ἐντὸς ταυτοῦ ἐκ τοῦ ὁποῖου αἰώνως ἐξάγομεν, οὐδέποτε εἰσάγοντίς τι. Ἀπεναντίας ἐκ τοῦ ταυτοῦ τῶν χρημάτων ἡμῶν καὶ ἐξάγομεν καὶ εἰσάγομεν τὰ χρήματα δηλαδὴ, ἀντιθέτως πρὸς τὸν χρόνον φεύγουσι καὶ ἔρχονται, δαπανῶνται καὶ κερδαίνονται. Διὰ τοῦτο ἀληθὴς οἰκονόμος εἶναι ὅχι μόνον ὁ ἐν μέτρῳ φειδόμενος τῶν χρημάτων αὐτοῦ, ἀλλὰ μᾶλλον ὁ οἰκονομῶν τὸν χρόνον. Ἐκεῖνος δὲ οἰκονομεῖ τὸν χρόνον, ὅστις δὲν σπαταλᾷ αὐτὸν εἰς ἀνωφελῆ πράγματα.

ΑΔΑΜ

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

42.

Α—*ε*—*α*—*η*—*η*—*υ*—*η*
α—*ε*—*α*—*η*—*η*—*υ*—*η*
ε—*α*—*α*—*η*—*η*—*υ*—*η*
η—*α*—*α*—*η*—*η*—*υ*—*η*

Ἀντὶ τῶν ἀνωτέρω ἀσκερίσκων νὰ τεθῶσι τὰ κατάλληλα σύμφωνα.

43.

Τίνος ἀριθμοῦ διψήριον τὸ ἄθροισμα τῶν ἐξ ὧν σύγκειται ἀριθμῶν εἶνε τριπλάσιον τῆς διαφορᾶς αὐτῶν;

44.

Ἐγὼ εἶα πρᾶγματάκι
Ἀπὸ πάντων σὰν τηγάνι
Ἀπὸ κάσω σὰν βαμπόκι
Ἀπὸ πίσω σὰν ψαλίδι

45.

Ἐς τοὺς ναοὺς συνήθως κεῖται
Πλὴν, ἂν θῆς μεταβολήν,
Πιστὸς φύλακας θὰ εἴμαι
Ἄν μὲ θέσῃς τὴν αὐλήν.

46.

Ἐγὼ τὸν γάρτῃν ὡς ἀγρόν,
τὸ σπέρμα ὡς μελάνην,
τὸν κάλαμον ὡς ἄστρον,
ὡς ὑετὸν τὸν χρόνον.
Δρέπανον τὴν ἀπαίτησιν
ἀλῶνα τὴν οἰκίαν.
Τὰ πάντα βλέπω ἴδια
καὶ εὐχομαι τοῖς ἀνθρώποις,
ἀνάγκας τε καὶ συμφοράς,
τοὺς δύο βοηθοὺς μου.

ΑΔΑΜ

ΛΥΣΕΙΣ

36.

Ἄνευ κόπου μηδεμίαν
Ἐλπίζε ἀντιμισθίαν.

37.

Μᾶλλον ἀποδίδου δικαίαν πέναν, ἢ πλοῦτον ἄδικον τοσοῦτον γὰρ κρείττων δικαιοσύνη χρημάτων, ὅταν τὰ μὲν ζῶντας μόνον ὠφελεῖ, ἡ δὲ καὶ τελευτήσας δόξαν παρασκευάζει· καὶ κείνων μὲν καὶ τοῖς φαύλοις μέτεστι, ταύτης δὲ τοῖς μοχλοῦσι ἀδύνατον μεταλαβεῖν.

38.

Ἀνθρώπων ἐφ' ἑκποῦ καθήμενον.

39.

Ἀλέξανδρος, (Νάξος, ἑξέλλας, ἄλς. ὄνας, ἄναδρος, ἀναξ, ναός, ἐνδορός).

40.

Πύλος—πίλος.

41.

Μία—μυῖα.

ΑΥΤΑΙ

Κυρίαί: Ἐλένη Β. Μιγάκη, Παρασκευὴ Δ. Περάκη, Βασιλικὴ Μ. Παπαστρατηγάκη, Ἀναστασία Δ. Ταμπούριτζη, Σμαράγδα καὶ Μαρία Στένη, Ἐλένη Κυθωνάκη, Αἰκατερίνη Λάσκαρη, Ἀγγελική Θ. Βενιζέλου, Μαρία Δελοῦ. — Ἐλένη Α. Μπερτζοβίτου, (Πειραιῶς). Ὅλγα καὶ Σάρα Ν. κολάου, (Πατρῶν), Ἐλένη Ζαφειρίου, (Κερκύρας), Ἐλένη Δημητριοπούλου, (Ναυπλίου), Κόρυς: Γ. Ἀντ. Κωνοπιστοπούλου, Ἀδάμ, Κ. Γ. Κασιμαπαῆς, Σ. Ι. Λεοντίδης, Λύγ καὶ Γεώργ. Μ. Ἀβέρωφ, Δ. Ε. Ζόγουρας, Ι. Οἰκονόμου, Φ. Μ. Κλαδάκης, Ι. Νέγρης, Ν. Π. Ρεπανᾶς (ἐμμέτρως), Γ. Ι. Μιχαλόπουλος, Ν. Ι. Λάσκαρης, Γ. Γ. Λίβερτ, Ν. Γ. Ἀγκωνάκης, Ἀνδρ. Κ. Πλατῆς, Γ. Χέλμης, Γ. Ε. Παπαδημητρίου, Ι. Β. Χρυσάφης Θ. Μηνιάτης, Ι. Ε. Λαζικός, Ἀλκ. Κ. Ιωαννίδης, Κ. Α. Ζάβαλης, Γ. Π. Κωνσταντινίδης, Π. Παπαγεωργίου, Δ. Δ. Δεσμίνης, (Πειραιῶς), Ι. Κ. Ἰζάθας, (Ἰθάκας), Δ. Π. Πανόπουλος, Δ. Ζ. Δημαρᾶς, Α. Σ. Σωτηριάδης καὶ Ι. Σ. λωνητῆς, (Ναυπλίου), Σ. Α. Καπράς, καὶ Δ. Δημητρίου, (Πατρῶν), Γ. Δ. Ξενοπούλου καὶ Α. Πυλαρινός, (Ζακύνθου), Π. Χ. Μακρῆς, (Ἀργολοῦ), Γ. Ν. Κτενιάδης, (Φιύρων), Ἀντ. Κεῖσο μᾶς (Ξηροχωρίου), Π. Π. Ζαγκλῆς (Ἀλεξανδρείας).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βοτανικῆς Στοιχειώδεις Γνώσεις μετὰ δύο πινάκων χρωματολογημένων, ὑπὸ Κων. Χ. Μεταξᾶ, ἀνθράκου. Πρὸς χρῆσιν τῶν δημοτικῶν σχολείων. Ἀθήνα τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας καὶ ἐγκρίσει τοῦ Ἑλληνικοῦ φιλοσοφικοῦ Συλλόγου. Ἐν Κωνσταντινουπόλει, τύποις Βουτυρά καὶ Σακ, 1879, 16ον, σελ. 10, καὶ 106. Τιμᾶται 44 ἀργ. Μετὰ οἱ δὲ πινάκες πωλοῦνται ἰδιαίτερος. ἀρρομᾶτιστοι μὲν ἀντὶ 112 ἀργ. Μετὰ, κεχρωματ. δὲ ἀντὶ 14 ἀργ. γροσίων.

Διηγήματα καὶ Ὀμηρον καὶ τοὺς τραγικοὺς ἐκ τοῦ Τρωικοῦ κόλπου, πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τοῦ δημοτικοῦ σχολείου, ὑπὸ Π. Π. Οἰκονόμου διδάκτορος τῆς φιλοσοφίας, διευθυντοῦ τοῦ ἐν Ἀθήναις προτύπου σχολείου. Ἀθήνη. ὑπογραφεὶν «ὁ Παλαμήδης» ὁδὸς Ἀγ. Μάρκου 28. Μικρὸν ὄγδον σελ. 413, ὁρ. 1, 50 (ἐκδίδονται μετ' ὀλίγων διηγήματα καὶ Ἡρόδοτον καὶ: Π. περὶ ζώων καὶ φυτῶν διδασκαλίαι τοῦ α', β. καὶ γ. σχολικοῦ ἔτους).

Ἐγχειρίδιον τῆς Ἑλληνικῆς Γραμματικῆς πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τοῦ δημοτικοῦ σχολείου, ὑπὸ Π. Π. Οἰκονόμου, διευθυντοῦ τοῦ προτύπου σχολείου τῆς Κυβερνήσεως. Ἐν Ἀθήναις, ἐκ τοῦ τυπογραφείου Π. Α. Σακελλαρίου, ὁδὸς Ἀθηνᾶς, 56. 1870. Μικρὸν 8ον, σελ. 51, λεπτά 70.

ΑΔΕΛΟΓΡΑΦΙΑ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

κκ. Π. Β. Κάρυστον, Σ. Δ. Κόμην, Ι. Π. Β. Ζάκυνθον, Δ. Π. Κόρινθον, Γ. Α. Κωνσταντινούπολιν. Ἐλήφθησαν.—κ. Ι. Κ. Β. Νεοχώριον. Ἐλήφθησαν. Τοῦ λοιποῦ θὰ στέλλωνται διὰ τοῦ κ. Θ. Μπ.—κ. Δ. Α. Β. Ζάκυνθον. Ἐλήφθησαν. Ἐ-

στάλησαν τὰ ἄλλα εἰς 4 φακέλλους, ἐκ 50 φυλ. ἕκαστος.—κ. Ζ. Γ. Ἑρεσον. Τοῦ λοιποῦ θὰ στέλλωνται πρὸς ἕνα ἕκαστον. Τὰ χρήματα ἐμβάσατε διὰ χρηματοδόματος.—κκ. Β. Ρ., Α. Θ., Π. Θ. καὶ Ε. Α. Ἀνδριανούπολιν, Κ. Ν. Ἰθάκην, Ν. Σ. Ὀδυσσόν. Ἐλήφθησαν. Εστάλησαν.—κ. Ι. Γ. Φιλαδέλφειαν. Το ἐλάθομεν. Σὰς εὐχαριστοῦμεν. Θέλετε λαμβάνει τακτικῶς ὅτι ἐζητήσατε.

ΖΗΤΟΥΜΕΝ ΠΡΑΚΤΟΡΑΣ

ΟΙ ΑΝΑΔΕΧΟΜΕΝΟΙ ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ ΝΑ ΥΜΝΟΡΦΩΝΤΑΙ
ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΣ ΟΡΟΥΣ

Α. Αἱ αἰτήσεις των ἀπευθυνόμενων κατ' εὐθείαν πρὸς τὸ Γραφεῖον «τῆς Διαπλ. τῶν Παίδων» δὲν ἐπιβαρύνουσι τὴν Διεύθυνσιν διὰ ταχυδρομικῶν τελῶν.—δ. Ἡ ΠΡΩΤΗ αὐτῶν αἰτησις περὶ ἀποστολῆς φυλλαδίων δέον νὰ συνοδεύηται μὲ τὸ ἀντίτιμον τῶν συνδρομῶν (ἀραιωμένης ἐννοεῖται τῆς ἀναλόγου ἐκπτώσεως). ἄλλως δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν.—γ. Ἀνέχεται αὐτοῖς πίστωσις **ΜΕΤΑ** τὴν πρῶτην των αἰτησιν, τὴν γενομένην συμφώνως πρὸς τὸ ἀνωτέρω.—δ. Ἡ πίστωσις αὕτη διαρκεῖ ἐπὶ τρεῖς μῆνας.—ε. Ἐὰν μέχρι τῆς λήξεως τῆς τριμήνου ταύτης προεβείη δὲν ἀποστείλωσιν εἰς τὸ Γραφεῖον τὴν ὁρελὴν των διακόπτεται ἡ περαιτέρω πρὸς αὐτοὺς ἀποστολὴ τῶν φυλλαδίων.—στ. Πρὸ τῆς ἀποτίσεως τοῦ ἀντιτίμου τῶν ὀφειλομένων συνδρομῶν ἀποστέλλονται ὅλα τὰ φυλλάδια πρὸς αὐτοὺς κατὰ δὲ τὴν πληρωμὴν δύναται νὰ γίνῃ κατ' αἰτησιν των οἰαδήποτε μεταβολὴ διευρύνσεως ἢ πλειόων φυλλαδίων κατ' εὐθείαν πρὸς τοὺς συνδρομητάς.—ζ. Οἱ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ πράκτορες ἐπιβαρύνονται διὰ τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν των κατ' αἰτησιν των πρὸς ἕνα ἑαστὸν συνδρομητὴν κατ' εὐθείαν ἐκ τοῦ Γραφείου ἀποστελλομένων φυλλαδίων· οἱ δὲ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ δὲν ὑπάγονται εἰς τὸν ὅρον τοῦτον.—η. Ἡ παρεχόμενη τοῖς πράκτορσιν ἔκπτωσης ὁσαυτὴν ὅσαυτὴν καὶ ἀνζητήσωσιν, ὡς ἴσθη διὰ μὲν τοὺς ἐντὸς τοῦ κράτους εἰς δραχμὰς νέας 20 ἐπὶ ταῖς 100 νέαις, διὰ δὲ τοὺς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ εἰς 25.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑΙ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟΝ «τῆς Διαπλάσεως τῶν αἰδων» **ΜΕΓΕΚΟΜΙΣΘΗ** παρὰ τῇ Καπνικαρέᾳ ἐν τῇ ἀπέναντι τοῦ Ξενοδοχείου τῆς «Πετροπόλεως» οἰκίᾳ, Ὁδὸς Ἑρμοῦ, 72.

ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ ΕΓΓΡΑΦΟΝΤΑΙ κατὰ πᾶσαν ἐποχὴν τοῦ ἔτους ἐν Ἀθήναις μὲν ἐν τῷ Γραφείῳ, ἀλλοῦ δὲ παρὰ τοῖς κκ. ἀνταποκριταῖς ἢ παρὰ τοῖς κκ. πράκτορσιν καὶ λαμβάνουσι τὰ φύλλα ἀπὸ τοῦ 1 αἰθμοῦ.

Ὅπου δὲν ἔχομεν ἀνταποκριτὰς ἢ πράκτορας δύναται ὁ βουλημένος νὰ ζητήσῃ ὁσαυτὴν ὅσαυτὴν συνδρομὰς ἐκ τοῦ ἐν Ἀθήναις κεντρικοῦ Γραφείου δι' ἐπιστολῆς, ἐσωκλείων ἐν αὐτῇ τὸ ἀντίτιμον εἰς γραμματόσημον ἢ χαρτονόμισμα καὶ ἀπευθύνων αὐτὴν πρὸς τὸ Γραφεῖον κατ' εὐθείαν.

Ἐπειδὴ ἡ **ΔΙΑΝΟΜΗ** «τῆς Διαπλάσεως» καθ' ὅσον ἤδη νὰ γίνῃται ἅμα τοῦ μηνὸς ἀρχομένου, οἱ μὲν ἐν Ἀθήναις συνδρομηταὶ θὰ λαμβάνουσιν αὐτὴν ἡμερῶς τὴν 1ην ἐκάστου μηνός, οἱ δὲ ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις καὶ τῷ Ἐξωτερικῷ παρακαλοῦνται νὰ τὴν ζητήσωσιν ἐκ τῶν ταχυδρομικῶν Γραφείων ἅμα τῇ ἀρίστῃ τοῦ πρώτου ἐξ Ἀθηνῶν ταχυδρομείου ἐκάστου μηνός.

Ἐπειδὴ τινὲς τῶν ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις συνδρομητῶν μας παραπονοῦνται περὶ καθυστέρησεως φυλλαδίων, δηλοῦμεν αὐτοῖς, ὅτι ἡ καθυστέρησις αὕτη προέρχεται ἐκ τῶν αὐτῶν ταχυδρομικῶν καὶ παλλήλων διότι ἡ ἐκ τοῦ Γραφείου μας ἀποστολὴ γίνεταί τακτικωτάτη, κάλιστα διοργανωμένης οὕ-

τως τῆς πρὸς τοῦτο ὑπερσεύας ἵκονόμους πᾶσα αἰτησις αὐτῶν περὶ ἀναπληρώσεως ἐλλειπόντων φυλλαδίων δέον νὰ συνοδεύηται καὶ μὲ τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν εἰς γραμματόσημον.

— Παρακαλοῦνται οἱ **ΜΗ ΔΑΜΒΑΝΟΝΤΕΣ** τακτικῶς τὸ φύλλον συνδρομητῶν νὰ δηλώσιν τοῦτο ἐγγράφως πρὸς τὸ Γραφεῖον ἵνα λαβῇ ἡ δέουσα πρόνοια παρὰ τῇ ἐνταύθι Ἰερατικῇ Διευθύνσει τῶν Ταχυδρομείων πρὸς πρόληψιν τῶν ἀνωμαλιῶν.

— Ἡ Διαπλάσις τῶν Παίδων ἀναγγέλλει τῇ ἑκδοσί, παντὸς βιβλίου οὗτινος ἀντίτιπον ἤθελε τῇ σταλῇ δωρεάν.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΤΟΣ Α'.

ΑΘΗΝΗΣ, ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1879.

| ΑΡΙΘ. 10

Ἡ Σοφία.

ΤΟ ΦΕΓΓΑΡΙ

Ἀπὸ τὸ βουνὸ μὲ χίρι
Ἰγῆκε τὸ λαμπρὸ φεγγάρι,
Καὶ θάρρει χαμογελά.
Καὶ σὰν σφαῖρα πυρωμένη
Κατ' ὀλίγον ἀναβαίνει
Στὸν αἰθέρα ὑψηλά.

Σκότος ἦτο κ' ἠφανίσθη·
Ὅλ' ἠχώρα ἐφωτίσθη.
Ποῖα εὐμορφὸς εἰκὼν!
Ἐφωτίσθησαν κοιλάδες
Καὶ βουνὰ καὶ πεδιάδες
Καὶ τὸ δάσος τῶν πευκῶν.

Καὶ εἰς τὸ δωμάτιόν μου
Τὸ φεγγάρι τὸ καλὸν μου.
Λάμπιν στέλλει ἀπ' ἐκεῖ,
Καὶ τὴν παιδικήν μου κλίνην
Τὴν ἐφώτισε κ' ἐκείνην
Μὲ τὸ χρῶμα τὸ γλυκύ.

Καὶ μὲ βλέπει πῶς πλησίον
Τῶν εἰκόνων τῶν ἁγίων
Τὸν Θεὸν παρακαλῶ.
Καὶ μὲ συντριβὴν καρδίας
Δέομαι τῆς Παναγίας
Μὲ τὰ θεῖα ὁμιλῶν.

Φεγγαράκι, χαῖρε τώρα·
Νὰ πλαγιάσω εἰνε ὦρα,
Καὶ γλυκὰ νὰ κοιμηθῶ.
Ἐνωρίς νὰ ἐξυπνήσω,
Τὸν Θεὸν νὰ εὐλογήσω
Κ' εἰς τὸ ἔργον νὰ δοθῶ.

Α. Α. ΚΑΤΑΚΟΥΖΗΝΟΣ

ΤΑ ΠΤΗΝΑ ΚΑΙ ΤΟ ΧΑΡΤΟΝΟΜΙΣΜΑ

Ἡμέραν τινὰ περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ὁκτωβρίου μικρὰ τις κόρη ἡλικίας ἕως ἑνδεκά ἐτῶν ἐκάθητο πλησίον τοῦ ἀνοικτοῦ παραθύρου τῆς. Ἡ ὥραία καὶ παιδρὰ αὐτῆς μορφὴ ἐλαμπρύνετο ὑπὸ τῶν θερμῶν κατ' ἐκεῖνο τὸ ἀπομεσήμερον ἀκτίνων τοῦ ἡλίου. Ἡ Σοφία (οὕτως ὠνομάζετο ἡ κόρη) εἶχε πρὸ μικροῦ ἀναγνώσει μίαν ἐπιστολήν, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἤδη θέσει ἐπὶ τῆς τραπέζης τῆς, ἐστηριγμένην δὲ ἔχουσα τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς χειρὸς, καθὼς φαίνεται ἐν τῇ ὀπισθεν εἰκονογραφίᾳ, ἐθαύμαζεν ἐν ὁλοκαίνουργον χαρτονόμισμα τῶν ἑκατὸ φράγκων, ἀνοιγμένον ἐπὶ τῆς ἐπιστολῆς.

Ἦσαν λοιπὸν πτωχοὶ οἱ γονεῖς τῆς Σο-

φίας, ὥστε μόνη ἡ θεὰ ἐνὸς τοιούτου χαρτονομίσματος νὰ τὴν καθίστα τόσον εὐτυχῇ;

Τὰ περικυκλοῦντα αὐτὴν πράγματα ἐμαρτύρουν ὅλως τὸ ἐναντίον. Τὸ μικρὸν δωμάτιόν τῆς ἦτο πλήρες ἀντικειμένων τὰ ὁποῖα τόσον ἀγαπῶσιν αἱ μικραὶ κορασίδες τῆς ἡλικίας τῆς, καὶ ἐφαίνετο ὅτι δὲν ἐπεθύμει περισσότερα. Κατ' αὐτὴν μάλιστα τὴν ἡμέραν, παρὰ τὸ σύνηθες, ἡ τράπεζά τῆς ἦτο πλήρης ἀνθοδεσμῶν, ἐκτὸς δὲ πολλῶν ἄλλων νέων δώρων, ἐν κιβώτιον, περιέχον ὅλα τὰ ἐργαλεῖα τὰ χρησιμεύοντα εἰς τὰς γυναικείας ἐργασίας, ἀπετέλει τὴν εὐτυχίαν τῆς.

Τὰ δῶρα ταῦτα πάντα εἶχε λάβει τὴν προῖαν τῆς ἡμέρας ἐκείνης, διότι εἰσέρχετο εἰς τὸ δωδέκατον ἔτος τῆς ἡλικίας τῆς· οὐδεὶς δὲ εἶχε λησμονήσει τὴν λαμπρὰν ἐκαίνην ἐπέτειον ἡμέραν τῶν γενεθλίων τῆς, μὴδ' αὐτῆς τῆς γραίας θείας τῆς ἐξαιρουμένης, ἡ ὁποία, ἐπειδὴ κατόκει μικρὰν τινα πόλιν τῆς δούλης, Ἑλλάδος καὶ δὲν εὕρισκε πράγματα τὰ ὁποῖα ἠδύναντο νὰ ἀρέσκωσιν εἰς τὴν μικρὰν ἀνεψίαν τῆς, τῇ ἔπτελλε κατ' ἔτος ἑκατὸ φράγκα διὰ νὰ ἀγοράζῃ ἡ ἰδία πράγματα τῆς ἀρεσκείας τῆς.

Ἡ Σοφία εἶχεν ἀνατραφῇ ὑπὸ μητρὸς ἐναρέτου καὶ θεοσοβοῦς, ἐπομένως δὲν ἦτο ματαιόδοξος.

Πολλάκις οἱ γονεῖς τῆς ἐξετέλουν τὰς ἐπιθυμίας τῆς, ἀλλ' αὐτὴ σχεδὸν οὐδέποτε ἔκαμνε παραλόγους ἀπαιτήσεις.

Πρὸ ἑξ. περίπου μηνῶν εἶχε μίαν ἐπιθυμίαν ἡ ὁποία καθ' ἑκάστην ἡύξανε εἰς τὴν ἀθῶαν καρδίαν τῆς. Διὰ νὰ πραγματοποιήσῃ ὅμως τὸν πόθον τῆς ἐκείνον ἐπερίμενεν ἀνυπομόνως νὰ λάβῃ τὸ ἑκατοντάφραγκον παρὰ τῆς θείας τῆς.

Καθ' ἣν στιγμὴν λοιπὸν ἡμεῖς ἐγνωρίσαμεν τὴν Σοφίαν, ἐκείνη δὲν ἐθαύμαζεν αὐτὸ τοῦτο τὸ χαρτονόμισμα, ἀλλ' εἶχε παρασυρθῇ ὑπὸ τῆς φαντασίας τῆς εἰς τὸ μέγα κλωβίον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου θὰ ἐκελάδουν καὶ θὰ ἐπῆδων ὅσα ὥραϊα καὶ σπάνια πτηνὰ θὰ ἀγόραζε δι' αὐτῶν τῶν χρημάτων. Αὕτη ἦτο ἡ πρὸ μηνῶν ἐπιθυμία τῆς καὶ τὴν πραγματοποιήσιν ταύτης ἔχουσα ἤδη

βεβαίαν ἡ Σοφία ὑπελόγιζεν ἀγαλλομένη τὴν μέλλουσαν εὐτυχίαν τῆς.

Πρὸ τριῶν τετάρτων τῆς ὥρας καὶ πλέον ἡ Σοφία ἦτο ἀρχημένη εἰς τὰς σκέψεις ταύτας, καὶ οὐδὲν ἦν ἡνιήσεν ὅτι ὁ καιρὸς ἤρχισεν νὰ μεταβάλληται εἰς δυσελώδη καὶ ὅτι μακρὰ νέρη ἐπεσφραζόντο εἰς τὸν οὐρανόν. Τὸ δωμάτιον τῆς μικρῆς μαρτύρηται ὅτι ἐσκοτεινίσθη ὡς νὰ εἶχε πλησιάζει ἡ νύξ, αἶφνης δὲ ἐπνευσεν ἄνεμος τοσοῦτον σφοδρὸς ὥστε νέρη ὁλόκληρα κονιορτοῦ ἀνεσηκώθησαν, συμπαρασύροντα μεθ' ἑαυτῶν τὰ κίτρινα πλέον καὶ ἀποξηραμένα φύλλα τῶν δένδρων τὰ ὁποῖα περιστρέφοντο εἰς τὸν ἀέρα ὡς δαιμονισμένα. Ἡ Σοφία, συνελοῦσα τέλος ἐκ τῶν ὁνείρων τῆς, ἔθεσε τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς ἐπιστολῆς, ἀλλὰ δυστυχῶς ἦτο πλέον πολὺ ἀργὰ· διότι μόνον τὴν ἐπιστολήν εὔρεν ἐκεῖ, τὸ δὲ χαρτονόμισμα, ὡς ἐλαφρότερον, εἶχε περαυρωθῇ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου καὶ ἔπτατο ἤδη πολὺ ὑψηλά, μετ' αὐτοῦ δὲ καὶ τὰ πολυπόθητα μικρὰ πτηνὰ.

Ἡ Σοφία, βλέποντα τὰ ὀνειρά τῆς μεταιούμενα καὶ ἐξαφανιζόμενα μετὰ τοῦ κονιορτοῦ, ἐξέβαλε κατὰ πρῶτον φωνὴν ἀπελπιστικὴν, καὶ κατόπιν καταλυπημένη καὶ με ὀφθαλμοῦς πλήρεις δακρύων ἔτρεψε πρὸς τὴν μητέρα τῆς, διὰ νὰ ζητήσῃ, ἀν οὐχὶ θερραπίαν τοῦ κκεοῦ, τοῦλάχιστον λόγους παρηγορίας.

Εἰς τὸ κάτω πᾶσιμα μικρῆς τινος καὶ γειτονικῆς οἰκίας, εἰς δωμάτιον πολὺ διαφρετικὸν ἐκείνου τὸ ὁποῖον κτελεῖσκει μὴ μικρὸς τις παῖς ὁμίληξ τῇ Σοφίᾳ ἐκάθητο ὁμοίως πλησίον τοῦ παραθύρου τοῦ πρὶν ἀκόμη ἡμεῖς ἴδωμεν, τὴν Σοφίαν. Γονατισμένος ἐπὶ τινος καθίσματος ὑπὸ τὰς ζωογόνους ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου, ἐρελέτα μετὰ ζήλου τὸ μάθημά του. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἔστρεψε τὴν κεφαλὴν καὶ ἔρριπτε περιλυπὸν βλέμμα εἰς τὸ ἄζρον τοῦ δωματίου. Ἐπὶ τινος ἀθλίης κλίνης ἐκοιμᾶτο ἡ μήτηρ του, ὡχρὰ ὡς πτώμα· ἡ ἀδύνατος ἀναπνοή τῆς μόλις ἐκίνει τὸ κάτισχον στῆθός τῆς. Καὶ ὅμως δὲν ἦτο ἡ ἀσθένεια μόνη ἥτις

εἶχε καταστήσει τὴν πτωχὴν ταύτην μητέρα τόσον ὡχρὰν καὶ ἰσχνήν, ἀλλὰ ἡ πολλὰ ἐργασία καὶ ἡ δυστυχία, πρὸ πάντων δὲ αἱ μεγάλαι στερήσεις.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ καλοῦ Κλεομένου, ἔπιπτον ἐπὶ τῆς μητρὸς του στεγνοῖ, ἀνεσηκόνοντο δ' ἐκείθεν κατάβρεκτοι ὑπὸ δακρύων καὶ ἀνυψούντο πρὸς τὸν οὐρανόν· ἐκεῖ εἶχε τὰς ἐλπίδας του. Ὁ Θεὸς μόνον ἠδύνατο νὰ ἀποδιώξῃ τὴν δυστυχίαν ἐκ τῆς πενιχρᾶς τῶν κατοικίας.

Οἱ πόθοι τοῦ Κλεομένου ἦσαν ἐλάχιστοι· δὲν ἐζήτην παρὰ τοῦ Θεοῦ εἰμὴ μόνον τὸ μέσον τοῦ νὰ προμηθεύσῃ εἰς τὴν μητέρα του ὀλίγον καλὸν ζωμόν καὶ ὀλίγον ἄρταν. Καὶ ἵνα ἀπολαύσῃ ταῦτα ἐνόμιζεν ὅτι ἔπρεπε νὰ γίνῃ κανὲν θαῦμα, διότι ἡ μήτηρ του ἦτις διὰ τῆς ἐργασίας τῆς προσεπάθει νὰ συντηρήσῃ ἑαυτὴν καὶ νὰ ἐκκαιδεύσῃ τὸν υἱόν τῆς, ἡ μήτηρ, λέγω, αὕτη πρὸ δέκα ἡδὴ ἡμερῶν δὲν ἠδύνατο νὰ ἐργασθῇ ἕνεκα τῆς ἀσθενείας τῆς, τὰ δὲ ὀλίγα χρήματα τὰ ὁποῖα εἶχεν οἰκονομήσει ἐκ τῶν μικρῶν ἡμερομισθίων τῆς καταναλώθησαν πλέον, καὶ οὐδὲ λεπτόν ὑπελείπετο.

Ὁ Κλεομένης μὲ καρδίαν τεθλιμμένην, ἀλλὰ πλήρη πίστεως πρὸς τὴν θεῖαν Πρόνοιαν ἐπανελάβε τὴν μελέτην του, ἐλπίζων ὅτι διὰ τῆς μαθήσεως θὰ δυνήθῃ μίαν ἡμέραν νὰ ἀνακουφίσῃ καὶ τὴν μητέρα του.

Μετ' ὀλίγας στιγμὰς ἡ μήτηρ του ἐξυπνήσας καὶ, ἰδοῦσα τὸν υἱὸν τῆς ἀφωτισμένον εἰς τὴν μελέτην, τῷ λέγει μὲ τὴν ἀσθενῆ φωνήν τῆς:

— Κλεομένη μου, ἀκόμη μελετᾷς; Πόσον εἶνε ὥραία ἡ σημερινὴ ἡμέρα! Ὅτ' σὲ ὠρελὴτὴρ πολὺ νὰ κάμῃς ἕνα μικρὸν περίπατον μὲ τὸν Κέρβερον.

Ὁ Κέρβερος ἦτον ὡραῖος καὶ πιστὸς τις κύων, εὐγενεὺς καταγωγῆς, δὲν ὁ Κλεομένης εἶχε σώσει ἀπὸ τοῦ θανάτου εἰς τὸν ὁποῖον σκληροκαρδιοὶ τινες παῖδες τὸν εἰσάγον καταδικάζουσαν μίαν ἡμέραν, ὅτε ἀκόμη ἦτο μικρὸς. Ὁ Κέρβερος, εὐγνώμων πρὸς τὸν σωτῆρά του, ἠκολούθησεν αὐτὸν καὶ ἐκτοτε οὐδέποτε ἀπεχωρίσθη ἀπὸ τοῦ Κλεομένου. Ἐπειδὴ δὲ οὗτος δὲν εἶχεν ἀδελφὸν

Ὁ οὐρανὸς ἐντὸς μιᾶς στιγμῆς ἐκαθαρίσθη ἀπὸ τῶν νεφῶν, καὶ ὁ ἥλιος ἔστειλε πάλιν εἰς τὴν γῆν τὰς λαμπράς του ἀκτίνας.

Ὁ Κλεομένης, συνελθὼν ἐκ τῆς ζάλης, ἐθαύμασε τὴν αἰφνιδίαν ταύτην μεταβολὴν τῆς φύσεως, ἀλλὰ πρὸ πάντων ἐξεπλάγη, ὅτε, θελήσας νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν Παναγίαν, διότι εἰσέηκουσε τὴν προσευχὴν του, εἶδε κατερχόμενον ἐκ τοῦ ὕψους χαρτὴν τινὰ ὁμοιάζοντα πρὸς χαρτονόμισμα. Ὅποια χαρὰ διὰ τὸν μικρὸν μας φίλον! Τὸ χαρτονόμισμα ἔπεσε πρὸ τῶν ποδῶν του· ἦτο ἑκατοντάφρακτον. Ἐνόμισεν ὅτι κατήλθεν ἀπὸ τὸν οὐρανὸν ὡς ἀπάντησις εἰς τὴν προσευχὴν του. Μόλις ἐτόλμησε νὰ τὸ ἐγγίσῃ κατ' ἀρχάς, ἔπειτα δὲ ἐνθαρρυνθεὶς τὸ ἔλαβε καὶ σκιρτῶν ἀπὸ χαρὰν: «ὦ! ἀνεφώνησε, βλέπεις Κέρβερε; δὲν σοὶ εἶπον ἐγὼ ὅτι θὰ εὐώμεν καμμίαν λίραν! Ὁ Θεὸς λοιπὸν ἀγαπᾷ τὴν μητέρα μου· δὲν τὴν ἀφῆκε νὰ ἀποθάνῃ! Μὲ ἑκατὸ φράγκα θραπεύεται ἡ μήτηρ μου καὶ εὐρίσκει καὶ ἐργασίαν!»

Ὁ Κλεομένης κατηνύθη πρὸς τὴν ἀγορὰν ὅπως χαίρων, καὶ ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ πιστοῦ φίλου του. Ἐκεῖ ἠγόρασε κρέας διὰ τὴν μητέρα του καὶ ἄρτον. Δέσας δὲ αὐτὰ ἐντὸς μανδυλίου τὰ ἔδωκεν εἰς τὸν Κέρβερον διὰ νὰ τὰ μεταφέρῃ εἰς τὴν οἰκίαν· ἐκεῖνος δὲ θέσας ἐντὸς ἄλλου μανδυλίου τὸ ὑπόλοιπον ἐκ τοῦ χαρτονομίσματος, ἐπανάρχετο πλήρως χαρὰς πρὸς τὴν μητέρα του. Ἐνῶ δὲ ἡτοιμάζετο νὰ εἰσέλθῃ βλέπει ἐξωθεν τῆς θύρας δύο ὑπηρετάς, οἵτινες ἐφαίνοντο ὡς νὰ ἐξήτουν κάτι τι. Ὁ Κλεομένης ἀκροασθεὶς ἤκουσε παρ' αὐτῶν τὴν λέξιν χαρτονόμισμα καὶ ἀμέσως τοὺς πλησιάζει καὶ μαθαίνει τὴν ἀλήθειαν. Τὸ χαρτονόμισμα δὲν κατέβη ἀπὸ τὸν οὐρανόν. Δὲν εἶνε ἰδικόν του· πρέπει λοιπὸν νὰ τὸ ἀποδώσῃ!

Ἀλλὰ πῶς νὰ τὸ ἀποδώσῃ ἀφοῦ δὲν τὸ ἔχει πλέον; Ἴσως θὰ τὸν εἰπῶσι κλέπτειν! Ἦρχισε νὰ παρατηρῇ μὲ θλίψιν τὰ ὀψώνια του. Ἀλλὰ δὲν πειράζει πρέπει νὰ εἴπῃ τὰ πάντα καὶ θὰ τὸν συγχωρήσουν. Πλησιάζει ἕνα τῶν ὑπηρετῶν διὰ νὰ τῷ διηγηθῇ ὅσα τῷ συνέβησαν, ἀλλ' εἰς τὴν πρώτην λέξιν

ἐκεῖνος τὸν σταματᾷ, καὶ λαμβάνων αὐτὸν ἀπὸ τῆς χειρὸς τῷ λέγει:

— Ἐλθέ νὰ τὰ εἴπῃς αὐτὰ εἰς τὴν κυρίαν Σοφίαν.

Ὁ δυστυχὴς Κλεομένης φθάνει μετὰ τοῦ Κερβέρου εἰς τὸ διωμάτιον ὅπου ἡ Σοφία, ἡ γειτόνισσά του, καθημένη πλησίον τῆς μὴτρὸς τῆς ἀνέμενε νὰ μάθῃ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐρευνῶν. Τρέμων καὶ μὴ τολμῶν νὰ ἀνυψώσῃ τοὺς ὀφθαλμούς του ὁ Κλεομένης, διηγήθη μὲ ὀλίγας λέξεις, πῶς τὰ ἑκατὸ φράγκα ἦλθον εἰς χεῖράς του.

— Ἐτρελλάθην ἀπὸ χαρὰν, εἶπε τελειῶν τὴν ὁμιλίαν του. Ἐνόμισα ὅτι τὸ χαρτονόμισμα ἔπεσε κατ' εὐθείαν ἀπὸ τὸν οὐρανὸν καὶ ὑπῆγα καὶ τὸ ἐχάλασα διὰ νὰ ἀγοράσω αὐτὸ τὸ κρέας καὶ τὸν ἄρτον, τὰ ὅποια κρατεῖ ὁ Κέρβερος.

Καὶ προσφέρων εἰς τὴν Σοφίαν τὴν ὁποίαν δὲν ἐτόλμα νὰ πρκατηρήσῃ, προσφέρων, λέγω, τὸ ὑπόλοιπον:

— Αὐτὰ μοὶ ἔμειναν, εἶπε· λάβετέ τας σὰς παρακαλῶ, καὶ συγχωρήσατέ με διὰ τὸ λάθος μου.

Ἡ Σοφία—πρέπει νὰ τὸ εἴπωμεν πρὸς ἑπαυρόν της—οὐδὲ πρὸς στιγμὴν ἐδίστασεν, ἀλλ' ἀπωθήτασα τὸ μανδύλιον:

— Δὲν ἔκαμες λάθος, ὄχι! εἶπε μὲ πραότητα πρὸς τὸν Κλεομένην. Πραγματικῶς ὁ Θεὸς σοὶ τὸ ἔστειλε καὶ τὸν εὐχαριστῶ, διότι ἠδούκησε νὰ στείλῃ τὸ χαρτονόμισμά μου εἰς τοιοῦτον ταξιδιον. Κράτησέ τας ὅλα· σὺ θὰ τὰ μεταχειρισθῇς καλλίτερον ἀπὸ ἐμέ.

Ἡ Σοφία δὲν ἠγόρασε μὲν τὰ πτηνὰ, ἀλλὰ τὴν νύκτα ἐκοιμήθη πολὺ εὐτυχής. Ἐκεῖνα δὲ ἦλθον μόνον τῶν καὶ τῆς ἔψαλλον τόσον ὥραϊα ἄσματα, ὥστε καὶ αὐτὴ ἀπεφάσισε νὰ θυσιάσῃ τὰ ὑπὸ τῆς θείας της κατ' ἔτος στελλόμενα πρὸς αὐτὴν ἑκατὸ φράγκα εἰς ἀνακούφισιν δυστυχῶν τινος οἰκογενείας.

ΜΥΘΟΛΟΓΙΚΑ

δ'. — Η ΕΣΤΙΑ.

Τὸ πρῶτο πρῶτο ἀπὸ τὰ παιδιὰ τοῦ

Κρόνου καὶ τῆς Ῥέας ἀπὸ τὸ ὅποιον ἔπρεπε νὰ κάμῃ ἀρχὴν ὁ Κρόνος τῆς συμφωνίας καὶ ὑποσχέσεώς του ἔτυχε νὰ εἶνε κόρη· καὶ διὰ τοῦτο ἴσως ἡ κυρὰ Ῥέα μὲ ὅλην τῆς τὴν προθυμίαν καὶ τὴν ἀπάθειαν συνάμα προσέφερεν αὐτὸ εἰς καταβροχθισμὸν χωρὶς νὰ τὸ συλλογισθῇ πολὺ πολὺ. Εἶνε ὁμως καὶ τὸ πρῶτο τὸ ὅποιον ἠναγκάσθη νὰ ἀποδώσῃ πάλιν ὅταν ἐπέσθη ἀπὸ τὸν διαφυγόντα τὰς χεῖράς του Δία. Τὸ κορίτσι αὐτὸ ἦτο ἡ Ἑστία.

Φαίνεται ὅτι ἦτο πολὺ φρόνιμο καὶ ἐπιμελὲς κοριτσάκι· δὲν τὴν ἔμελλε τί ἐγένετο μέσα εἰς τὸ παλάτι τῶν θεῶν, οὔτε πῶς ἐφέροντο ἐξω αὐτοῦ· ἄλλο δὲν ἐφρόντιζε παρὰ νὰ περιποιηθῇ τὴν κατοικίαν τῶν θεῶν, φροντίζουσα πάντοτε νὰ εἶνε φίλῃ πρὸς ὅλους καὶ ὅλας, ὥστε εἰς ὀλίγον διάστημα χρόνου κατώρθωσε νὰ τὴν σέβωνται ὅλοι καὶ νὰ τὴν τιμῶν ὡς μικρὴν οἰκοκυροῦσαν τοῦ Οὐρανοῦ. Αἱ ἀρεταὶ τῆς νοικοκυροῦλας εἶχον μαγεύσει ὅλους τοὺς θεοὺς, ἐκ τῶν ὁποίων δύο ἐτόλμησαν νὰ τὴν ζητήσωσιν εἰς γάμον· ὁ εἰς τούτων ἦτο ὁ Ποσειδῶν καὶ ὁ ἄλλος ὁ Ἀπόλλων. Ἀπέτυχον ὁμως καὶ οἱ δύο καὶ τοιοῦτοτρόπως αὐτοὶ μὲν ἐζήτησαν τύχην ἄλλου, ὁ μὲν πλανώμενος αἰωνίως περὶ τὴν Γῆν, ὁ δὲ ἀποσυρθεὶς εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης, ἐκείνη δὲ ἀντὶ τῶν βασιλικῶν τιμῶν προὔτιμησε τὸ πατρικόν της σπίτι κατ' ἐπίμονον αἰτησίαν της. Καὶ τοιοῦτοτρόπως ἔμεινεν ἄγαμος εἰς ὅλην τὴν τὴν ζωὴν· τοῦτο δὲ εἶχε ζητήσει ὡς χάριν ἀπὸ τὸν ἀδελφόν της Δία, ὅταν οὗτος ἠθέλησε νὰ τῇ προσφέρῃ δῶρόν τι· διότι τὸν ἐβοήθησεν εἰς τὴν Τιτανομαχίαν.

Διὰ τὴν ἀρετὴν καὶ σωφροσύνην της ἐτιμήθη πολὺ καὶ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, ἐκτὸς δὲ τούτου καὶ διότι ἐδίδασκεν αὐτοὺς νὰ κατσκευάζουν οἰκίας καὶ νὰ μεταχειρίζονται τὸ πῦρ, τὸ ὅποιον ἦτο τὸ σύμβολον τῆς οἰκογενειακῆς ἐνώσεως. Διὰ τοῦτο τὸ κυριώτατον μέρος τῶν οἰκῶν ἦτο ἡ ἑστία, τὸ μέρος δηλ. ὅπου ἤναπτον τὸ πῦρ καὶ ὅπου κυρίως ἐτιμάτο ἡ θεὰ καὶ ἐτίθετο τὸ ἅγιο γαλμα αὐτῆς. Ὡστε τὸ ὄνομα τῆς Ἑστίας εἶχε καταντήσῃ ἰσοδύναμον πρὸς τὸ τῆς

οἰκογενειακῆς ἀρμονίας, ἐν γένει πρὸς τὸ τῆς οἰκίας καὶ πλατύτερον ἀκόμη πρὸς τὸ τῆς πατρίδος. Διότι ὅπως εἰς τὰς οἰκίας αὕτη ἐθεωρεῖτο τὸ κέντρον, οὕτω καὶ ἐν τῇ πολιτείᾳ. Ἡ οἰκία εἶχε τὸ κέντρον αὐτῆς ὅπου ἄσβεστον διετηρεῖτο τὸ πῦρ εἰς δόλῳ ὅτι παντοτεινὴ πρέπει νὰ εἶνε ἡ ἀγάπη καὶ ἀρμονία εἰς τὴν οἰκογένειαν· καὶ ἡ πολιτεία εἰς τὸ κυριώτερον μέρος εἶχε τὸν βωμὸν τῆς Ἑστίας ἵνα δειχθῇ ὁ αἰώνιος σύνδεσμος τῶν πολιτῶν εἰς ἓν σημεῖον.

Ἰδιαιτέραν προσοχὴν ἔδωκεν εἰς τὴν λα-

τρεῖαν τῆς Ἑστίας οἱ Ῥωμαῖοι. Ὁ δεύτερος δηλ. βασιλεὺς αὐτῶν, ὁ Νουμάς, ἐκάνονε τὰ τῆς λατρείας αὐτῆς ὀρίσας καὶ τάξιν παρθένων αἵτινες Ἑστιάδες ἐκαλοῦντο· αἱ ἱερεῖαι αὐταὶ τῆς Ἑστίας ἐλαμβάνοντο ἀπὸ τὰς καλλιτέρας οἰκογενείας τῆς Ῥώμης, ἦσαν δὲ ὑποχρεωμέναι νὰ διατηρῶσι ἐπάνω εἰς τὸν κοινὸν τῆς πόλεως βωμὸν τὸ πῦρ ἄσβεστον. Ἐθάπτοντο ζωνταναὶ αἱ παρθέναι αὗται, ἐάν ποτε ἄφινον τὸ πῦρ

νὰ σβεσθῇ, τὸ ὅποιον ἐθεωρεῖτο ὡς μέγα δυστύχημα διὰ τὴν πόλιν, ἢ ἐὰν παρέβαινον τὴν τῆς ἀγαμίας ὑπόσχεσιν. Ἡ ἐν τῷ ναῷ ὑπηρεσία τῶν διήρκει τριάκοντα ἔτη· τούτων τὰ δέκα πρῶτα ἔτη ἐδίδασκοντο τὰ τῆς ὑπηρεσίας τῶν, τὰ δέκα δεύτερα ἤσκουν αὐτὴν, καὶ τὰ τελευταῖα ἐδίδασκον τὰς νέας.

Ἀγάλματα τῆς Ἑστίας κυρίως δὲν ὑπῆρχον, διότι αὕτη ἀντεπροσωπεύετο ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ ἱεροῦ πυρός· τὰ δὲ ἀποδιδόμενα αὐτῇ εἶνε κυρίως τὰ τῶν ἱερῶν αὐτῆς, ἐξ ὧν καταφαίνεται τὸ σεμνὸν τῆς ἐνδυμασίας αὐτῶν καὶ ἡ περὶ τοὺς τρό-

πλησιάζωσι, δὲν ἀρκεῖ μόνον νὰ ἔχῃς καὶ τι νὰ τοῖς δώσῃς· ἀλλὰ πρέπει συγχρόνως νὰ τοῖς τὸ προσφέρῃς μὲ προσεκτικὸν τρόπον. Τὰ πτηνὰ, μικρά μου, εἶνε πολὺ εὐγενῆ, ἀλλὰ τρομάζουν εὐκόλως, διὰ νὰ ἐξημερωθῶσι χρειάζεται ὑπομονὴ καὶ πρῶτης· ἄνευ τούτων φεύγουσι καὶ δὲν ἐπανέρχονται πλέον.

— Δὲν τὸ ἤξευρον, εἶπεν ἡ Ἀνδρομάχη.

— Βλέπεις, μικρά μου, ὅτι διὰ νὰ κάμωμεν τὸ καλὸν δὲν ἀρκεῖ ἡ καλὴ μας πρὸς τοῦτο διαθέσις, ἀλλὰ πρέπει συνάμα νὰ γνωρίζωμεν τὸν ἀπαιτούμενον τρόπον.

Τοῦτο ὅμως σὲ διδάσκει καὶ ἄλλο τι τὸ ὁποῖον θὰ ἐνθυμηθῇς ἀργότερον. Θὰ μάθῃς δηλαδὴ ὅτι τεμάχιον ἄρτου προσφερόμενον μετὰ μετριοφροσύνης καὶ γλυκύτητος ἀξίζει περισσύτερον ἀπὸ τὸ παντεσπύει τὸ προσφερόμενον μετὰ θυρόδου.

Σ. Π. Π.

Ο ΣΟΛΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΒΟΤΑΝΙΚΗΣ

«Πάτερ, ἔλεγεν ὁ μικρὸς Σόλων, μετὰ τὸ τέλος τοῦ δειπνοῦ, σήμερον ὁ συμμαθητής μου Κλέων μοι εἶπε καὶ τι περίεργον. Ἄν ἤξευρες, πάτερ, πόσον ἐγέλασα μὲ τὴν ἀνοησίαν τοῦ αὐτοῦ! καὶ πῶς νὰ μὴ γελάσω; ἤξεύρετε τί μοι εἶπε; μοι εἶπεν ὅτι καὶ τὰ φυτὰ τρώγουν καθὼς καὶ ἡμεῖς!»

«Δὲν ἐπράξας καθῶς, εἶπεν ὁ πατήρ, νὰ γελάσῃς καὶ νὰ νομίσῃς ὅτι αἱ λόγοι τοῦ Κλέωνος ἦσαν ἀνοηταί, διότι δὲν τοῦς ἠνόηεις σύ. Ὁ Κλέων, ὡς ἤξεύρεις, εἶναι ἐπιμελής καὶ φιλομαθής, ἀναγνώσκει πολλὰ, εἶναι δὲ καὶ περίεργος νὰ ἐρωτᾷ καὶ νὰ μανθάνῃ πολλὰ πράγματα. Διὰ τοῦτο, πρὶν τὸν γελάσῃς, ἔπρεπε νὰ ἐρωτήσῃς εἴτε τὸν διδάσκαλόν σου εἴτε ἐμέ, διὰ νὰ πληροφορηθῇς περὶ τοῦ πράγματος καὶ ἀκολουθῶς νὰ κρίνῃς. Ὁ Κλέων εἶχε δίκαιον, καὶ ἀμέσως θὰ σοὶ ἐξηγήσω ἐγώ.

«Βεβαίως, σύ δὲν ἐνθυμεῖσαι ὅταν ἦσιν μικρὸς καὶ ἐθήλαζες εἰς τὸ στήθος τῆς μητρός σου· ἦτο ὅπως εἶναι τώρα ὁ μικρὸς ἀδελφός σου Δημοσθένης, ὁ ὁποῖος μὲ τὸν καιρὸν θὰ γίνῃ μεγαλειότερος καθὼς σύ, ὡς καὶ σύ θὰ αὐξήσῃς, θὰ γείνης ὑψηλὸς καὶ

παχύς, θὰ ἀποκτήσῃς μύστακας, γένεια, καθὼς ἐγώ. Ἀλλὰ διὰ νὰ γίνωσιν ὅλα αὐτά, τί κάμνομεν ὅλοι μας; Ἄς ἴδωμεν ὁ μικρὸς Δημοσθένης θηλάζει εἰς τὸ στήθος τῆς μητρός του, σύ, ἐγὼ καὶ ὅλοι ἐν γένει οἱ ἄνθρωποι τρώγομεν πολλὰς καὶ ποικίλας τροφάς. Δὲν μὲ λέγεις, Σόλων, διατί κάμνομεν τοῦτο;»

«Περίεργον, πάτερ, ἐγώ, ἂν δὲν φάγω, πεινῶ.»

«Μάλιστα» πεινᾷς. Ὅταν ὅμως πεινᾷς δὲν δύνασαι νὰ ζῇς καλῶς, καὶ ἂν ἤθελες ἐξακολουθῆσαι ἐπὶ ἡμέρας τινάς, νὰ μὴ λάθῃς τροφήν, ἤθελες ἐκ τῆς πείνης ἀποθάναι. Ἡ τροφή λοιπὸν χρησιμεύει διὰ νὰ μᾶς διατηρῇ εἰς τὴν ζωὴν, πρὸς τούτοις δὲ χρησιμεύει καὶ διὰ τὴν αὐξησιν τοῦ σώματός μας.

Τώρα ἀπ' οὗ ἠννόησας διατί τρώγεις, δηλαδὴ διὰ νὰ ζῇς καὶ νὰ αὐξάνῃς, θὰ σοὶ ἀποδείξω ὅτι καὶ τὸ φυτὸν αὐτό, διὰ νὰ ζῇ καὶ νὰ αὐξάνῃ, ἔπεται ὅτι τρώγει. Ἐνθυμεῖσαι, Σόλων, ὅταν ἡ μήτηρ σου ἐρύττει τὸν ὠρίον ἐκείνον βασιλικὸν τὸν ὁποῖον ἔχομεν εἰς τὸν ἐξώστην;»

«Μάλιστα, πάτερ, εἶπεν ὁ Σόλων, πολὺ καλῶς ἐνθυμοῦμαι. Ἦτο Μάρτιος μὴν ἡ μήτηρ, ἀφοῦ ἐγένισε τὴν γάστραν μὲ χῶμα λεπτόν, ἐσπείρει τὸν σπόρον, τὸν ὁποῖον εἶχε φυλάξει ἀπὸ τὸ προηγούμενον ἔτος. Κατ' ἀρχὰς ἡ μήτηρ ἔδραχε καθ' ἐκάστην τὸ χῶμα τῆς γάστρας μὲ ὕδωρ, μέχρις ὅτου μετ' ὀλίγας ἡμέρας ὁ βασιλικὸς ἤρχισε νὰ βλαστάνῃ, καὶ μικρὰ φύλλα ἐφάνησαν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ χώματος.»

«Ὁραύτατα, τέκνον μου· ἀκολουθῶς ἐνθυμεῖσαι τί ἔγεινε;»

«Βεβαίως, πάτερ, ἀνέκραξεν ὁ Σόλων. Τὰ μικρὰ ἐκεῖνα φύλλα ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐμεγάλωσαν, ἀκολουθῶς ἔγειναν καὶ ἄλλα φύλλα πράσινα καὶ δροσερά, καὶ τοιοῦτο-τρόπως ἔγεινεν ὁ βασιλικὸς μας. Βλέπω ὅμως ὅτι ἡ μήτηρ πάντοτε φροντίζει νὰ ρίπτῃ ὀλίγον ὕδωρ εἰς τὴν γάστραν, δηλ. νὰ ποτίζῃ, ὡς μοι εἶπε, τὸν βασιλικόν.»

«Πολὺ λαμπρά, ἀκριβέ μου Σόλων, γνωρίζεις τὸ πρᾶγμα, πρόσεξον ὅμως εἰς ὅτι

θὰ σοὶ εἴπω διὰ νὰ μὲ ἐννοήσῃς. Ὁ βασιλικὸς κατ' ἀρχὰς ἦτο μικρὸς, μικρότατος, ὅπως ἴσως ὁ ἀδελφός σου Δημοσθένης, ἀκούτως ἐμεγάλωσεν ὀλίγον, ὅπως σύ, καὶ τέλος ἀκόμη περισσότερον, ἔγεινεν ἴσως μεγαλύτερος, ὁ Σόλων καὶ πᾶς ἄλλος διὰ νὰ ζῇ καὶ νὰ αὐξάνῃ πρέπει νὰ τρώγῃ καὶ νὰ μὴ πεινᾷ· μήπως καὶ ὁ βασιλικὸς, ἐπειδὴ ζῇ καὶ αὐξάνει, μήπως, λέγω, τρώγει; Βεβαίως, τέκνον μου. Πᾶρ πλάσμα εἰς τὸν κόσμον τὸ ὁποῖον ζῇ, τὸ ὁποῖον αὐξάνει καὶ τὸ ὁποῖον τέλος καταστρέφεται ἔχει ἀνάγκη νὰ εἰσάγῃ εἰς τὸ σῶμά του πάντοτε τροφὰς διὰ νὰ δύναται νὰ διατηρηται εἰς τὴν ζωὴν ἐφ' ὅσον εἶναι δυνατόν. Ἐπομένως καὶ τὸ φυτὸν τὸ ὁποῖον ζῇ, αὐξάνει καὶ τέλος μαραίνεται, διὰ νὰ ἀκολουθῇ τὸν κανόνα αὐτὸν πρέπει νὰ τρώγῃ.»

«Τί τρώγουσιν ὅμως τὰ φυτὰ, πάτερ, εἶπεν ὁ Σόλων, ἀφοῦ κανεὶς δὲν φροντίζει περὶ τῆς τροφῆς των;»

«Νομίζεις, Σόλων, ὅτι κανεὶς δὲν φροντίζει; Ναί· ὑπάρχει εἰς ὁ ὁποῖος ἐφροντίσει καὶ φροντίζει, ὁ Θεός! Ἐπειδὴ τὰ φυτὰ δὲν δύνανται νὰ κινηθῶσιν ὅπως τὰ ζῶα διὰ νὰ ζητήσωσι τὴν τροφήν των, ἀλλὰ εἰς τὸν τόπον εἰς τὸν ὁποῖον ἔρριψαν τὰς ρίζας των καὶ ζῶσι καὶ μακρύνονται, διὰ τοῦτο ὁ Θεός ἐφροντίσει νὰ δώσῃ εἰς τὰ φυτὰ εἰς τὸν τόπον ὅπου ὑπάρχουσι καὶ τὴν τροφήν των, ἥτις διαφέρει ἀπὸ τὴν τροφήν των ζῶων. Αὐτὴ ἡ γῆ, ἐντὸς τῆς ὁποίας εἶναι φυτεῦμένον τὸ φυτὸν, εἶναι ἡ τροφή του. Τὸ στόμα του τὸ ἔχει ἐντὸς τῆς γῆς, καὶ δι' αὐτοῦ ἀδιακόπως λαμβάνει τὴν τροφήν του.»

«Τὸ στόμα των φυτῶν! ἀνέκραξεν ὁ Σόλων, καὶ ποῖον εἶναι, πάτερ, παρακαλῶ;»

«Αἱ ρίζαι, τέκνον μου. Αἱ ρίζαι εἶναι τὸ στόμα παντὸς φυτοῦ, καὶ διὰ τοῦτο εἶναι ἐντὸς τῆς γῆς, ἥτις εἶναι ἡ τροφή του. Αἱ ρίζαι ἔχουσι μικρά τινα νήματα τὰ ὁποῖα βλέπει τις εἰς ὁποιοῦνδήποτε φυτὸν καὶ ἂν ἐκριζώσῃ· τὰ μικρὰ αὐτὰ νήματα εἰς τὸ ἄκρον εἶναι στρογγύλα καὶ εἰς τὸ μέρος αὐτὸ ἔχουσι τὴν δύναμιν νὰ θηλάζωσιν ἐκ τῆς γῆς τὴν ὑγρασίαν μετὰ τῆς τροφῆς των.

Ἀφοῦ αἱ ρίζαι θηλάσωσι τὴν τροφήν ἐκ τῆς γῆς, αὐτὴ ἀναβαίνει εἰς ὅλα τὰ φυτὰ, μέχρι τῶν φύλλων, εἴτε τὸ φυτὸν εἶναι ῥαπιδιόχοις εἴτε τοῦτο εἶναι μέγα καὶ ὑψηλὸν δένδρον, καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον τὸ φυτὸν τρέφεται, ζῇ καὶ αὐξάνει. Ὅταν ἡ γῆ εἶναι ξηρὰ τότε αἱ ρίζαι δὲν δύνανται νὰ θηλάσωσι τροφήν, καὶ τότε ἀμέσως βλέπει τις ὅτι τὰ φύλλα τοῦ φυτοῦ χάνουσι τὴν ζωηρότητα των, οἱ κλώνες καταπίπτουσι, καὶ τὸ φυτὸν εἶναι σχεδὸν μαραμένον, ὡς νὰ πάσχῃ. Ναί· τέκνον μου, τότε τὸ φυτὸν πάσχει, πεινᾷ καὶ διψᾷ ὅχι δι' ἑλλειψιν τροφῆς, διότι γῆν ἔχει, ἀλλὰ ἐπειδὴ ἡ γῆ εἶναι ξηρὰ, καὶ δὲν ἔχει ὑγρασίαν, δὲν δύναται αὐτὸ νὰ θηλάσῃ τὴν τροφήν του. Τὸ ὕδωρ λοιπὸν καὶ ἡ ὑγρασία τῆς γῆς χρησιμεύουσιν ὥστε τὸ φυτὸν νὰ δύναται νὰ θηλάζῃ τὴν τροφήν του ἐκ τῆς γῆς. Ἐάν τις εὐσπλαγχνισθῇ ἐν τοιοῦτον φυτὸν, τὸ ὁποῖον νὰ πεινᾷ καὶ νὰ διψᾷ, καὶ τῷ ρίψῃ ὀλίγον ὕδωρ, τὸ ποτίσῃ καθὼς λέγομεν, ἀμέσως ἀναλαμβάνει καὶ ἐπανέρχεται εἰς τὴν πρῶτην αὐτοῦ ἀνθηρότητα.

Ἰδοὺ λοιπὸν ὅτι τὸ φυτὸν τρώγει. Τώρα, φίλτατε Σόλων, βεβαίως δὲν θὰ γελάσῃς ὅταν ἀκούσῃς τὸν Κλέωνα, νὰ σοὶ λέγῃ ὅτι τὰ φυτὰ τρώγουσι, ἀλλὰ θὰ ἐπαναλάβῃς τὸ μάθημα ὅπερ σοὶ ἔδωκα.»

Ὁ Σόλων ἔμεινεν ἐκπληκτός, διότι ἔμαθε πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον τῷ ἐφάνετο ὅλως ἀπίθανον καὶ γελοῖον, ἀπεφάνισε δὲ εἰς τὸ ἐξῆς πάντοτε νὰ ἐρωτᾷ τὸν πατέρα του ὅσακις πρόκειται περὶ περιέργων πραγμάτων.

ΜΙΑΤ. Π.

Ο ΚΑΤΑΚΛΙΣΜΟΣ

Πάντες βεβαίως οἱ μικροὶ μας ἀναγνώσται ἔμαθον ἐκ τῆς ἱερᾶς ἱστορίας ὅτι ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὐὰ ἀπεδιώχθησαν ἐκ τοῦ Παραδείσου, ἐνεκα τῆς παρακοῆς των εἰς τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, καὶ οὕτως ἐστερήθησαν τῆς αἰωνίας εὐτυχίας.

Γνωρίζετε δέ, ἀγαπητοί μου μικροί, ὅτι ὕστερον ἀπὸ πολλὰ ἔτη μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀδὰμ καὶ τῆς Εὐας, οἱ ἄνθρωποι ἐληθόντες ὅλως διόλου τὸν Θεὸν καὶ ἔγειναν

κακοί. Δὲν ἐξετέλουν πλέον τὰ καθήκοντά των, δὲν ἡγάπων ἀλλήλους, οὐδὲ προσήχοντο, ἀλλ' ἔπραττον πᾶν εἶδος ἀδικίας.

Ἀφοῦ ὁ Θεὸς ἐβλεπεν ὅτι οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ προώδευαν ὁλονέν εἰς τὴν κακίαν, ἀπεφάσισε νὰ τοὺς τιμωρήσῃ, ἀλλ' ἐπειδὴ μετὰ τῶν κακῶν ὑπῆρχε καὶ μία οἰκογένεια καλὴ καὶ ἐνάρετος, ἡ ὁποία ἐσέβετο καὶ ἡγάπα τὸν Θεόν, τὴν οἰκογένειαν ἐκείνην ὁ Θεὸς δὲν ἠθέλησε νὰ τὴν τιμωρήσῃ μετὰ τῶν ἄλλων: διότι ὁ Θεὸς εἶαι δίκαιος καὶ δὲν ἀναμιγνύει ἐκείνους, οἵτινες πράττουν τὸ καλὸν μὲ ἐκείνους, οἵτινες πράττουν τὸ κακόν.

Ὁ πατὴρ τῆς οἰκογενείας ἐκείνης ὠνομάζετο Νῶε. Εἰς ἐκείνους τοὺς χρόνους δὲν ὑπῆρχον βελτίεις, ἀλλὰ ὁ γεροντότερος εἰς ἐκάστην οἰκογένειαν ἦτο ἀρχηγὸς αὐτῆς καὶ ἐκαλεῖτο Πατριάρχης. Ὡστε ὁ Νῶε ὡς πρεσβύτερος ἦτο ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενείας του.

Διέταξε λοιπὸν ὁ Θεὸς τὸν Νῶε νὰ κατασκευάσῃ μίαν μεγάλην οἰκίαν ἀπὸ ξύλα καὶ νὰ τῆς δώσῃ τὸ σχῆμα πλοίου, νὰ τὴν ἀλείψῃ δὲ καλῶς μὲ κατράμιον καὶ ἀπὸ μέσα καὶ ἀπ' ἐξω, διὰ νὰ μὴ δύναται νὰ εἰσέρχεται ὕδωρ οὔτε ἀπὸ τὰς μικροτέρας τρύπας.

Ἡ ἐργασία αὕτη, τὴν ὁποίαν ὁ Θεὸς παρήγγειλεν εἰς τὸν Νῶε, χωρὶς νὰ τῷ εἴπῃ εἰς τί θὰ χρησιμεύσῃ, ἦτο πολὺ μεγάλη καὶ δύσκολος, ὁ Νῶε ὅμως δὲν ἐζήτησεν ἐξηγήσεις ἀπὸ τὸν Θεόν, οὐδὲ παρήκουσεν, ἀλλ' ἀμέτῳς ἤρχισε νὰ τὴν ἐκτελῇ. Ἐγνώριζεν ὅτι ὅλαι αἱ διαταγαὶ τοῦ Θεοῦ εἶναι σοφαί, καὶ ὅτι καλὸν εἶναι νὰ ὑπακούωμεν εἰς αὐτάς. Ἐκοψε λοιπὸν ὁ Νῶε δένδρα, ἐκ τῶν ὁποίων ἔκαμε σανίδας καὶ κατασκεύασεν ἐκ τούτων τὸ πλοῖον, τὸ ὁποῖον ὁ Θεὸς παρήγγειλε καὶ τὸ ὁποῖον ὠνομάσθη: *Κιβωτὸς τοῦ Νῶε*. Ἀμὰ ἡ Κιβωτὸς ἐτελειώσεν, ὁ Θεὸς εἶπεν εἰς τὸν Νῶε νὰ εἰσέλθῃ εἰς αὐτὴν μετὰ τῆς συζύγου του, καὶ τῶν τέκνων του, τὸν ὠδήγησε δὲ νὰ εἰσάξῃ ἐντὸς τῆς Κιβωτοῦ καὶ ἀπὸ ἓν ζεύγος ἐξ ἐκάστου εἶδους ζώων, καὶ νὰ λάβῃ πολλὰς τροφὰς διὰ τὴν οἰκογένειάν του καὶ διὰ τὰ ζῶα.

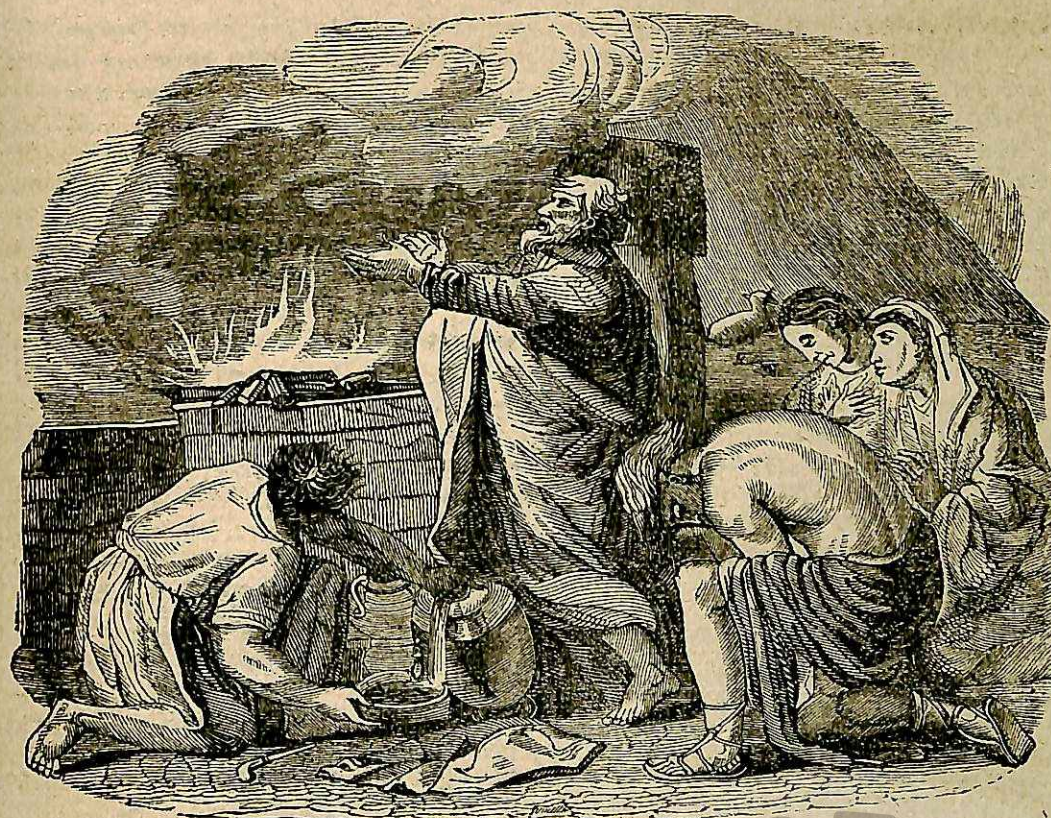
Ὁ Νῶε ἐξετέλεσεν ὅλας τὰς παραγγελίας τοῦ Θεοῦ καὶ ἀφοῦ εἰσῆλθον ὅλοι ἐντὸς τῆς Κιβωτοῦ καὶ ἐκλείσαν αὐτὴν καλῶς, ἤρχισεν νὰ πίπτῃ βροχὴ ῥαγδικιστάτη, ἥτις ὁλονέν κατεπλημύριζε τὴν γῆν. Μετ' ὀλίγον οἱ ποταμοὶ καὶ αἱ θάλασσαι ἐπλημύρηνσαν.

Τὸ ὕδωρ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐκάλυψε τὰ δένδρα καὶ κατόπιν τὰ ὑψηλότερα ὄρη, εἰς τρόπον ὥστε πᾶν ὅ,τι ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς γῆς ἐκρύβη ὑπὸ τὸ ὕδωρ. Πάντες οἱ ἄνθρωποι καὶ πάντα τὰ ζῶα ἐπνίγησαν. Μόνον ἡ Κιβωτὸς ἐπειδὴ ἦτο ξύλινος καὶ καλῶς πεφραγμένη, ἔπλεεν ὡς μέγα πλοῖον, μένουσα πάντοτε ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν ἀνυψουμένων ὑδάτων.

Ἡ μεγάλη καὶ καταστρεπτικὴ ἐκείνη βροχὴ ὠνομάσθη *Κατακλυσμὸς*. Διήρκεσε τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας· μετὰ ταῦτα ἔπαυσεν ἄνεμος δὲ ψυχρὸς καὶ σφοδρὸς ἀπεξήρανε ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὰ ὕδατα καὶ ἡ Κιβωτὸς ἤρχισε νὰ καταβαίνει.

Ἐν τούτοις ὁ Νῶε μὴ δυνάμενος νὰ ἴδῃ ἐὰν ἡ γῆ ἀπεξηράνη, διότι τὸ παράθυρον τῆς Κιβωτοῦ ἦτο ἀπ' ἐπάνω ἤνοιξεν αὐτὸ καὶ ἀρῆκε νὰ ἐξέλθῃ, ἐξ αὐτοῦ εἰς κόραξ. Οἱ κόρακες, ὡς γνωρίζετε, τρώγουσι τὰ σσηπτότα κρέατα, καὶ ἐπειδὴ ὁ κόραξ αὐτὸς δὲν ἐπέστρεφεν εἰς τὴν Κιβωτόν, ὁ Νῶε ἐσυμπέρανε ὅτι εἶχεν εὑρεῖ πτώματα ἐπὶ τῶν ὑδάτων καὶ ἔμεινε διὰ νὰ φάγῃ. Μετὰ ἑπτὰ ἡμέρας, ἤνοιξε πάλιν τὸ μικρὸν παράθυρον καὶ ἀρῆκε μίαν περιστέραν· ἀλλ' ἐκείνη μόλις ἐξῆλθε καὶ ἀμέτῳς ἐπέστρεψεν. Ὁ Νῶε παρετήρησε τοὺς πόδας τῆς διὰ νὰ ἴδῃ ἐὰν ἦσαν λαττωμένοι καὶ νὰ ἐννοήσῃ ἐκ τούτου ἐὰν εὔρε ξηρὰν διὰ νὰ καθήσῃ, ἀλλ' εἶδεν αὐτοὺς καθαρωτάτους, καὶ ἐκ τούτου ἐσυμπέρανε ὅτι δὲν εἶχον εἰσέτι ξηρανθῇ τὰ ὕδατα.

Ἐκλείπε λοιπὸν τὸ παράθυρον ὁ Νῶε καὶ ἐπερίμενε ἄλλας ἑπτὰ ἡμέρας, ἥτοι μίαν ἐβδομάδα· καὶ ἀφοῦ παρήλθεν ἡ ἐβδομάς αὕτη, ἔστειλε πάλιν τὴν περιστέραν, ἀλλὰ τὴν φορὰν ταύτην ἡ περιστέρα ἐπέστρεψε κρατοῦσα μὲ τὸ ῥάμφος τῆς μικρὸν κλάδον ἐλαίας. Ὁ Νῶε ἐνόησεν ἐκ τούτου ὅτι τὰ

Ὁ Νῶε προσέφερεν εἰς τὸν Θεὸν θυσίαν.

νερὰ ἤρχισαν νὰ ταπεινῶνται καὶ νὰ ἀναφαίνωνται τὰ δένδρα. Ὡς φρόνιμος ὅμως ἄνθρωπος ἐπερίμενεν ἀκόμη ἑπτὰ ἡμέρας καὶ μετὰ ταῦτα ἤνοιξε τὴν Κιβωτόν καὶ ἐξῆλθεν ἐξ αὐτῆς ἡ οἰκογένειά του καὶ ὅλα τὰ ζῶα.

Ἡ γῆ εἶχε σχεδὸν ἀποξηρανθῇ· τὰ φυτὰ ἐβλάστανον, καὶ ὁ ἥλιος ἔλαμπεν. Τὰ ζῶα ἔφυγον, καὶ ἄλλα μὲν ἔρχον εἰς τὴν πεδιάδα, ἄλλα δὲ ἵπταντο εἰς τὸν ἄερα. Ὅποια εὐτυχία! νὰ σωθῶν ὕστερον ἀπὸ αὐτὴν τὴν καταστροφὴν. Σκέρθητε μόνοι σας, μικροὶ μου, ἐὰν ὁ Νῶε καὶ ἡ οἰκογένειά του ἦσαν εὐγνώμονες πρὸς τὸν Θεόν! Ὁ Νῶε κατασκεύασε θυσιαστήριον καὶ προσέφερεν εἰς τὸν Θεὸν θυσίαν, ἥτις ἤρесе πρὸς Αὐτόν, διότι προήρχετο ἀπὸ δίκαιον καὶ εὐσεβῆ. Εἰς ἀπόδειξιν δὲ τοῦ ὅτι ὁ Θεὸς θὰ προστατεύῃ πάντοτε τοὺς ἀνθρώπους, οἵτινες

ἤθελον γεννηθῇ ἐκ τῶν τέκνων τοῦ Νῶε καὶ μείνῃ πιστοὶ εἰς τὰς ἐντολάς του, καὶ τοῦ ὅτι δὲν θὰ γίνῃ πλέον κατακλυσμὸς διέταξε νὰ φανῇ τὸ οὐράνιον τόξον, τὸ ὁποῖον λέγεται ἶρις.

Ναί, ὁ Νῶε ἐράνη εὐγνώμων πρὸς τὸν Θεόν, ὅστις διέταξεν αὐτόν νὰ κατασκευάσῃ τὴν Κιβωτόν, διότι εὐρέθη εὐτυχὴς ὑπακούτας εἰς τὸν Θεόν. Ἐὰν δὲν ὑπακούον καὶ ἐὰν ἔλεγε: «Τὸ ἔγον αὐτὸ εἶνε πολὺ δύσκολον, δὲν θὰ τὸ κάμω» ἢ ἐὰν δὲν ἐπροσέειπε καὶ ἔλεγε: «Ἐχω καιρὸν θὰ τὸ προοίω βραδύτερον» ἢ ἀκόμη ἐὰν δὲν εἶχε τὴν ἐπιτομήν, καὶ ἐὰν ἀφοῦ ἤρχισε τὴν ἀπιδείκνυσιν τὴν πόσῃ μεγάλῃ ἐργασίᾳ ἀπιδείκνυσεν τὴν πόσῃ μεγάλῃ ἐργασίᾳ, καὶ τὴν ἀρίστην ἀτελειώτον, τί θὰ συνέβαινε; Εὐκόλως τὸ ἐννοεῖτε! Ὁ τῷ συνέβαινε θὰ ἐπνίγε τὸν Νῶε, τὴν κατακλυσμὸς θὰ ἐπνίγε τὸν Νῶε, τὴν συζυγὸν του καὶ τὰ τέκνα του, διότι

δὲν θὰ εἶχον τὴν Κιβωτὸν ἕνα σωθῶσιν.

Ἄς ἔχωμεν λοιπόν, μικροὶ μου φίλοι, θάρρος καὶ ἃς προσβλέπωμεν εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις μας, ἃς εἵμεθα ἀμετάτρεπτοι εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων μας, τὰ ὅποια καὶ αὐτὰ ὁμοιάζουν πρὸς τὴν Κιβωτὸν τῆς σωτηρίας. Ὁ Θεὸς σήμερον δὲν ἀπαιτεῖ τόσον δύσκολα ἔργα παρ' ἡμῶν ὅσον ἦτο ἡ κατασκευὴ τῆς Κιβωτοῦ τοῦ Νῶε. Ἡμεῖς ἀρκεῖ νὰ γνωρίζωμεν καὶ νὰ ἐκπληρώμεν τὰ καθήκοντά μας, τὰ ὅποια καθ' ἐκάστην οἱ γονεῖς μας καὶ οἱ διδάσκαλοι μᾶς ὑπεθυμίζουν καὶ ἃς εἵμεθα πεπεισμένοι ὅτι ὁ Θεὸς θὰ μᾶς προστατεύῃ καὶ θὰ μᾶς εὐλογήσῃ καθὼς ἐπραξε τοῦτο διὰ τὸν Νῶε καὶ τὴν οἰκογένειάν του. Σ. Π. Π.

ΚΑΛΟΝ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Εἶδον καθ' ὁδὸν μικρὸν τινα παῖδα, ὁ ὅποιος ἦτο περικυκλωμένος ὑπὸ πολλῶν ἄλλων συντρόφων του καὶ ἔτρεχε δρομικῶς μετ' αὐτῶν. Ἐπαιζόν τὸ εὐχάριστον καὶ ὑγιεινότερον ἐκεῖνο διὰ τοὺς παῖδας παιγνίδιον: τὸ κυνηγητό. Γέρων τις διερχόμενος ἐκεῖθεν εὐρέθη ἐνώπιον τῶν παιζόντων. Ὁ μικρὸς παῖς καθὼς εἶδε τὸν λευκότερον αὐτὸν ἄνθρωπον ἐσταμάτησεν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ παιγνιδίου του καὶ μετὰ σεβασμοῦ ἐχαιρέτησεν αὐτόν.

Ἀγαθὸν καὶ εὐγενὲς παιδίον, ἀρῶν ἐκ μικρᾶς ἡλικίας ἐμαθεῖς νὰ σέβηται τοὺς γέροντας, καλὰς παρέχεις ἐλπίδας περὶ τοῦ μέλλοντός σου. Ἐξακολούθησον νὰ μορφοῖς πάντοτε τὴν καρδίαν σου καὶ νὰ γίνεσαι καλὸν παράδειγμα πρὸς τοὺς συντρόφους σου.

Παιδιά καθὼς σὺ προσελκύουσι πάντοτε τὴν ἀγάπην τοῦ κόσμου, προσδεύουσιν εἰς τὴν ἀρετήν, καὶ λαμβάνουσι τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ.

ΥΓΙΕΙΝΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

7. Ἐνδύματα.

Εἰς ὅλα τὰ πλάσματα τὰ ὅποια στεροῦνται λογικοῦ ἐπρονόησεν ἡ Θεία Πρόνοια νὰ τὰς χαρίσῃ τὴν ἐνδυμασίαν αὐτῶν ἀνχλό-

γως τῶν ἀναγκῶν τὰς ὁποίας ἔχουσιν. Ἐδώκε π. χ. τὰ πτερὰ εἰς τὰ πτηνὰ διὰ νὰ πετώσιν καὶ νὰ προφυλάττονται ἀπὸ τὴν ἐπιρροὴν τῆς βροχῆς, τοῦ ψύχους, τῶν ἀνέμων, καθὼς ἐπίσης εἰς τὰ τετράποδα τὰς τρίχας, εἰς τὰς χελνώνας τὸ ὀστρακὸν τῶν, εἰς τοὺς ἀκανθοχοίρους τὰς ἀκάνθας τῶν. Εἰς τὸν ἄνθρωπον ὅμως τὸν ὁποῖον ἐπροίκισε μὲ τὸ θείον δῶρον τοῦ λογικοῦ δὲν τῷ ἔδωκε ἐνδυμασίαν τινά, ἀλλὰ τὸν ἀφῆκε, ὅπως μόνος του ἐκλέξῃ καὶ κατασκευάσῃ τὰ ἐνδύματά του ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν του.

Τὰ ἐνδύματα καὶ διὰ λόγον κοσμιότητος καὶ διὰ λόγον προφυλάξεως τοῦ σώματος εἶναι ἀπαραίτητα, διότι ἐμποδίζουσι τὸ ψῆχος, τὴν θερμότητα, τὸν ἀνεμὸν, τὴν βροχὴν, τὴν ὑγρασίαν καὶ τὰ τοιαῦτα ἀπὸ τοῦ νὰ προσβάλλωσιν ἀμέσως τὸ σῶμα μᾶς καὶ νὰ μᾶς κάμνωσιν ἀσθενεῖς. Τὰ ἐνδύματα πρέπει νὰ εἶνε πάντοτε ἀνάλογα τῆς εποχῆς, δηλαδή λεπτότερα καὶ ἐλαφρὰ κατὰ τὸ θέρος, ὅταν ἡ ζέστη εἶνε μεγάλη, βαρύτερα δὲ καὶ θερμὰ κατὰ τὸν χειμῶνα, ὅταν τὸ ψῆχος εἶνε δριμύ καὶ εὐκόλως δύναται νὰ πάθῃ τὸ σῶμα ἐκ τοῦ ψύχους.

Πρέπει ὅμως νὰ μάθωσιν οἱ φίλοι «τῆς Διαπλάσεως τῶν Παιδῶν» ὅτι ἀπὸ τῆς μικρᾶς τῶν ἡλικίας καλὸν εἶναι νὰ μὴ συνειθίζωσιν εἰς πολὺ βαρὲα καὶ θερμὰ ἐνδύματα. Ὑπάρχουσι παιδιά, τὰ ὅποια γίνονται δυστυχῆ, διότι ἐσυνειθίσαν νὰ φορῶσι διπλὰ ὑποκάμισα, βαρὲα ἐπανωφόρια καὶ τὰ ὅποια ἅμα ἀφαιρέσωσιν ἐν ἐκ τῶν ἐνδυμάτων αὐτῶν, κρυλλογούσι, καὶ δι' αὐτὸ εἶνε πάντοτε ἀδύνατα καὶ ἀσθενῆ. Δι' αὐτὸ καλλίτερα εἶνε οἱ νέοι νὰ εἶνε συνειθισμένοι μᾶλλον μὲ τὸ ψῆχος.

Οὐδέποτε πρέπει τὰ ἐνδύματα, εἴτε τὰ ὑποδήματα νὰ εἶνε στενὰ, διότι τὰ στενὰ, ἐνδύματα ὅχι μόνον ταχέως καταστρέφονται, ἀλλὰ καὶ στενοχωροῦσι τὸ σῶμα καὶ ἐμποδίζουσι τὸ αἷμα νὰ κυκλοφορῇ ἐλευθέρως, ὥς ἐκ τούτου δὲ γεννῶνται πολλὰ κακά.

Ἡ κεφαλὴ φέρει τὰς τρίχας, δηλαδή τὸ φυσικὸν τῆς κάλυμμα, ὥς νὰ μᾶς διδάσκῃ ὅτι δὲν ἔχει πάντοτε ἀνάγκην ἐνδύματος.

Τὸ ἐνδυμα τῆς κεφαλῆς εἶνε ὁ πῖλος τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ φορῶμεν μόνον ὅταν ἐξερχώμεθα ἐκ τῆς οἰκίας μας. Τὸ νὰ φορῇ τις τὸν πῖλόν του ἐντὸς τῆς οἰκίας, ἐκτός ὅτι εἶνε ἀπρεπές, εἶνε πρὸς τούτοις καὶ πολὺ ἐπιβλαβές, διότι ἐκτιθέμενος ἀκολούθως εἰς τὸν ἀέρα δύναται νὰ πάθῃ πόνους τῶν ὀδόντων, τῶν ὠτων, τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τὸσα ἄλλα κακά.

Πρὸς ὅλα ταῦτα ἃς μὴ λησμονήσωσιν οἱ μικροὶ ἀναγνώσται τῆς «Διαπλάσεως», ὅτι τὰ ἐνδύματα ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ πρέπει νὰ εἶναι πάντοτε καθαρὰ, διότι ἡ κακιοτήτης τῶν ἐνδυμάτων δεικνύει ἄνθρωπον

φιλότιμον καὶ εὐγενεὺς ψυχῆς, ἐνῶ ἡ ἀκαθαρσία τούναντίον ὀκνηρὸν, κακῶς ἀνατετραμμένον, καὶ φαῦλον.

ΘΗΣΑΥΡΟΣ

* * * Ἡ χρηστοθήσια ἀναπληροῖ πολλὰ ἄλλα προτερήματα ἄνευ ὅμως τῆς χρηστοθήσιας οὐδὲν προτέρημα δύναται νὰ ἔχῃ ἀξίαν. Οὐδέποτε πρέπει νὰ ἔχωμεν ἐμπιστοσύνην εἰς τοὺς στερομένους χρηστοθήσιας, ὅπως ὅσων δὴποτε ἄλλων προτερημάτων καὶ ἂν κοσμῶνται οὗτοι.

(Βασίγκτων)

* * * Προσπάθει νὰ μὴ κατασπαταλεῖς τὰ χάλκινα νομίσματα, καὶ ἔσο βέβαιος ὅτι ταχέως θὰ ἴδῃς αὐτὰ ἀντικαθιστάμενα διὰ χρυσῶν. (Διάφοροι συγγραφεῖς).

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

47.

"Α***ω*ο*—*ι*ο*α*η*

*ι*ε*αι—*ο*υ*α*η*

48.

Πῶς συναρμολογούμενοι οἱ δέκα ἀριθμητικοὶ χαρακτήρες σχηματίζουν ἀνθρώπινον κεφαλὴν;

49.

Τίνος ἀριθμοῦ, διὰ τοῦ 2 ἀρχομένου, τὰ 3/4 τὸ 1/5 καὶ τὰ 5/6 αὐξανόμενα κατὰ 72 παρέρχουσι τὸν ἀριθμὸν 500;

Ναὺπλιον.

ΑΘ. ΣΩΤΗΡΙΑΔΗΣ

50.

"Οταν μὲν ἔχω κεφαλὴν τὸ πᾶν καταβροχθίζω, Μὴ ἔχων δὲ τὴν κεφαλὴν φῶς εἰς τὴν γῆν κομίζω. Ἐν Φούρνοις.

51.

Τροφὴν σοῦ δίδω, φίλε μου, καὶ ζῶν καὶ φονεῦ-
[μένον]

"Οταν κοποῦν τὰ ἄκρα μου γελᾷ τὸ ἀπομένον.
— ΑΘ. ΣΩΤ.

Δι' ἔλλειψιν χώρου ἀναβάλλομεν τὴν δημοσίευσιν τῶν λυτῶν εἰς τὸ προσεχές φυλλάδιον.

ΛΥΣΕΙΣ

42.

"Αν δὲν δαμάσῃς τῆς ψυχῆς

Τὰς πρὸς κακίαν κλίσεις,

Ἐλευνὸς καὶ δυστυχῆς,

Ἦ παῖ, θὰ καταντήσῃς.

ΑΛΕΞ. ΚΑΤΑΚΟΥΖΗΝΟΣ

43.

Τῶν ἐξῆς ὀκτὼ διψήφιων ἀριθμῶν: 12, 21, 24, 42, 36, 63, 48 καὶ 84.

44.

Ἡ χελιδὼν.

45.

Κίων.—Κύων.

46.

Ὁ τοκογλύφος.

Σημ. Παρακαλεῖται ὁ ἀναγνώστης νὰ ἀναγνώσῃ ἐν τῇ δευτέρῳ στίχῳ τοῦ 46 αἰνίγματος «Ὡς σπέρμα τὴν μελάνην» ἀντὶ τοῦ ἐσφαλμένως τεθέντος «τὸ σπέρμα ὡς μελάνην».

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΥΤΕΡΠΗ. Ὁ κ. Δημήτριος Γρ. Καμπούρογλου, διδάκτωρ τῆς Νομικῆς καὶ δικηγόρος, ἀναγγέλλει τὴν ἐπανάληψιν τῆς ἐκδόσεως τῆς «Εὐτέρπης», ἣν πρὸ εἰκοσι καὶ δύο ἐτῶν ἐξέδιδεν ὁ μακαρίτης πατὴρ του τόσον εὐδοκίμως, ὥστε δὲν ὑπῆρχε γωνία γῆς οἰκουμένη παρ' Ἑλλήνων εἰς ἣν δὲν ἀπεστέλλετο. Ὁ κ. Καμπούρογλου συνεταιρισθεὶς μετὰ τοῦ δικαστοῦ κ. Χρ. Δεδῆ, καὶ ἔχων αὐθορμήτους ἀρωγούς πολλοὺς διακεκριμένους λογίους ὑπόσχεται νὰ ἀναδείξῃ τὴν «Εὐτέρπην» ἀξίαν τοῦ παρελθόντος τῆς. Ἡ «Εὐτέρπη» θὰ ἐκδίδεται δις τοῦ μηνὸς εἰς σχῆμα μέγα τέταρτον. Ἐκαστὸν δὲ φυλλάδιον θ' ἀποτελεῖται καὶ νῦν ἐκ τριῶν τυπογραφικῶν φύλλων. Ἡ ἐτήσια συνδρομὴ ὀρίσθη εἰς 12 φρ. ἐν Ἀθήναις, 14 διὰ τὰς ἐπαρχίας καὶ 20 διὰ τὰ ἐξωτερικὰ. Εἶναι δὲ προπληρωτέα. Συνδρομητοὶ ἐγγράφονται καὶ ἐν τῇ Γραφείῳ μας.

—«Δυρικὰ» Ἀλεξ. Κατακουζηνῶ. Ἀθήνησιν, ἐκ τοῦ τυπογραφείου «Παρνασσῶ», 1879. 16ον σελ. 127. δρ. 2.

—«Ἡ θυγάτηρ τοῦ Τειρεσίου καὶ οὐδὲς τοῦ Δημίου», ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ. 16ον, σ. 63. δραχ. 1. [Ἔργα τοῦ αὐτοῦ ποιητοῦ. «Παίγνια ποιητικά. —Μῦθοι. —Ὁ Πατριάρχης Γρηγόριος. —Ἑρωτικὸν χαρτοφυλάκιον. —Βετλῆ, μετάφρασις ἰταλικοῦ μελοδράματος»].

ΔΥΟ ΦΥΛΛΑΔΙΑ ΑΝΤΙ ΕΝΟΣ

Ἐπειδὴ ἡ ἐκδοσις αὐτῆς Διαπλάσεως τῶν Παιδῶν ἤρξατο ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Φεβρουαρίου, ἔπρεπε τὸ πρῶτον αὐτῆς ἔτος νὰ λήξῃ εἰς τὸ τέλος τοῦ Ἰανουαρίου 1880. Φρονούντες ὁμῶς ὅτι προτιμότερον εἶνε εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστου νέου ἔτους νὰ ἀρχώμε-

θα καὶ νέου τόμου αὐτῆς Διαπλάσεως, θέλομεν ἐκδόσει καὶ διανείμει πρὸς τοὺς μικροῦς μας συνδρομητὰς δύο φυλλάδια ἀντὶ ἐνὸς κατὰ τὸν προσεχῆ μῆνα Δεκεμβρίου. Οὕτω δὲ πρὸ τοῦ νέου ἔτους 1880 συμπληροῦνται ὁ α' τόμος καὶ λήγει ἡ ἐτησίᾳ συνδρομὴ τῶν κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος συνδρομητῶν μας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ ΕΓΓΡΑΦΟΝΤΑΙ

ΚΑΤΑ ΠΑΣΑΝ ΕΠΟΧΗΝ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

ΚΑΙ ΛΑΜΒΑΝΟΥΣΙ ΤΑ ΦΥΛΛΑ ΑΠΟ ΤΟΥ Α' ΑΡΙΘΜΟΥ

Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ μὲν ἐν τῷ κεντρικῷ Γραφείῳ, ἐν ΚΕΡΚΥΡΑΙ παρὰ τῷ κ. Ι. Β. Τριβυζᾷ, δικηγῶρ, ἐν ΧΑΛΚΙΔΙ ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς Εὐβοίας, ἐν ΚΑΛΑΜΑΙΣ παρὰ τῷ κ. Γ. Ι. Χρυσοσπάθῃ, ἱατρῷ, ἐν ΣΚΙΑΘῳ παρὰ τῷ κ. Δ. Ν. Σαχίνῃ, ἐν ΑΤΑΛΑΝΤῃ παρὰ τῷ κ. Κ. Α. Λάμπρῳ, ἐν ΧΙΩΙ παρὰ τῷ κ. Θεοδ. Καραῖδῃ, ἐν ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ παρὰ τῷ κ. Γεωρ. Ἀσδέρῃ. Ἐν ΕΦΕΣῳ παρὰ τῷ κ. Ζ. Γεωργιάδῃ. Ἐν ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚῃ παρὰ τῷ κ. Γεωρ. Ἀγγ. Λόφτσα. Ἐν ΧΑΝΙΟΙΣ παρὰ τῷ κ. Γ. Στρατηγάκῃ. Ἐν ΜΕΝΟΥ παρὰ τῷ κ. Ὁδ. Κουκλέλῃ.

ΕΝ ΠΑΣΕΙ Δ' ΑΛΛΗ ΠΟΛΕΙ ἢ ΧΩΡΙΩ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ἐγγράφονται συνδρομηταὶ εἴτε δι' ἐπιστολῆς ἐμπεριεχούσης τὴν ἐτησίαν συνδρομὴν τοῦ αἰτούντος καὶ ἀπευθυνομένης εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις κεντρικὸν Γραφεῖον αὐτῆς Διαπλάσεως τῶν Παιδῶν, εἴτε προσερχόμενοι παρὰ ταῖς κυρίαῖς καὶ κυρίοις δημοδιδασκάλοις καὶ ἐλληνοδιδασκάλοις πρὸς οὓς καὶ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας διὰ τῆς ἀκολουθοῦ ἐγκυκλίου του ἐσύστησε νὰ φροντίζωσιν ὑπὲρ τῆς διαδόσεως αὐτῆς Διαπλάσεως τῶν Παιδῶν.

Αριθ. Πρωτ. 2040.

Περὶ ληψίς

Διεκπ.

Περὶ μηνιαίου περιοδικοῦ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς ἐλληνοδιδασκάλους καὶ δημοδιδασκάλους

«Ἡ Διάπλασις τῶν Παιδῶν» περιοδικὸν κατὰ μῆνα ἐκδιδόμενον τῇ συμπράξει λογίων εἰδικῶν περὶ τὰ παιδαγωγικὰ περιέχει εὐχυμὸν καὶ εὐληπτον ὕλην χρήσιμον πρὸς τὴν ἐπίρρωσιν τοῦ θρησκευτικοῦ ἰδίως αἰσθητικῆς τῶν παιδῶν καὶ ἐπιτηδεύαν, ὡς ἐκ τοῦ πρώτου φυλλαδίου συνάγομεν, πρὸς ἡθικὴν αὐτῶν μόρφωσιν.

Ἐπιθυμοῦντες νὰ συντελέσωμεν εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ἐκδόσεως τόσῳ ὠφελίμου καὶ τόσῳ εὐώνου τῇ ἀπαλῇ ἡλικίᾳ περιοδικῶς, ἐγκλείομεν ὑμῖν ἀντίτυπα τῆς ἀγγελίας τῶν ἐκδοτῶν καὶ συνιστῶμεν νὰ προτρέψῃτε τοὺς δυναμένους καὶ βουλομένους νὰ ἐγγράφωσι συνδρομηταί. Τὰς ἀγγελίας θέλετε ἐπιστρέψαι πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 8 Μαρτίου 1879.

Ὁ Ὑπουργός

ΑΝΔΡΕΑΣ Δ. ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ.

Ἰωάννης Ἐμμανουήλ.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ: ἐν Ἑλλάδι φρ. 2. Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 3.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ αὐτῆς Διαπλάσεως τῶν Παιδῶν, ὁδὸς Ἑρμοῦ, 72, πρὸ τῆς Κ. σπιντορίας.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΤΟΣ Α'.

ΑΘΗΝΗΣ, 1 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1879.

ΑΡΙΘ. 11

Ν. ΟΙΚΟΝ.

«Παίζουσιν αἱ μικραὶ κόραι ἐνσχολοῦντο εἰς οἰκιακὰς ἐργασίας.»

ΠΙΣΤΩΜΕΝ τὴν προσοχὴν τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν εἰς τὰς ἐν τῇ τελευταίᾳ σελίδι τοῦ παρόντος φυλλαδίου γνωστοποιήσεις.

Η ΦΙΛΕΡΓΟΣ ΚΟΡΗ

Ὡ ζωὴ εὐτυχισμένη!
Τὸν Θεὸν δοξολογῶ
Ὅτι εἶμαι μαθημένη
Νὰ ἐργάζωμαι κ' ἐγώ.
Ἀθυμεῖ στονοχωρεῖται
Ὅστις βάρυτος ἄργει.
Καὶ τὰ θέλητρά στερεῖται
Ὅς' αὐτῷ προσφέρ' ἡ γῆ.
Μῆτέρ μου, ἀπὸ καρδίας
Καὶ ψυχῆς σ' εὐχαριστῶ.
Τ' ἀγαθὰ τῆς ἐργασίας
Σοὶ εὐγνώμων χρεωστῶ.
Συμβουλὴ μητρὸς φρονίμου
Καὶ παράδειγμα καλὸν
Αὐτηρῶν ἐν τῇ ζωῇ μου
Μὲ ἀπήλλαξαν πολλῶν.
— Εἰς τὸ ἔργον τέκνον, μείνε,
Μὴ φυγόπονον ἀργῆς.
Ὁ εὐχόμενος τοῦ ἔργου εἶναι
Ἀχθος μάταιον τῆς γῆς.

Α. ΚΑΤΑΚΟΥΖΗΝΟΣ

ΑΡΓΟΣ ΜΗ ΜΕΝΕ

Ἡ ὀπισθεν εἰκονογραφία παριστᾷ δύο μικρὰς φιλέργους ἀδελφάς, αἱ ὁποῖαι, ἐπειδὴ ἐνεκα ἑορτῆς εἶχον μείνει ἐν τῇ οἰκίᾳ, παίζουσιν ἐντὸς τοῦ οἴκου εἰς οἰκιακά ἔργα, διότι εἶχον συνειθίσει πάντοτε ὅταν δὲν εἶχον ἐργασίαν νὰ εὐρίσκωσι τοιαύτην.

Ἡ κλίσις πρὸς τὴν ἐργασίαν εἶναι φυσικὴ εἰς πάντα ἄνθρωπον, ἀλλ' ὅταν λάβῃ τις καλὴν ἀνατροφὴν, ὅταν ἐκ μικρᾶς τοῦ ἡλικίας συνειθίσῃ εἰς τὴν ἀργίαν, καταστρέφεται ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἡ φυσικὴ αὐτῇ κλίσις, καὶ ὁ γενόμενος ὀκνηρὸς δυσκόλως δύναται νὰ ἐπανέλθῃ πάλιν εἰς τὴν ἐργασίαν.

Ἡ ἐργασία εἶναι ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ ἡ δὲ ὀκνηρία εἶναι ἡ κατάρaxis. Ὁ ἐργαζόμενος πάντοτε εὐτυχεῖ, ὁποιαυδήποτε δυστυχεῖς περιστάσεις καὶ ἂν τῷ συμβῶσι· τὸσον ἡ ἐργασία εἶναι κοινὸς νόμος ὅλων τῶν πλασμάτων τοῦ Θεοῦ, ὥστε καὶ αὐτὰ τὰ ἄλο-

γα ζῶα ἐργάζονται, μάλιστα δὲ τινὰ τὸσον ἐπιμελῶς καὶ ἀρμονικῶς! Καὶ τίς δὲν γνωρίζει μετὰ πάσης ἐπιμελείας συλλέγει τὴν τροφὴν τοῦ ὁ μύρμηκς κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ θέρους ἀπὸ πρῶτας μέχρις ἐσπέρας;

Ἐκτὸς ὅτι ἡ ἐργασία ἐπιβάλλεται ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ, εἶναι καὶ ἀναγκαιοτάτη διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ἀνθρώπων. Τίς μὴ ἐργαζόμενος δύναται νὰ ζήσῃ; Βεβαίως οὐδαίς. — Ὁ ὀκνηρὸς καὶ ἄεργος ἐκτὸς ὅτι δύναται νὰ στερεῖται τῶν μέσων τῆς συντηρήσεώς του, περιφρονεῖται ὑπὸ ὅλων, δὲν ἔχει φίλους καὶ καθίσταται τὸ βάρος τῆς κοινωνίας.

Ἡ ἐργασία εἶναι πολύτιμος καὶ δι' αὐτὴν τὴν συντήρησιν τῆς υἱείας τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ ἐργασία δίδει τὴν κίνησιν εἰς τὸ σῶμα, ἐνασχολεῖ καὶ ἀναπτύσσει τὴν διάνοιαν καὶ δὲν ἀφίνει τὸν ἄνθρωπον νὰ σκέπτηται πάντοτε περὶ τοῦ ἰδίου ἐαυτοῦ του. Π. ἄλλοι ἄεργοι νομίζοντες ὅτι τυραννίζονται ἀπὸ διαφόρων παθῶν κατέρυγον εἰς ἱατροὺς νὰ ζητήσωσι σωτηρίαν· ἀλλὰ οἱ ἱατροὶ γνωρίζοντες ὅποιον κακὸν εἶναι ἡ ἔλλειψις τῆς ἐργασίας ἐσύστησαν εἰς αὐτοὺς ὡς τὸ μόνον ἱατρικὸν τὴν εὐρεσιν ἐργασίας. Ὅλοι ὅσοι ἐφήρμοσαν τὸ μέσον αὐτὸ ἐθεραπεύθησαν καὶ ἦσαν εὐγνώμονες εἰς τοὺς ἱατροὺς τῶν, οἱ ὁποῖοι τοὺς ἔσωσαν ἀπὸ φοβερὸν κακόν, τὴν ἀεργίαν.

Ἐν γένει οἱ μικροὶ φίλοι «τῆς Δικπλάσεως» πρέπει νὰ ἔχωσι πρὸ ὀρθαλμῶν τῶν πάντοτε, ὅτι ἡ μόνη ὁδὸς πρὸς τὴν εὐδαιμονίαν εἶναι ἡ ἐργασία. Ἀς μιμηθῶσι τὰς δύο μικρὰς κόρας τῆς εἰκόνης καὶ ας ζητῶσι καὶ αὐτοὶ ἐργασίαν καὶ εἰς αὐτὴν τῶν τὴν διάσκεδασιν· διότι τίποτε δὲν εἶναι γλυκύτερον παρὰ νὰ βλέπῃ τις ὅτι κατ' ὁρθεὶς ἐργαζόμενος νὰ χρησιμοποιήσῃ τὰς ὥρας τοῦ εἶτε ὑπὲρ ἐαυτοῦ εἶτε ὑπὲρ τοῦ πλησίον του. Ἀς συνειθίσωσιν οἱ μικροὶ μας φίλοι εἰς τὴν ἐργασίαν τώρα ὅτε ἔχουσι καιρὸν, διότι:

Τὸ πρῶτον βῆμα τῆς ζωῆς τὸν δρόμον μας ἀνέχει
Καὶ ἡ εὐθύ, ἡ μὴ εὐθύ,

Τὸ δευτέρον ἀκολουθεῖ

Καὶ εἰς τιμὰς ἡ ὄνειδος τὸ στάδιόν μας λήγει.

ΜΙΑΤ. Π.

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΦΟΙΒΟΣ

Τὸ ἀκόλουθον συμβεβηκὸς ἐγένετο εἰς μίαν ἐκ τῶν καλλιτέρων συνοικιῶν τῶν Ἀθηνῶν. Μᾶς ὑπεθυμίζει δὲ τὴν γνωστὴν ταύτην ἀλχθειαν· ὅτι ζῶμεν εἰς τὴν γῆν διὰ νὰ κάμνωμεν τὸ καλὸν πάντοτε ὅσακις μᾶς παρουσιάζεται ἡ περίστασις. Ἡ ἀγαθότης μας πρέπει νὰ ἐπεκτείνεται καὶ μέχρις αὐτῶν τῶν ἀλόγων ζώων, τὰ ὁποῖα ἐπειδὴ ἴσα ἴσα εἶναι ἀσθενῆ καὶ ἀνυπεράσπιστα, ἔχουσιν ἀνάγκη τῆς εὐσπλαγχνίας μας. Δὲν πρέπει νὰ μιμνήμεθα τοὺς σκληροὺς αὐτοὺς παῖδας, οἵτινες βατανίζουσι τὰ ἀτυχεῖ ζῶα, καὶ παίζουν τρωάζοντες καὶ κακοποιούντες· μάλιστα αὐτὰ ἄνευ οἴκτου.

Ἡ Πολυξένη Α. ἀνέτρεφεν μὲ τὰ αἰσθηματὰ αὐτὰ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς πραότητος, εἶναι δὲ πάντοτε προθυμὴ νὰ βοηθῇ τοὺς πάσχοντας.

Ἡμέραν τινὰ, ἐνῶ ἐπέστρεφεν ἀπὸ τὸ σχολεῖον, εἶδεν ἔξωθεν τῆς οἰκίας τῆς εἰς μίαν γωνίαν ἕνα μικρότατον κύνα, τοῦ ὁποῦ ἡ ὥρα καὶ μὲρτὴ ἐξέφραζε ταπεινώσιν καὶ ἐζήτει προστασίαν. Ἦτο Νοέμβριος καὶ ὁ καιρὸς ἦτο ψυχρὸς, φυσικὸν ἦτο διὰ τὴν Πολυξένην νὰ εὐσπλαγχνισθῇ τὸ κυνάριον αὐτό, ἀλλ' ἐπρεπε πρῶτον νὰ βεβαιωθῇ ἂν δὲν ἀνῆκεν εἰς τινὰ ἐκ τῶν γειτόνων, τοῦθ' ὅπερ καὶ ἔπραξε περὶ τοῦ. Οὐδεὶς ὅμως εὐρίσθη κύριος τοῦ δυστυχοῦς αὐτοῦ πλάσματος. Τί νὰ κάμῃ ἡ Πολυξένη; Τὸ λαμβάνει ἀμέσως εἰς τοὺς βραχίονάς της καὶ εἰσέρχεται εἰς τὴν οἰκίαν διὰ νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τοὺς γονεῖς τῆς ὅπως τῇ ἐπιτρέψωσι νὰ φιλοξενήσῃ τὸν μικρὸν κύνα ἐπὶ τοῦ παρόντος, τοῦλάχιστον. Μετὰ τινὰς δυσκολίας, ἐκ μέρους τοῦ πατρὸς τῆς, ἡ ἄδεια τῇ ἐδόθη. ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ ἐρωτήσωσιν εἰς ὅλην τὴν συνοικίαν ἂν δὲν ἀναζητῆται ὑπὸ τινος τὸ πλανηθὲν ζῶον. Τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἐδῆλωσαν εἰς τὴν ἀστυνομίαν, ἠρώτησαν πανταχοῦ μήπως εὐρεθῇ ὁ κύριός του, ἀλλ' εἰς μάτην. Ἡμέραν λοιπὸν παρ' ἡμέραν ὁ μικρὸς Φοῖβος μὲ τὰ καλὰ προτερήματά του προσείλκυσε τὴν ἀγάπην ὅλων ἐν τῇ οἰκίᾳ· ὥστε ἤθελε τοῖς

προξενήτῃ μεγάλην λύπην ἐὰν ἀπεχωρίζετο ἀπ' αὐτῶν. Ἀκαταπαύτως ἐξεδήλου τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ πρὸς τοὺς νέους κυρίους τοῦ διὰ μυρίων εὐγενῶν καὶ θωπευτικῶν τρόπων. Ἐὰν ἤκουε κύτον εἰς τὴν θύραν, ἀμέσως ἔτρεχεν. Ὅταν ὁ γραμματοκομιστὴς ἔφερεν ἐφημερίδας ἢ ἐπιστολάς, ὁ Φοῖβος τὰς ἐλάμβανε μὲ τὸ στόμα καί, ὡς νὰ τοῦ ἔλεγον· δόσε τὰς εἰς τὸν πατέρα, κατὰ τὸν τρόπον τοῦ, καί, χωρὶς ποτε νὰ διδασθῇ, στήριζόμενος ἐπὶ τῶν ὀπισθίων ποδῶν τῷ προσέφερεν ὀρθίως, ὅτι ἐκράτει. Ἐννοεῖται ὅτι ἀντημεῖβετο ὁ κόπος τοῦ μὲ ὀλίγον σάκχαρον, ἀλλὰ τοῦ ἡξίζεν. Αἰσθανόμενος τὴν ἀξίαν τῆς καθαριότητος, μετὰ μεγάλης εὐχαριστήσεως προσέφερετο νὰ καθαρισθῇ. Ὅταν ἐπέστρεφεν ἀπὸ τὸν καθημερινὸν περίπατον, δὲν εἰσῆγετο τὴν θύραν ἐὰν δὲν τῷ ἐδίδοτο ἡ ἄδεια. Τὴν δέεικνεν, ὅταν ἡ Πολυξένη ἐπανήρχετο ἀπὸ τὸ σχολεῖον, τῆς ἔκαμνε μυρία τρέλλας εἰς ὑποδοχὴν, ἀλλ' ἅμα τοῦ ἔλεγε μετὰ σοβαρότητος ὅτι πρέπει νὰ ἡσυχάσῃ, τῆς ἐφίλει τὰς χεῖρας καὶ ἔμενε φρόνιμος, μέχρι τῆς πρῶτης τῆς ἐπαύσιον, ὅτε ἀπέχαιρετα πάλιν τὴν Πολυξένην ἀπεροχομένην εἰς τὸ σχολεῖον. Εἶχε τὴν συνήθειαν, ὅταν ὁ κύριός του ἐξήρχετο, νὰ τὸν παρατήρῃ ἀπὸ τοῦ παραθύρου. Εἰς πᾶσαν δὲ στιγμὴν παρεμόνευσεν τὴν ἐπάνοδόν του διὰ νὰ τὴν ἀναγγεῖλῃ μὲ χαρμοσύνης φωνάς.

Πολλοὶ δυσχυρίζοντο ὅτι ὁ Φοῖβος ἦτο κακομαθημένος μὲ τὰς τόσας θωπείας, ἀλλ' εἵπετέ μοι, παρακαλῶ, πῶς ἡδυνάτο τις νὰ μὴ ἀγαπᾷ ἐν τῷ μικρὸν ζῶον ἀπὸ τοῦ ὁποῦ οὐδὲν ἄλλο ἔλειπεν εἰμὴ ὁ λόγος, καὶ τὸ ὁποῖον ἐδείκνυε τὴν τρυφερότητα καὶ εὐγνωμοσύνην πρὸς τοὺς εὐεργέτας του;

Ἡ εὐχάριστος αὐτῇ ζωῇ διήρκεσεν ἐν ἔτος.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν δὲ ταύτην ἐκτακτος περίστασις ἠνάγκασε τὴν οἰκογένειαν νὰ ἀπέλθῃ εἰς μακρὸν ταξίδιον, εἰς τὸ ὁποῖον ἦτο ἀδύνατον νὰ προσληφθῇ καὶ ὁ Φοῖβος. Τί ἐπρεπε λοιπὸν νὰ γίνῃ; Ἀνάγκη νὰ ἀποχωρισθῶσιν ἀπ' αὐτοῦ—πρᾶγμα θλίβε-ρώτατον—καὶ νὰ εὐρῶσιν ἄνθρωπον ὁ ὁποῖος ἤθελε τὸν ἀγαπᾷ καὶ τὸν περιποιεῖ-

σθαι, εάν τῷ τὸν παρέδιδον. Ἡ Πολυξένη εἶχε θείαν ἥτις κατώκει εἰς τὴν ἐξοχὴν καταμόναχον ἐντὸς μικρᾶς τινοῦ οἰκίας περικυκλωμένης ὑπὸ ὠραίου κήπου. Ἦλθον νὰ τὴν ἐπισκεφθῶσι καὶ τῆς διηγήθησαν τὴν ἀμνηχανίαν εἰς ἣν εὐρίσκοντο διὰ τὸν Φοῖβον. Ἡ καλὴ αὕτη θεία Πηνελόπη, — αὐτὸ εἶνε τ' ὄνομά της — παρηγόρησε τὴν ἀνεψιάν της εἰποῦσα, ὅτι θέλει περιποιηθῆ καλλίστα τὸν Φοῖβον, εάν τῆς τὸν ἀφήσουν. Οὕτω λοιπὸν ὁ καλὸς μας Φοῖβος παρεδόθη εἰς τὴν νέαν κυρίαν του, οἱ δὲ εὐεργέται του ἀνεχώρησαν.

Ἀφοῦ ἡ Πολυξένη καὶ οἱ γονεῖς της ἔφθασαν εἰς τὴν νέαν πόλιν, ἔλαβον μετ' ὀλίγας ἡμέρας παρὰ τῆς θείας Πηνελόπης ἐπιστολὴν ἐν τῇ ὁποίᾳ πολλὰ ἐνδιαφέροντα ἦσαν γεγραμμένα περὶ τοῦ μικροῦ κυνός. Ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ὁ δυστυχὴς Φοῖβος, λυπούμενος διότι δὲν ἔβλεπε τοὺς φίλους του τοὺς ὁποίους τόσο ἠγάπα, οὔτε νὰ φάγῃ ἤθελεν οὔτε νὰ πῇ. Εἶχε μείνει ἀκίνητος εἰς μίαν γωνίαν καὶ παρεπονείτο θλιβερῶς διὰ τὴν ἀλλαγὴν τῆς τύχης του. Ἡ καλὴ θεία, λυπούμενη αὐτόν, τὸν ἔλαβεν εἰς τὸν περίπατον· ὁ καθαρὸς ἀὴρ καὶ ὁ ἥλιος τὸν ἀνεξωγογόνησαν καὶ ἤρχισε νὰ κυλίστα εἰς τὴν χλόην, ἔτρεχε δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ καὶ ἔκαμνε μυρίας θωπείας εἰς τὴν φίλην του. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἡ ὑγεία του ἐπανῆλθε καὶ ἔγεινε καλὸς ὅπως ἦτο καὶ μετὰ τὴν Πολυξένην καὶ τοὺς γονεῖς της.

Τώρα θὰ ἴδῃτε, μικροὶ μου φίλοι, ὅτι ἡ ἀφοσίωσις τοῦ Φοῖβου δὲν ἦτο προσπεποιημένη, καθὼς συμβαίνει εἰς μερικοὺς ἀνθρώπους, ἀλλ' ὅτι ἠδύνατο καὶ ἦτο πρόθυμος νὰ τὴν ἀποδείξῃ.

Περὶ τὰ τέλη τοῦ Σεπτεμβρίου μίαν ἡμέραν πολὺ ὠραίαν, ἡ θύρα τοῦ κήπου ἦτο ἡμιάνοικτος· ἡ θεία Πηνελόπη συνδιελέγετο ἐντὸς τοῦ δωματίου μετὰ τινος κυρίας ἥτις εἶχεν ἔλθει εἰς ἐπίσκεψίν της, ὁ δὲ Φοῖβος εἶχε τοποθετηθῇ κατὰ τὸ σῶνῃες πλησίον της. Πρέπει νὰ σᾶς εἶπω ὅτι ἐντὸς τοῦ κήπου ὑπάρχουσι πολλὰ ὀπωρικά, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ θεία Πηνελόπη εὐχαρίστως

δίδει εἰς τοὺς εὐγενεῖς καὶ φρονίμους παῖδας τοὺς ὁποίους γνωρίζει, οὐδέποτε ὅμως εἰς παῖδας ὀκνηροὺς καὶ λαιμάρχους ἢ ἀπειθεῖς. Λοιπὸν, παιδίον τι, ἕως δώδεκα ἐτῶν ἡλικίας, ἐπωφελοῦμενον τοῦ σκότους· τὸ ὁποῖον ἤρχισε νὰ ἐξαπλοῦται μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, καὶ εὐρὸν τὴν θύρην ἀνοικτήν, εἰσῆλθε κρυφίως εἰς τὸν κήπον καὶ ἤρχισε νὰ κόπῃ τὰς καλλιτέρας σταφυλάς. Ὁ Φοῖβος ἐτέντωσε τὰ ὦτα, ἀκούσας τὸν ἔκτακτον τοῦτον κρότον, μετ' ὀλίγας δὲ στιγμὰς σηκώνεται ἡσύχως καὶ διευθύνεται πρὸς τὸν κήπον. Καθὼς παρτήρησε τὸν μικρὸν κλέπτην, ἐφώρμησεν ἐπ' αὐτοῦ γαυγίζων δυνατὰ, καὶ τὸν συνέλαβεν ἀπὸ τῆς κνήμης. Τὸ παιδίον, διὰ νὰ διαφύγῃ τοὺς ὀδόντας τοῦ κυνός, τῷ κατέφερε λάκτισμα. Ὁ Φοῖβος ἐξέβαλε θρηνώδη φωνήν, ἀλλ' ἀμέσως ἀνεγερθεὶς φωνάζει ἰσχυρότερον καὶ συλλαμβάνει τὸν ἄρπαγα ἀπὸ τοῦ πανταλονίου, μετὰ τὴν ἀπόφασιν νὰ μὴ τὸν ἀφήσῃ πλέον. Ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ ἡ θεία Πηνελόπη καὶ ἡ φίλη της, ἀκούσασαι τὰς φωνάς, ἔτρεξαν διὰ νὰ ἴδωσι τί τρέχει. Εὐρίσκουσι λοιπὸν τὸν παῖδα κρατούμενον ὑπὸ τοῦ Φοῖβου, ὁ ὁποῖος δὲν εἶχε σκοπὸν νὰ τὸν ἀφήσῃ ἐλεύθερον. Ἐννοεῖται ὅτι ὁ κλέπτης συνέληφθη. Ἦτο παιδίον τῆς γειτονίας, γνωστὸν πρὸς πάντας διὰ τὴν ὀκνηρίαν του καὶ τὴν λαιμαργίαν καὶ διὰ τὰς λύπας τὰς ὁποίας ἐπροξένει εἰς τοὺς γονεῖς του. Ἡ τιμωρία τὴν ὁποίαν τοῦ ἔκαμνε ὁ Φοῖβος ἦτο ἀρκετή, διὰ τοῦτο ἡ θεία Πηνελόπη καὶ ἡ φίλη της ἠρέστησαν νὰ τὸν ἐπιπλήξωσι καὶ νὰ τὸν νοθετήσωσιν. Ἀς ἐλπίσωμεν ὅτι τὸ μάθημα αὐτὸ θὰ τὸν ὠφελήσῃ καὶ ὅτι θὰ διορθωθῇ.

Ὁ δὲ Φοῖβος βεβαίως ἀντημέμφθη μετὰ μυρίας θωπείας καὶ μετὰ ὠραιότατον φαγητόν, εὐκόλως δὲ δύνασθε νὰ φαντασθῇτε πόσον προσελκύει καθ' ἐκάστην τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην τῆς κυρίας του ἡ ὁποία ζῇ ἡσύχως, διότι εἶνε βεβαία ὅτι πιστὸς φύλαξ ἐπαγρυπνεῖ ὑπὲρ τῆς ἀσφαλείας της.

Σ. Π. Π.

ΤΟ ΣΚΛΑΒΩΜΕΝΟ ΠΟΥΛΙ

Ἐνα ὡμορρο πουλάκι·
Ἡ Ἀνθούλα εἶχε πιάσει
Καὶ κλωστή στὸ ποδαράκι·
Πῆρ' εὐθύς νὰ τοῦ περάσῃ.

Τὸ καῦμένο δὲν ἠμπόρει
Νὰ πετάξῃ ὑψηλά,
Ἡ κλωστή τὸ στενοχώρει,
Καὶ ὑπέφερε πολλά.

Ἡ Ἀνθούλα τοῦ μίλασε·
«Ἡ κλωστή αὐτὴ ποῦ φέρεις
Τί ὠραία ποῦ σοῦ πᾶσι!
Ἀλλὰ, πῶς!... Δὲν ὑποφέρεις»

Νά! ἀμέσως τὴν ἀλλάζω,
Κύττα, νά! μεταξωτὴ
Εἰς τὸ πόδι σου πῶς βάζω.
Πῶς! δὲν χαίρεις καὶ γι' αὐτή;

Νά λοιπὸν καὶ δακτυλίδι
Ἀσημένιο σοῦ περνᾶω,
Ὡς λαμπρότατο στολίδι,
Καὶ στὸ στόμα σὲ φιλάω.»

Καὶ γιὰ τοῦτο δὲν ἐχάρη
Τὸ ταλαίπωρο πουλί,
Οὐδὲ ἤθελε νὰ πάρῃ
Τῆς Ἀνθούλας τὸ φιλί.

Εἶπε τέλος: «Ἐν ἄλλο
Ἀπὸ μάλας, ἰδὲ τοῖ
Δάκτυλιδι θά σου βάλω,
Καὶ θά χαίρης, ὑποθέτω.»

Ἄλλ' ἐκεῖνο ἀπεκρίθη;
Ἄ' ἢ μετὰ, ἢ λινό,
ἢ ἄσμι, δὲν μὲ πείθει
Χωρὶς θλίψεϊ νὰ περνῶ.

Εἶμαι πάντα σκληρωμένο
Καὶ ματαίως κοπιᾷς,
Ἀφοῦ μ' ἔχεις ὡς δέμένο,
Τὰ χρυσάρια νὰ μου βάζης.

Μάθε δὲ ἂν ἄλλοι χαίρουν.
Καὶ τὸ ἔχουν γιὰ τιμὴ
Τοὺς χρυσοὺς δεσμοὺς νὰ φέρουν,
Οἱ δὲ σμοὶ εἶναι δε σμοὶ.»

Γ. Δ. Θ.

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

ΚΑΙ Ο ΑΝΕΥ ΕΛΑΙΟΥ ΦΑΝΟΣ.

Ἐγὼ νὰ σὰς διηγήσω, ἀγαπητοί μου ἀναγνώσται, περὶ τοῦ μικροῦ ἐκείνου Ξενοφῶντος, περὶ τοῦ ὁποίου καὶ ἡ δεσποσύνη Σ. Π. Π. ἔγραψεν εἰς τὸ φυλλάδιον τοῦ παρελθόντος Ὀκτωβρίου.

Εἶχον καὶ ἐγὼ ἀκούσει πολλά καλὰ περὶ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ, ἀλλὰ δὲν τὸν ἐγνώριζον. Δὲν δύναμαι νὰ σὰς περιγράψω τὸν θαυμασμόν μου καὶ τὴν εὐχαρίστησιν τὴν ὅποیان ἠσθάνθην, ὅτε μίαν ἑσπέραν τοῦ Ὀκτωβρίου ἐγνώρισά αὐτὸν εἰς μίαν φιλικὴν μου οἰκογένειαν, ὅπου ἔτυχε νὰ συμπαρευρεθῇ καὶ αὐτὸς μετὰ τῶν γονέων του. Ἀπὸ τῆς ἑσπέρας ἐκείνης ἐπέστην καὶ ἐγὼ καὶ ὅσοι ἄλλοι ἦσαν παρόντες, ὅτι ὁ Ξενοφὼν θά γίνῃ σπουδαῖος ἄνθρωπος, ὅταν μεγαλώσῃ. Ἀκούσατε δὲ πόθεν ἐσχημάτισα τὴν ἰδέαν αὐτὴν περὶ τοῦ Ξενοφῶντος:

Ἐν πρώτοις πρέπει νὰ μάθητε, ὅτι ὁ Ξενοφὼν μόλις εἶνε ἑνδεκαετῆς τὴν ἡλικίαν, ἤρχισεν δὲ νὰ γίνεται ἐπιμελής καὶ σύννομος ἀπὸ τῆς πρώτης ἐκείνης καθ' ἣν ὁ ἐξαδελφός του Εὐθύβουλος τῷ ἔδωκεν αὐτὸ τὸ ὠραῖον μάθημα. Τὸ ἐνθυμίσθη βεβαίως ὅσοι ἀνέγνωτε τὸ ἑννατον φυλλάδιον «τῆς Διαπλάσεως.» Ἀπὸ τῆς πρώτης ἐκείνης παρῆλθον ἤδη ὁκτὼ μῆνες, ἀλλὰ, καθὼς μὲ διεβεβαίωσεν καὶ ὁ πατήρ του, εἰς τὸ διά-

στημα αὐτὸ τῶν ὁκτὼ μηνῶν ὁ Ξενοφὼν ἐμάθη τόσα πράγματα μελετῶν καὶ ἐρωτῶν, τὸσον δὲ πολὺ μετεβλήθη ὁ χαρακτήρ του ὥστε ὁ πατήρ του μοὶ ἔλεγεν:

—Ὅταν πρό δύο ἐβδομάδων ἐπέστρεψα ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν, ὅπου ἐπὶ ὁκτὼ σχεδὸν μῆνας διέμεινα δι' ὑποθέσεις μου, ἐνόμισα, ὅτι τὸν Ξενοφῶντά μου εἶχον ὅχι ὁκτὼ μῆνας νὰ τὸν ἴδω, ἀλλὰ ὁκτὼ ἔτη! Τόσον πολὺ τὸν εὗρον προωδευμένον εἰς τὰς γνώσεις καὶ τὴν συμπεριφορὰν του.

Καὶ πραγματικῶς, ὅταν ἤκουσα τὸν Ξενοφῶντα νὰ διηγήσῃ περὶ πραγμάτων τὰ ὁποῖα ὀλίγιστοι μόλις εἰκοσαετῆς νέοι γνωρίζουσιν, ἐπίστευσα, ὅτι ὁ πατήρ δὲν μοὶ ὠμίλει οὕτω διὰ νὰ δώσῃ ἀξίαν εἰς τὸν υἱόν του μὴ ἐμπρέπουσαν αὐτῷ, ἀλλὰ, ὅτι μοὶ ἔλεγε τὴν καθαρὰν ἀλήθειαν.

Εἰς τὴν συναναστροφὴν λοιπὸν ἐκείνην ἦσαν καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ τινὰ παιδιὰ τῆς ἡλικίας του, πάντες δὲ ἐθαύμαζον τὸν Ξενοφῶντα καὶ ἐπήνουν αὐτόν· τινὲς μάλιστα τὸν ἠρώτων ἐκ περιεργείας περὶ πραγμάτων δυσκόλων· εἰς τὰς ἐρωτήσεις τῶν ὁποίων ὁ Ξενοφὼν παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν ἀπεκρίνετο ἐπιτυχῶς. Ἄλλοι πάλιν μετὰ μεγάλης εὐχαριστήσεως ἔδιδον πρὸς αὐτὸν πληροφορίας τὰς ὁποίας ἀκαταπαύστως ἐζήτηι μὲ τρόπον εὐχάριστον.

Γνωρίζω μερικὰ παιδιὰ τὰ ὁποῖα κατὰ κακὴν συνήθειαν ἐνοχλοῦσι τοὺς ἀνωτέρους τῶν δι' αὐτοῦ ἐρωτήσεων, ὅταν δὲ ἐρωτῶνται αὐτοὶ ὑπ' ἄλλων, εἴτε οὐδόλως ἀποκρίνονται λογικῶς, ἢ, ἂν τύχῃ νὰ ἠεὺρωσιν ἐκεῖνο περὶ τοῦ ὁποίου ἐρωτῶνται, ἀποκρίνονται μετὰ ὑπερηφανείας καὶ περιφρονήσεως. Ὁ Ξενοφὼν ὅμως οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον ὁμοιάζει πρὸς τοὺς τοιοῦτους μωροὺς παῖδας. Αἱ ἐρωτήσεις τοῦ Ξενοφῶντος ἀπαντῶντας ἦσαν εὐχάριστοι, φρόνιμοι, καὶ περὶ πραγμάτων χρησίων, αἱ δὲ ἀποκρίσεις του πρόθυμοι καὶ μετριοφρονεῖς. Διὰ τοῦτο ὅσας τις φιλικὴς οἰκογένειαι προσκαλεῖ τοὺς γονεῖς του εἰς συναναστροφὴν. «Μὴ λησμονήσετε, παραγγέλλει, νὰ φέρετε τὸ ἑσπέρας καὶ τὸν ἀγαπητὸν Ξενοφῶντα εἰς τὴν

ἐσπερίδα μας, ἐὰν δὲν τὸν ἐμποδίζωσι τὰ μαθήματά του.»

Ἐνῷ ὁ Ξενοφὼν, καθὼς σὰς εἶπον, μικροὶ μου φίλοι, διεσκέδαζεν ὅλους ἡμᾶς διὰ τῆς εὐρυΐας του, οἱ ἄλλοι μικροὶ παῖδες, τρεῖς ἢ τέσσαρες τὸν ἀριθμὸν, οἵτινες εὕρισκοντο ἐν τῇ συναναστροφῇ, ἐκάθηντο εἰς τὸ ἄκρον τῆς αἰθούσης καὶ διεσκέδαζον λύοντες αἰνίγματα ἐκ τῆς «Διαπλάσεως». Ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν ἐκαλεῖτο Θεμιστοκλῆς καὶ μόλις τὴν ἡμέραν ἐκείνην εἶχεν ἔλθει εἰς Ἀθήνας μετὰ τοῦ πατρὸς του διὰ νὰ καταταχθῇ εἰς τὸ Γυμνάσιον. Ἐνῷ δὲ κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ὁ Θεμιστοκλῆς οὗτος ἦλθε πλησίον τοῦ παραθύρου καὶ παρετήρει τὸν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ κείμενον φανόν. «Περίεργον πρᾶγμα! φωνάζει, πῶς καίει αὐτὸς ὁ φανός, ἐνῷ οὔτε πετρέλαιον ἔχει οὔτε φῆτι. Οἱ φανοὶ καθὼς βλέπω τῶν Ἀθηνῶν διαφέρουν πολὺ ἀπὸ τοὺς φανούς τῆς πατρίδος μου.—Ἐννοεῖται, εἶπον οἱ ἄλλοι παῖδες, διαφέρουν, διότι ἐδῶ καίονται μὲ γκάζι.»—«Τί πρᾶγμα εἶνε τὸ γκάζι;» ἠρώτησεν ὁ ἐπαρχιώτης Θεμιστοκλῆς, «ποῦ τὸ εὕρισκουν; πῶς γίνεται αὐτὸ τὸ γκάζι; Ἐγὼ διὰ πρώτην φορὰν τὸ ἀκούω!»

Φαντάσθητε, μικροὶ μου ἀναγνώσται, τὴν ἀμνηχανίαν εἰς τὴν ὁποίαν εὐρέθησαν οἱ μικροὶ μας κάτοικοι τῆς πρωτευούσης, οἵτινες εἰς οὐδεμίαν ἐκ τῶν ἐρωτήσεων τούτων ἐγνώριζον νὰ ἀπαντήσωσιν, ἀλλ' ἐπεριόρισθησαν νὰ ἀποκριθῶσιν ὅτι εἶνε ἐπίτηδες μηχανὴ ἥτις τὸ κατασκευάζει. Ὁ μικρὸς ὅμως Θεμιστοκλῆς δὲν ἠρέσθη εἰς τὴν πληροφορίαν ταύτην, ἀλλὰ διὰ νὰ λύσῃ τὴν ἀπορίαν του ἐπλησίασε πρὸς τὸν πατέρα του, ὁ ὁποῖος κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν κατεγίνετο εἰσέτι νὰ ἐρωτᾷ τὸν Ξενοφῶντα περιέργους ἐρωτήσεις, καὶ τῷ λέγει: «Τί πρᾶγμα εἶνε, πάτερ, αὐτὸ τὸ γκάζι;»

Ὁ κ. Θεοχαρόπουλος τότε ἐτύσθησε τὸν Θεμιστοκλῆα τοῦ πρὸς τὸν Ξενοφῶντα τὸν ὁποῖον καὶ παρεκάλεσε νὰ δώσῃ εἰς τὸν υἱόν του τὰς πληροφορίας τὰς ὁποίας ἐζήτηι περὶ τοῦ γκάζι.

«ὦ! τὸ πρᾶγμα εἶνε ἀπλούστατον, κύριε Θεμιστοκλῆ, εἶπεν ὁ μικρὸς αὐτὸς φι-

λόσοφος μὲ τρόπον εὐγενέστατον. Προσέξατε, καὶ θὰ σὰς κάμω νὰ τὸ ἐννοήσετε σαφέστατα μὲ ὀλίγας λέξεις.» Καὶ ἀμέσως ὁ Ξενοφὼν ἀποτείνεται πρὸς τὸν οἰκοδεσπότην κ. Λαμ. . . καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ τῷ ἐπιτρέψῃ νὰ κάμῃ μικρὸν τι πείραμα δπως ἀποδείξῃ εἰς τὸν Θεμιστοκλῆα πῶς γίνεται τὸ γκάζι. Ἀφοῦ ἔλθοι τὴν ἀδειαν, ἐζήτησε φύλλον χάρτου καὶ ἐσχημάτισεν δι' αὐτοῦ φωτὶον τὸ ὁποῖον ἀπέλκεν εἰς μικρὰν ὀπήν. Κατόπιν κρατῶν διὰ τινος ψαλίδος τὸ χωνίον μὲ τὸ στόμιον πρὸς τὰ κάτω καὶ τὴν μικρὰν ὀπήν πρὸς τὰ ἄνω, ἤναψεν αὐτὸ κάτωθεν δι' ἐνὸς σπέρτου. Μετ' ὀλίγας στιγμᾶς ἐκ τῆς ἄνω μικρᾶς ὀπῆς ἐξήρχετο πυκνὸς τις καὶ λευκὸς καπνός, ἄνωθεν τοῦ ὁποίου, ἅμα ὁ Ξενοφὼν ἐπλησίασε τὸ ἀνημμένον σπέρτον, ἀμέσως παρήχθη μικρά τις καὶ ζωηρὰ φλόξ, ἡ ὁποία ἔκαie χωρὶς νὰ ἐφάπτηται τοῦ χάρτου. «ὦ! τί παράδοξον φαινόμενον!» ἐφώναξεν ὁ Θεμιστοκλῆς. —Ἀὐτὸς, λοιπὸν ὁ λευκὸς καπνὸς εἶνε τὸ γκάζι, εἶπεν ὁ Ξενοφὼν, τὸ ὁποῖον εἰς τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν λέγεται φωταέριον. Ἀκουσον ὅμως τώρα, φίλε μου, ποῦ καὶ πῶς κατασκευάζεται τὸ φωταέριον καὶ διὰ τίνος μέσου ἔρχεται εἰς τοὺς διαφόρους φανούς τῆς πόλεως:

Ἄ' ὕπάρχει πρὸς τὸ βορειοδυτικὸν μέρος τῶν Ἀθηνῶν κατάστημα ὅπου κατασκευάζεται τὸ φωταέριον. Ἐκεῖ ὑπάρχουσι τοποθετημένοι πολλοὶ καὶ μεγάλοι σωλήνες ὃ εἰς πλησίον τοῦ ἄλλου. Ἐντὸς τῶν σωλήνων αὐτῶν θέτουσι γαϊάνθρακας καὶ ἀφοῦ σφαλίσωσι καλῶς τὰ στόμια τῶν σωλήνων ἀνάπτουσι κάτωθεν αὐτῶν πυρὰν ἰσχυράν. Μετ' ὀλίγον οἱ ἐντὸς τῶν σωλήνων γαϊάνθρακες θερμαινόμενοι ἀρχίζουν νὰ ἐκβάλλουν ἀερίον τινὲν εἶδος καπνοῦ ἀφανοῦς. Αὐτὸ εἶνε τὸ φωταέριον, ὅπερ ἐξέρχεται ἐκ τῶν μεγάλων σωλήνων διὰ μικρῶν ὁπῶν καὶ φθάνει διὰ μέσου ἄλλων λεπτῶν σωλήνων εἰς μίαν δεξαμενὴν πλήρη ὕδατος διὰ νὰ καθαρισθῇ ὀλίγον, ἐπεὶ δὲ ἔχει ὁσμήν δυσάρεστον καὶ βλαβερὰν. Ἐκ τῆς δεξαμενῆς ἐκείνης ἐξέρχεται τὸ φωταέριον ὀλιγώτερον δυσώδες καὶ διακλαδοῦται εἰς ὅλην τὴν

πόλιν διὰ σωλήνων, οἵτινες εἶνε τεθειμένοι ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῶν ὁδῶν, καὶ οὕτω φθάνει εἰς τοὺς φανούς. Ἐκεῖ δοκιμάζει νὰ ἐξέλθῃ διὰ τῆς μικρᾶς ὀπῆς, ἀλλ' ἅμα φθάσῃ εἰς τὸ χεῖλος εὐρίσκει τὸν θάνατόν του καίόμενον ὑπὸ τῆς ἐκεῖ προσμενούσης φλόγος, καθὼς εἶδατε καὶ εἰς τὸ πείραγμα τὸ ὁποῖον σὰς ἔκαμα πρὸ ὀλίγου.»

«Εὐγε! εὐγε! Ξενοφῶν,» ἐφωνάξαμεν ὅλοι μετὰ ἐνθουσιασμοῦ καὶ χειροκροτούντες, ἅμα ἡ διδασκαλία του ἐτελείωσεν. «ὦ! αὐτὸς θὰ γίνῃ μέγας ἀνθρώπος!» ἐψύχρισεν ὁ μὲν, «ἔχει ἔκτακτον πνεῦμα!» ἔλεγεν ἄλλος. «Ὅχι, κύριε,» ἀποκρίνεται ἡ μήτηρ τοῦ Ξενοφῶντος, τὸ πνεῦμα τοῦ υἱοῦ μου δὲν εἶνε ἔκτακτον, Αἱ! βεβαίως δὲν εἶνε βλάξ, ἀλλὰ δὲν εἶνε καὶ καθὼς λέγεται, ἔκτακτον πνεῦμα. — «Ἀλλὰ πῶς γίνεται, κυρία, ἄνευ σπανίας εὐφυΐας νὰ μᾶς εκπλήσῃ μετὰ τὰς ἀνδρικές ἀπαντήσεις του καὶ μετὰ τὴν τόσην πολυμαθειάν του;»

ΒΑΤΡΑΧΟΣ, ΧΕΛΩΝΗ ΚΑΙ ΟΦΙΣ

(Μῦθος)

Ἐνας βάτραχος σηκώθη ἀπ' τὸν ὕπνο του, καὶ νοιώθει τὴν μυτίττα του κλεισμένη τὴν φωνήν του βραχνισμένη· εἶχε τρομερὸ συνάχι....

— ἄρρωσταίνου καὶ οἱ βατράχοι —

Κ' ἐπεὶ δ' ἦτον ὁ καυμένος

λίγο καλομαθημένος

κ' ἐφοβεῖτο μὴν αὐξήσῃ,

— ἂν κατὰ χεῖμα πατήσῃ, —

ἡ βραχνάδα, τὸ συνάχι,

ἀνεβαίνει εἰς τὴν ῥάχη

μῆδ' ἑλάνης πού περνοῦσε

ἀπὸ 'κεῖ πρὸς χιτοκοῦσε

Μετὰ τὰ τέσσαρα πιασμένος,

κάθεται σὺν κολλημένους,

νὰ μὴν πέσῃ ἐφοβεῖτο

σὺν θαλάσσιον πού ἦτο.

Ἡ χελώνη περπατοῦσε

μὰ αὐτὴς δὲν τὸ κουνούσε....

πότε ἔσκυψε λιγάκι

γὰρ νὰ βρῇ λίγο φαγάκι

ἢ νὰ πιῇ λίγο νεράκι

σὲ κανένα χαντακάκι,

πότε πότε τραγουδοῦσε

ὅσο δυνατὰ μπορούσε,

πότε πάλι βλάστημοῦσε

τὴν χελώνη πού ἀργοῦσε, κ' ἔλεγε πῶς τὸ συγίθη τ' ἀλόγῳ του, καὶ σὺν μᾶθῃ τὴν καθάλα, θάδρη ἄλλο γρήγορο καὶ πῶς μεγάλο.

.....

Ἐγιατρεύθη τὸ συνάχι,

μὰ ὁ φίλος μας τὴν ῥάχη

δὲν τοῦ ἄρρεος ν' ἀρίστη

καὶ στὸ χῶμα νὰ πατήσῃ

τοῦ καλάρρεσ' ἡ καθάλα,

καὶ δὲν φρόντιζε δι' ἄλλα,

μόνον διὰ τὸ φαγὶ του

καὶ γὰρ τὴν ἀνάπαυσί του.

Φούσκωνε τὰ μάγουλά του,

φούσκωνε καὶ ἡ κοιλία του,

πάχυνε καὶ τὸ κορμὶ του,

χόνδρυνε καὶ ἡ φωνή του....

Ἐτρωγ' ἔπειτα γελοῦσε,

ἐκοιμᾶτο, ἐξυπνοῦσε,

σφύριζε, χοροπηδοῦσε,

ὅλους τοὺς περιγελοῦσε,

κ' ἔλεγεν «ἡ ὀκνηρία

εἶν' ἡ μόνη εὐτυχία»....

.....

Τέτοια ὁ φίλος συλλογιέται....

ὅταν ἐξαρχὴν πετιέται

ἕνα φεῖδι πλουμισμένο, ἕνα φεῖδι πεινασμένο, ἰπὸ κατ' ἀπὸ θυμῆρι, καὶ ἄλλο καὶ καθαλάρη γύνεται εὐθὺς νὰ πιάσῃ τὴν κοιλίαν του νὰ χαρτίσῃ.

.....

Ἡ χελώνη ἡ καυμένη

ἀπὸ τέτοια μαθημένη

καθὼς εἶδε τὸν ἐχθρόν της

χάθηκε στὸ καύκαλό της.

Κλαίει ὁ βάτραχος, φωνάζει,

μάλαμα, ἀσῆμι τάζει,

τὴν καθάλα του ἀφίνει....

εἶχε πῶς πολὺ παχύνει!!

καὶ τὰ πόδια μουδιασμένα

καὶ ἀπὸ τῆλογο πιασμένα

δὲν ἔμπορε νὰ τὰ κουνήσῃ,

δὲν ἔμπορε νὰ περπατήσῃ.

.....

Πέθανε ἀδικοκλήτος!

πολὺ νέος ὁ καυμένος!

στοῦ φειδίου δὲ τὴν κοιλία

ἔμαθ' ἀπ' τὴν ὀκνηρία

ὅτι πῶς κατὰ μεγάλο

εἰς τὸν κόσμον δὲν εἶν' ἄλλο.

Δ. Γρ. Κ.

Η ΑΔΕΛΦΗ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ-ΣΩΚΡΑΤΗ

— Σὺς βεβαίως, ἀγαπητά μου, ὅτι καὶ ἐγὼ ἤμην πολὺ φίλαυτος καὶ ἐγωϊστὴς ὅταν ἤμην παιδίον· ἀλλὰ μίαν φορὰν ἔλαβον θλιβερόν μάθημα, καὶ ἔκτοτε κατέβαλον πᾶσαν προσπάθειαν νὰ φροντίζω μᾶλλον ὑπὲρ τῆς εὐτυχίας τῶν ἄλλων παρὰ ὑπὲρ τῆς ἐμῆς.

Οὕτως ἤρχιστε νὰ ὁμιλῇ ὁ θεὸς-Σωκράτης πρὸς τοὺς δύο ἀνεψιούς του, οἱ ὁποῖοι

καθήμενοι πλησίον τῆς πυρᾶς, ἐφιλονεῖκον ποῖος ἐκ τῶν δύο εἶνε ὑπόχρεως νὰ μείνῃ διὰ συντροφίαν ὅλην τὴν ἡμέραν πλησίον τῆς ἀποθνεύσης ἀδελφῆς τῶν Εὐανθίας.

— Κάμστε μας τὴν χάριν, θεῖτε, νὰ μᾶς εἰπῇτε τί σὰς συνέβη. Ἀγαπῶμεν πολὺ τὰς διηγήσεις, εἶπεν ἡ Εὐνίκη καὶ ὁ Ἀλκιβιάδης.

—'Η διήγησίς μου θά εἶνε θλιβερά, τέκνα μου, ἐπ' ἀνέλαθεν ὁ θεὸς-σωκράτης ἀφ' ὅπως ἐπιθυμεῖτε νὰ τὴν ἀκούσητε θά σὰς τὴν διηγηθῶ.

'Η Εὐνίκη καὶ ὁ Ἀλκιβιάδης ἐκάθησαν ἀναπαυτικῶς ἐπὶ τῶν καθισμάτων, καὶ ὁ θεὸς-Σωκράτης, σταυρώσας τὰς χεῖρας ἤρχισε τὴν ἀκόλουθον βραχεῖαν διήγησιν, τὴν ὁποῖαν ἐπαναλαμβάνομεν αὐτολεξεῖ:

«Μὲ ἤκουσατέ ποτε, παιδιὰ μου, εἶπε, νὰ ὁμιλῶ περὶ τῆς ἀδελφῆς μου Ἀθηνᾶς, ἥτις θά ἦτο θεὸς σας, ἐὰν ἔζη; Αὐτὴ λοιπὸν ἦτο πολλὰ ἔτη νεωτέρα ἐμοῦ, ἡγαπώμεθα δὲ καθ' ὑπερβολὴν. Δὲν ἔκαμνεν οὐδὲ στιγμὴν ἀνεῖ ἐμοῦ, καὶ συνήθως ἐκλαίει πικρῶς ὅταν ἐγὼ τὴν ἐγκατέλειπον διὰ νὰ ὑπάγω εἰς τὸ σχολεῖον. Ὅτε αἱ ἐορταὶ ἐφθάνον ἐκείνη ἐγίνετο τρελλὴ ἀπὸ χαρὰν. Εἰς τὰς μακρυνὰς μου ἐκδρομὰς ἤθελε πάντοτε νὰ με ἀκολουθῇ, ἀψήφουσα τὴν κούρασιν, ἐντὸς δὲ τῆς οἰκίας οὐδέποτε ἦτο τόσο ἐυτυχὴς ὅσον ὅταν ἤθελε με πείτει νὰ καθίσω πλησίον τῆς, καὶ, κρατῶν τὴν χεῖρά της, νὰ τῇ ὁμιλῶ ἢ νὰ τῇ διηγῶμαι καμμίαν ἱστορίαν.

Διςχύνομαι τώρα νὰ ὁμολογήσω ὅτι ἐρ' ὅσον ἐμεγάλωνα, ἐπὶ τοσοῦτον ἡ ἀγάπη αὕτη τῆς ἀδελφῆς με παρώργιζε περισσότερο. Οἱ φίλοι μου με ἐπεύραζον, καὶ με ὠνόμαζον ὑβριστικῶς νήπιον, ἐπειδὴ ἐπερνοῦσα τὸν καιρὸν μου πλησίον τῆς ἀδελφῆς μου, ἐγὼ δὲ τότε δὲν εἶχον ἀρκετὴν φρόνησιν ὥστε νὰ μὴ δίδω προσοχὴν εἰς αὐτοῦς. ἄλλ' ἐπειδὴ ἐφοδούμην μὴπως γίνω ἀντικείμενον ἐμπαιγμοῦ ἤρχισα νὰ ἀποκρούω τὴν ἀδελφικὴν τῆς στοργὴν ἥτις με ἐξέθετεν εἰς τὸ γελοῖον καὶ με ἐστέρει τῆς συντροφίας τῶν φίλων μου.

Τοιοῦτοτρόπως λοιπὸν σκεπτόμενος ἐγινόμην ἡμέραν παρ' ἡμέραν περισσότερο ἐγωῖστῆς καὶ ἐφερόμην πρὸς τὴν ἀδελφὴν μου με ἀσπλαγχνίαν. Τοῦτο κατ' ἀρχὰς τὴν ἐλύπησε κατὰκαρδὰ καὶ ἤρχισε νὰ τὴν μάραϊνῃ καὶ νὰ τὴν κατατρῶγῃ μέχρις ὅτου ἠσθένησε ἀπὸ τὴν θλίψιν τῆς.

Μίαν πολὺ ὥραίαν μεταμεσημβρίαν τοῦ χειμῶνος, εἰσῆλθον εἰς τὸ δωμάτιόν τῆς καὶ

ἐνῷ μοι ἔδωκε τὴν χεῖρά της γλυκὺ μείδιμα ἐπαίδρυνε τὸ πρόσωπόν της. Ἐγὼ δὲ λαβὼν τὴν κάτισχον αὐτῆς χεῖρα ἐγονάτισα πλησίον τῆς καὶ παρετήρουν ἐν θλίψει τὸ ὠχρὸν πρόσωπόν της.

—Σωκράτη, μοι εἶπεν εὐγενῶς, δὲν θὰ μείνης μαζὺ μου σήμερον; Δὲν εἶμαι καλά καὶ ἐπιθυμῶ πολὺ νὰ σὲ ἔχω πλησίον μου.

Ἐπειδὴ πολὺ ὀλίγον εἶχον μείνει πλησίον τῆς κατὰ τὰς τελευταίας ἐκείνας ἡμέρας, μοι ἔκαμε τὴν πρότασιν ταύτην μετὰ μεγάλου δισταγμοῦ, ἐγὼ δὲ ἠθάνθην ὅτι πολὺ θά τὴν ἐλύπουν. ἐὰν ἤθελον ἀρνηθῇ, ὥστε ἐκάθησα καὶ ἤρχισα νὰ τῇ διηγῶμαι μίαν ἱστορίαν, ἡ ὁποία τῇ ἤρσκει πολὺ καὶ τὴν διεσκέδαζεν.

Ἀκριβῶς καθ' ἣν στιγμὴν εὐρισκόμεν εἰς τὸ ὠραιότερον μέρος τῆς διηγήσεώς μου, ἠνοιχθὴ ἡ θύρα, καὶ εἰσῆλθεν εἰς ἐκ τῶν φίλων μου, ὁ Κλέων.

—ὦ! Σώκρατες! φωνάζει γελῶν, βλέπω ὅτι ἤρχισας πάλιν τὰ παλαιὰ σου. Ἦλθα νὰ σὲ πάρω διὰ νὰ ὑπάγωμεν ἐξω εἰς τὸ περιβόλι μας. Εἶνε περιττὸν νὰ μοι εἴπῃς ὅτι δὲν δύνασαι νὰ ἔλθῃς, ἐὰν αὐτὸ εἶνε τὸ μόνον ἐμπόδιόν σου. Καὶ ταῦτα λέγων παρετήρει περιφρονητικῶς τὴν Ἀθηνᾶν, ἥτις εἶχεν ἀκουμβήσῃ ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου τῆς, καὶ ἐβλεπε μετὰ φόβου καὶ στενοχωρίας.

Ἡ Ἀθηνᾶ δὲν ὠμίλησεν, ἀλλ' εἶχε προσηλώσει με παράπονον τὰ βλέμματά της ἐπὶ τοῦ προσώπου μου. Μοι ἐφάνη τόσο ἐξηντλημένη καὶ ἀσθενὴς ὥστε ἐσκεπτόμην νὰ μείνω μετ' αὐτῆς· ἀλλ' ὁ Κλέων ὠμίλησε πάλιν καὶ ἐγὼ δὲν ἠδυνήθην νὰ ὑποφέρω τὸ χλευαστικὸν ὕψος τῶν λόγων του, ἀνεπόλησα δὲ καὶ ἐν τῇ μνήμῃ μου τὴν ἐξοχικὴν διασκέδασιν. «Πόσον εἶνε ὠραιότερα ἐξω παρὰ ἐδῶ εἰς αὐτὸ τὸ δωμάτιον!» εἶπον κατ' ἐμαυτόν. «Ἐκτὸς δὲ τούτου», ἐσκέφθην πάλιν, ἀρκετὴν ὥραν ἔμεινα με τὴν Ἀθηνᾶν δὲν εἴμπορεῖ νὰ εἴπῃ ὅτι τὴν περιφρονῶ».

Ἀμέσως δὲ εἶπον πρὸς τὸν Κλέωνα: «Πρόσμενέ με μίαν στιγμὴν καὶ ἔρθασα».

Μετ' ὀλίγον ἀνεχώρησα μετὰ τοῦ φίλου μου λησμονῶν παντελῶς τὴν ἀδελφὴν μου.

Ὅτε τὸ ἐσπέρας ἐπέστρεφον εἰς τὴν οἰκίαν μου ἐξεπλάγην ἰδὼν ἐξωθεν τῆς θύρας τὴν ἄμχαν τοῦ ἱατροῦ μας προσμένουσαν.

—Ποῖος εἶνε ἄρρωστος, ἠρώτησα τὸν ὑπρέτην ἅμα εἰσῆλθον.

—Ἡ κυρία Ἀθηνᾶ, μοι ἀποκρίνεται ἐκεῖνος. Εὐθὺς ἅμα ἐξῆλθε, μετὰ τοῦ Κλέωνος ἐκείνη ἐγεῖνε χειρότερα, καὶ ἡ κυρία εἶνε παρὰ πολὺ λυπημένη.

Μὲ δύο βήματα εὐρέθην εἰς τὸ δωμάτιον τῆς Ἀθηνᾶς. Μόνον ὁ πατήρ μου ἦτο ἐκεῖ, ὁ ὁποῖος με ὀλίγας λέξεις μοι εἶπε περὶ τῆς αἰφνιδίας ἀσθενείας τῆς ἀδελφῆς μου· ἀλλὰ μοι ὠμίλει με τόσην θλίψιν καὶ τόσον φόβον περὶ τῆς υγείας τῆς, ὥστε ἐγὼ ἀπεθαρρύνθην ἐντελῶς. «Ἀχ! πόσον σκληρὸς καὶ ἀσπλαγχνός ἐδείχθη!» εἶπον κατ' ἐμαυτόν μετὰ πικρίας. «Πῶς ἐκράτησεν ἡ καρδιά μου νὰ τὴν ἀρήτῃ σήμερον, χάριν τῆς ἰδικῆς μου διασκέδασης, ἐνῷ τότε με παρεκάλεσε καὶ με καθικέτευσε νὰ μείνω μαζὺ τῆς! Πόσον φίλαντος ἐδείχθη φροντίσας μόνον νὰ εὐχαριστήσω τὸν ἑαυτόν μου, περὶ αὐτῆς δὲ οὐδόλως σκεφθεῖς. ὦ Ἀθηνᾶ! τί ἔκαμα! τί θὰ κάμω ἐὰν ἀποθάνῃς!»

Ἐδῶ ὁ θεὸς-Σωκράτης ἐσταμάτησεν ἐπὶ μίαν στιγμὴν καὶ ἐσφόγγισε τοὺς ὀφθαλμούς του. Ἡ Εὐνίκη καὶ ὁ Ἀλκιβιάδης δὲν ἠδυνήθησαν ἐπίσης νὰ κρατηθῶσιν ἀπὸ τοῦ νὰ κλαύσωσιν.

«Μὴ κλαίετε, παιδιὰ μου, εἶπεν. Ἡ Ἀθηνᾶ δὲν ἀπέθανεν, ἡ μᾶλλον δὲν ἀπέθανε τότε· ἔζησεν ὀλίγα ἔτη μετὰ τὴν ἀσθενείαν τῆς ἐκείνην καὶ ἐγὼ ἔλαβον τὴν εὐκαιρίαν νὰ δεῖξω τὴν μετάνοιά μου, νὰ καταδαράσω τὸν ἐγωῖσμόν μου καὶ νὰ ἀνταποκριθῶ εἰς τὴν ἀφοσίωσιν τῆς γλυκείας μου ἀδελφῆς. Τώρα ὅμως ἐγὼ θλίβομαι, ἐνῷ ἡ Ἀθηνᾶ κοιμᾶται τὸν αἰώνιον ὕπνον ἐν τῷ τάφῳ· πλὴν ἐλπίζω ὅτι οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν, ἀγαπητά μου, θὰ χρειασθῇ νὰ λάβῃ τόσο ἀυστηρὸν μάθημα διὰ νὰ διορθώσῃ τὰ σφάλματά του».

Ἐνῷ ἔλεγε τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις ὁ θεὸς-Σωκράτης ἠσπάσθη τὰ μικρὰ

πρόσωπα τῶν ἀνεψιῶν του καὶ ἀνεχώρησε, ἐγκαταλιπὼν τὴν Εὐνίκην καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην, οἵτινες ἐπὶ πολλὴν ὥραν ἔμειναν σκεπτικοὶ καὶ ἀκίνητοι πλησίον τοῦ πυρός. Δὲν δυνάμεθα νὰ σὰς εἰπώμεν τί ἀκριβῶς ἐσκέπτοντο ἀλλ' ὅστις δῆποτε καὶ ἀν τούτοις παρετήρει κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἤθελεν εὐκόλως ἐννοήσῃ ὅτι ἡ διήγησις τοῦ θεοῦ-Σωκράτη δὲν ἀπέβη ματαία.

Η ΣΕΛΗΝΗ

«Τί πρᾶγμα εἶνε ἡ σελήνη;» θά ἐπείθθητε ἴσως, πολλάκις. Εὐκόλον ὅμως εἶνε νὰ λυθῇ ἡ ἀπορία σας αὕτη, διότι καίτοι ἡ σελήνη ἀπέχει ἀπὸ τῆς γῆς 240,000 μίλια, γνωρίζομεν πολλὰ περὶ αὐτῆς· νὰ σὰς εἰπώμεν. Ἡ σελήνη στρέφεται περὶ τὴν γῆν καὶ ἕκαστον τοιοῦτον κύκλον τῆς τὸν συμπληροῖ εἰς διάστημα 29 ἡμερῶν. Εἶνε μὲν ἀληθὲς ὅτι ἐνίοτε ἀργεῖ περισσότερο, ἄλλοτε δὲ πάλιν ὀλιγώτερον, ἀλλ' ὁ μέσος ὅρος εἶνε περίπου 29 ἡμέραι καὶ 13 ὥραι. Βλέπομεν μόνον τὴν μίαν πλευράν τῆς, διότι τὴν περὶ τὸν ἄξονά της περιστροφὴν τὴν ἐκτελεῖ εἰς τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖται διὰ τὸν περὶ τὴν γῆν κύκλον τῆς.

Ἐκλειψὶς ἡλίου, τὴν ὁποῖαν ἴσως ποτὲ παρετηρήσατε, συμβαίνει ὅταν ἡ σελήνη συμπέσῃ μετὰ τοῦ ἡλίου καὶ τῆς γῆς, οὕτως ὥστε μᾶς ἐμποδίζῃ ἀπὸ τοῦ νὰ βλέπωμεν τὸν ἥλιον. Ἐνίοτε, ὅταν ἡ σελήνη εὐρίσκεται πολὺ μακρὰν ἀπὸ τῆς γῆς, συμβαίνει ἡ δακτυλιοειδὴς λεγομένη ἐκλειψὶς τοῦ ἡλίου, διότι τότε ὁ ἥλιος φαίνεται ὡς δακτυλίδιον, ἐπειδὴ ἡ σελήνη δὲν εἶνε ἀρκετὰ μεγάλη διὰ νὰ κρύψῃ αὐτὸν ὀλόκληρον.

Ἀλλὰ, ὡς γνωρίζετε, γίνονται καὶ ἐκλειψὶς τῆς σελήνης, ὅπερ συμβαίνει ὅταν αὕτη διέρχεται διὰ τῆς σκιάς τῆς γῆς. Εἶνε δὲ εὐνόητον ὅτι ὁ ἥλιος, φωτίζων τὴν γῆν, προξενεῖ σκιάν εἰς τὸ ἀντίθετον μέρος τοῦ φωτιζομένου. Ἰσως ἐρωτήσετε, διατί εἰς ἕκαστον κύκλον τῆς σελήνης περὶ τὴν γῆν δὲν συμβαίνει ἐκλειψὶς; διότι ἡ σελή-

νη άλλοτε διέρχεται άνωθεν τῆς σκιάς, άλλοτε δὲ ὑπὸ τὴν σκιάν.

Ἡ διάμετρος τῆς σελήνης, εἶνε περίπου 2000 μίλια· γνωρίζετε δὲ ὅτι ἡ τῆς γῆς εἶνε 8000. Ἐπειδὴ ἐπὶ τῆς σελήνης δὲν ὑπάρχει ὕδωρ, δὲν ὑπάρχει καὶ ζωὴ· καλύπτεται ἡ σελήνη ὑπὸ ὁρέων καὶ ὑπὸ κοιλάδων· μεγαλειτέρων ἴσως ἀπὸ τὰς ἐπὶ τῆς γῆς εὐρισκομένας. Ὅταν ὁ ἥλιος, δὴ, ἡ σελήνη ἀντανάκλῃ ὡς καθρέπτης τὸ φῶς αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν.

Ἡ ἡμέρα ἐπὶ τῆς σελήνης ἰσοδυναμεῖ πρὸς 14 ἡμέρας· καὶ ἡ νύξ πρὸς 14 ἡμέρας· καὶ ἡ νύξ πρὸς 14 ἡμέρας· καὶ ἡ νύξ πρὸς 14 ἡμέρας.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΩΝ ΠΤΗΝΩΝ

Κ. Σοφία, τῆς Διαπ. τῶν Παίδων.

Δὲν ἀμφισβόλλομεν ὅτι θὰ ἐμάθατε ὅτι μίαν ἡμέραν ὁ ἐν Πειραιεὶ ἱατρός καὶ καθηγητὴς τοῦ Παιδιστηρίου κύριος Ἀρεντούλης συναντήσας καθ' ὁδὸν παῖδας πωλοῦντας μικρὰ πτηνὰ, τὰ ἡγόρασεν ὅλα ὅσα ἦσαν ἐντὸς τῶν κλωβίων — ἦσαν δὲ πάμπολλα! — καὶ τὰ ἀρῆκεν ἐλεύθερα νὰ φύγῃσι· διότι ὁ κ. Ἀρεντούλης ὡς ἱατρός γνωρίζει ὅτι ἡ καταστροφὴ τῶν πτηνῶν ἐπιφέρει πολλὰς ἀθροεῖς εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Ἀς μὴ σὰς φανῇ τώρα παρὰ ξενον, κύριε Σοφία, ἐάν μάθῃτε ὅτι ἡμεῖς οἱ ὁποῖοι σὰς γράφομεν τὴν ἐπιστολὴν ταύτην εἰμεθα. . . . ποῖοι νομίζετε; εἰμεθα τρία πτηνὰ ἐξ ἐκείνων εἰς τὰ ὁποῖα ὁ κ. Ἀρεντούλης ἀπέδωκε τὴν ἐλευθερίαν! «Χά, χά», θὰ εἴπητε, ἀπὸ τοῦ νόστιμον καὶ αὐτὸ τρία πτηνὰ μοὶ γράφουν ἐπιστολὴν! καὶ τί δύνανται νὰ μοὶ εἴπωσι μὲ τὴν ἐπιστολὴν τῶν ἡμετέρων μοὶ τὴν γράφουν!» Ἀλλὰ μὴ γελᾶτε, πᾶν ἀναγνώστε ὅλην τὴν ἐπιστολὴν μας. Πκοῦσάμεν καὶ ἡμεῖς μίαν φορὴν ἀνθρώπον τινα λέγοντα: καὶ αὐτὰ ἀκόμη τὰ πτηνὰ ἔχουσι καρδίαν». Καὶ πράγματι ἐκεῖνος, ὅστις εἶπε τοὺς λόγους τούτους πολὺ ὀρθῶς μᾶς ἔκρινε· ναί, ἔχουσι καὶ ἡμεῖς καρδίαν καὶ ἐπομένως αἰσθανόμεθα εὐγνωμοσύνην πρὸς τοὺς φιλευσπλάγχθους ἐκείνους οἵτινες μᾶς ἀγαπῶσι καὶ μᾶς προστα-

τεύουσιν. Ἐπιθυμοῦμεν λοιπὸν διὰ τῆς παρούσης μας, κύριε, νὰ ἐκφράσωμεν τὴν εὐγνωμοσύνην μας πρὸς τὸν ἐλευθερωτὴν μας, ἔπειτα δὲ θὰ σὰς ζητήσωμεν μίαν χάριν ἐν ὀνόματι ὅλων τῶν συναδέλφων μας.

Ἡμεῖς κατοικοῦμεν πλησίον σχολείου τινος· παρατηρῆ αὐμεν λοιπὸν ὅτι πρότερον, οἱ μικροὶ μαθηταὶ μᾶς κατεδίωκον, μᾶς ἐκτύπον διὰ λιθρίων, μᾶς συνελάμβανον καὶ μᾶς ἐφυλάκιζαν ἐντὸς κλωβίων καὶ πολλὰς ἄλλας βλασάνους μᾶς ἐκαμνον, ἡμεῖς δὲ ἐνομιζόμεν ὅτι οἱ μικροὶ αὗτοὶ παῖδες ἐπρατον πάντα ταῦτα ἀπὸ κακεντρέχειάν των καὶ ὅτι ἡ χάριστοντο νὰ μᾶς τυραννοῦν τοιοῦτοτρόπως· μετὰ χάρα· μᾶς ὅμως, τῶρα βλέπομεν ὅτι ὑπερὸν ἀπὸ τὴν πράξιν ἐκείνην τοῦ κυρίου Ἀρεντούλη οἱ παῖδες τῆς γειτονίας μας ἤλλαξαν συμπεριφορὰν πρὸς ἡμᾶς. Ἐκαστὴν πρωτὴν, πρὶν εἰσελθῶσιν εἰς τὸ σχολεῖον ῥίπτουσιν ἐπὶ τινος σάνιδος ἄρτον τριμμένον εἰς ψίχαλα, ἡμεῖς δὲ ἀμέσως πηδῶμεν ἀπὸ τοῦ ὑψηλοῦ δένδρου, τὸ ὁποῖον εἶνε εἰς τὸ κέντρον τῆς αὐλῆς καὶ ἀρχίζομεν νὰ τρώγωμεν μὲ ὄρεξιν ὅσην δὲν δύνασθε νὰ φαντασθῆτε. Ὡ! νὰ ἔλθῃτε νὰ μᾶς ἰδῇτε καμμίαν ἡμέραν. κύριε· εἰμεθα μίαν χάρα εἰς τοὺς παῖδας αὐτοῦ; οἵτινες μᾶς παρατηροῦσι τρώγοντας τὸτον πλησίον των χωρὶς νὰ μᾶς πειράζωσιν. Ἡ αἰφνιδία αὕτη μεταβολὴ τῶν μικρῶν γειτόνων μας μαθητῶν μᾶς κάμνει νὰ συμπεράνωμεν ὅτι οἱ γονεῖς των ἢ οἱ διδάσκαλοι των ἰδόντες εἰς τὰς ἐρμηρεΐδας τὴν πράξιν τοῦ κ. Ἀρεντούλη ἔλαβον ἀπορρομήν νὰ εἴπωσιν εἰς τοὺς παῖδας τούτους πότην ὠφέλειαν φέρομεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὅταν εἰμεθα ἐλεύθεροι, καὶ ὅτι τοὺς προσέτρεψεν νὰ μᾶς προστατεύωσιν ἀντὶ νὰ μᾶς κηκουεταχειρίζωνται καὶ νὰ μᾶς φυλακίζωσιν ἐντὸς τῶν κλωβίων. Ἀλλὰ, ὡς ἡξεύρετε, δὲν ἔχουσι καιρὸν πάντες οἱ γονεῖς νὰ ὁμιλῶσι περὶ ἡμῶν πάντοτε πρὸς τὰ τέκνα των· διὰ τοῦτο, καὶ ἐπειδὴ γνωρίζομεν ὅτι «ἡ Διάπλασις τῶν Παίδων» ἀναγινώσκειται ὑπὸ τῶν πλείστων ἐλληνοπαίδων καὶ ἀγαπᾶται ὑπ' αὐτῶν ὡς μήτηρ, σὰς παρακαλοῦμεν, κύριε, νὰ εὐαρεστηθῇτε νὰ ἀναλάβῃτε τὴν ὑπεράσπισιν

ἡμῶν ἀπέναντι τῶν μικρῶν μας διωκτῶν, οἵτινες ἄλλως τε οὐδόλως ἐκ κακίας μᾶς καταδιώκουν, ὡς ἐπίσθημεν. Δὲν φρονεῖτε ὅτι ὅλα τὰ πτηνὰ θὰ εἰμεθα εὐτυχῇ ἐάν συνειθίστητε τοὺς μικροὺς σὰς συνδρομητάς νὰ ἐνδιαφέρωνται ὑπὲρ ἡμῶν καὶ νὰ φροντίζωσι περὶ τῆς ἐλευθερίας μας;

Ἀχ! κύριε, ἐάν μᾶς κάμνῃτε τὴν χάριν αὐτὴν καὶ ἂν πάντες οἱ διδάσκαλοι φροντίσωσι νὰ πείθωσι τοὺς μαθητάς των νὰ μᾶς ἀγαπῶσι καὶ νὰ μὴ μᾶς αἰχμαλωτίζωσιν, ὁποῖαν εὐεργεσίαν ἠθέλατε μᾶς κάμει! Καί, χωρὶς νὰ καυχῆσθωμεν, πόσον ἠθέλατε ὠφελῆσαι τοὺς γεωργούς! Ἐστὲ βέβαιος ὅτι ἡ διδασκαλία διὰ τῆς ὁποίας οἱ παῖδες μαθαίνουνσι νὰ φροντίζωσι περὶ τῆς συντηρήσεως ἡμῶν καὶ περὶ τῆς σωτηρίας τῶν φυλῶν μας φέρει καλλίτερον ἀποτέλεσμα ἀπὸ τὰς διατάξεις τῆς ἀστυνομίας καὶ ἀπὸ τοὺς νόμους οἵτινες ἐπιβάλλουσι πρόστιμον καὶ ποινὰς εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι μᾶς καταστρέφουσι. Διότι τὰ παιδία, τὰ ὁποῖα διακροῦντος τοῦ χειμῶνος θὰ φροντίζωσι νὰ

μᾶς θρέψωσι διὰ τῶν περιστυρόντων ψυχίων, τὰ παιδία ταῦτα ὅταν φθάσῃ τὸ ἔαρ θὰ ἐμποδίζωσι τοὺς κακοὺς ἀπὸ τοῦ νὰ μᾶς ἀρπάξωσι τὰς φωλεὰς μας. Ὅταν δὲ μεγαλώσωσιν δὲν θὰ εὐρίσκωσιν εὐχαρίστησιν τυφεκίζοντες ἐκείνους τοὺς ὁποῖους κατὰ τὴν παιδικὴν των ἡλικίαν ἐπροστάτευον.

Μὲ τὴν πεποιθήσιν ὅτι ἐδώκαμεν τὴν ὑπόθεσιν μας εἰς χεῖρας καλοῦ συναγόρου τρέπομεν καλὰς ἐλπίδας περὶ τῆς τύχημας.

Ἐν ὀνόματι τῶν μικρῶν πτηνῶν

Εἰς ΜΕΛΙΣΣΟΦΑΓΟΣ, Εἰς ΣΠΟΡΤΙΗΣ
ΚΑΙ Εἰς ΣΠΙΝΟΣ

Ο ΝΥΚΤΙΚΟΣ ΣΚΟΥΦΟΣ ΤΗΣ ΑΓΑΙΝΑΣ ΜΑΣ

— Ἐλησμονῆσα ἕως τώρα νὰ σὰς εἴπω ὅτι ἡ Αἰλίνα μας ἔχασε τὸν νυκτικὸν τῆς σκουφῶν!

— Τὸν νυκτικὸν τῆς σκουφῶν;

— Μάλιστα· τῆς τὸν ἀφῆρεσαν ὅταν ἦτο μικρά· καὶ νὰ ἡξεύρατε! ὑποφέρει ἡ δυ-

στουχὴς ὅλας τὰς βεσάνους τοῦ κόσμου ζω-
σα ἄνευ αὐτοῦ!

— Ἀλλά, ἀγαπητὴ μου Διάτλισις,
ἀπὸ πότε, παρακαλῶ, ἤρχισαν νὰ φοροῦν
νυκτικούς σκούφους αἱ γαλαῖ;

— Ἀπ' οὗτου ἐπλάσθησαν!

— Καὶ ποῦ τοὺς εἶδετε;

— Εἰς τὸ ἄκρον τῆς οὐρᾶς των!! Πῶς!
δὲν ἔχετε παρατηρήσει ὅτι ὅποταν θέλουσι
νὰ κοιμηθῶσιν ἀναπαυτικῶς μαζεύονται ὡς
κογχίλια καὶ εἰς τὸ ἄκρον τῆς οὐρᾶς
των εὐρισκόμεναι μακρὰ καὶ ἀπαλαὶ τρί-
χες καλύπτουσι τὴν κεφαλὴν των, καὶ προ-
φυλάττουσι τὸ στόμα, τὴν ῥίνα, τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς, ἀπὸ τοῦ ψύχους καὶ παντὸς ἄλλου
δυναμένου νὰ τὰς βλάψῃ;

— Ναί, πραγματικῶς αὐτὸ εἶνε ἀληθές!

Ἀλλὰ ἡ Λιλίνα σας;

— Δοιπὸν ὅταν ἡ Λιλίνα μας ἦτο μι-
κρά, πρὶν ἀκόμη μᾶς γνωρίσῃ καὶ πρὶν μᾶς
δοθῇ, τῆς ἐκοσβαν τὴν οὐράν. Διὰ τοῦτο ἡ
Διάτλισις διαμαρτύρεται κατὰ τῆς πα-
ραλόγου καὶ βεβάρου ταύτης συνθεσίας ἣν
ἔχουσι τινες νὰ κόπτωσι—καὶ πάντοτε διὰ
λόγους ψευδεῖς— τὸ ἄκρον τῆς οὐρᾶς των
γαλῶν! Διότι διὰ τῆς πράξεως ταύτης οὐ-
δὲν ἄλλο κερδίζουσιν εἰμὴ μόνον, ἀφοῦ προ-
ξενήσωσι τρομεροὺς πόνους εἰς τὰ πτωχὰ
αὐτὰ ζῶα, στεροῦσιν ἐπὶ τέλους αὐτὰ των
νυκτικῶν τῶν σκούφων!

ΤΑ ΚΑΣΤΑΝΑ

Ὁ Ἰωάννης ἦτο παιδίον λαίμαργότατον
καὶ ἐξώθεν ὅλα τὰ λεπτὰ τὰ ὅποια τῷ
ἐδίδον εἰς ὧπρας, γλυκύματα, κουρέττα
καὶ ἄλλα τοιαῦτα πράγματα. Τὴν ἡμέραν
τῆς ἐορτῆς τοῦ ὀνόματός του ὁ πατὴρ ἔδω-
κεν εἰς αὐτὸν μίαν δραχμὴν λέγων: «Πρό-
σεξε νὰ φυλάξῃς αὐτὴν καὶ νὰ μὴ τὴν ἐ-
ξοδεύῃς εἰς λαίμαργίαν, ἀλλὰ νὰ ἀγορά-
σῃς χερτίον, κονδύλια καὶ ἄλλα χρήσιμα
πράγματα»

Ὁ Ἰωάννης ὑπεσχέθη νὰ τὸν ὑπακούσῃ,
ἀλλὰ δὲν ἐφύλαξεν τὴν ὑπόσχεσιν. Τὴν ἄλ-
λην ἡμέραν ἐπέρασεν ἔμπροσθεν ἐνὸς ὀπω-
ροπωλείου καὶ ἰδὼν μεγάλα κάστανα:

«Τί ὠραία!» εἶπε.

«Καὶ τί νόστιμα εἶπεν ὁ ὀπωροπώλης»
ἐὰν τὰ ψῆσῃς μάλιστα μέσα εἰς ζεστὴν
στάκτην θὰ γείνουσι μέλι!»

Ὁ Ἰωάννης ἐγέμισεν ἀπὸ αὐτὰ τὰ θυ-
λάκιά του, ἐπλήρωσεν, ἤλθεν εἰς τὴν οἰκίαν
καὶ εἰσελθὼν κρυφίως εἰς τὸ μαγειρεῖον, ὅ-
που δὲν ἦτο κανεῖς, ἐσκέπασε τὰ κάστα-
να μετ' ἐστὴν στάκτην. Μετ' ὀλίγον αὐτὰ
ἤρχισαν νὰ τρίζωσι, διότι ἐξεσταίνοντο· τό-
σον δὲ πολὺ πύριζετο ἐνεκα τούτου τὸ
παιδίον ὥστε ἔβγαλε καὶ κάρβουνα ἀναμμέ-
να ἐπάνω εἰς τὴν στάκτην καὶ ἐφύσα αὐ-
τὰ μετ' ὅλην τὴν δύναμιν διὰ τὴν ἀνά-
ψωσιν. Ἐξάρνα ἐν κάστανον σπάζει μετ' ὀλί-
γου καὶ ἡ στάκτη καὶ τὰ κάρβουνα ἐτι-
νάχθησαν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς· του μετ' ὅλην
δύναμιν, ὥστε δὲν ἐβλεπε, ἀλλ' ἐφώναζε
καὶ ἔτρεμεν ὡς τρελλὸς καὶ ἐκτύπα τοὺς
πόδας. Ὁ κρότος καὶ αἱ φωναὶ τοῦ παι-
δίου ἔφεραν εἰς τὸ μαγειρεῖον ὅλην τὴν οἰ-
κογένειαν, ὁ δὲ πατὴρ μετ' ὀλίγον ὤμειλε-
σεν εἰς αὐτὸν περὶ τῶν κακῶν ἀποτελεσμά-
των τῆς λαίμαργίας· αὕτη ὑπῆρξεν ἡ τε-
λευταία συμβουλή πρὸς τὸν Ἰωάννην, διότι
εἰς τὸ ἐξῆς ἦτο πάντοτε προσεκτικὸς.

Γ. Δ. Θ.

ΘΗΣΑΥΡΟΣ

* * * Ἡ κολлекσία εἶναι μεγαλύτερον κακὸν ἀπὸ
τὴν ψευδομαρτυρίαν· διότι ὁ ψευδὴς μάρτυς
ἀπατᾷ μόνον τὸν δικαστὴν. ἀλλὰ δὲν διαφθείρει
ἄλλον, ἐνῶ ὁ κολέκτ καὶ μᾶς ἀπατᾷ καὶ μᾶς
διαφθείρει.

* * * Ἡ ἐπισείκη, δηλαδή ἡ τάσις τοῦ νὰ ἀνε-
χώμεθα τὰ ἐλαττώματα τῶν ἄλλων καὶ νὰ
συγχωρῶμεν τὰ σφάλματά των. χαρακτηρίζει
τὸν ἀληθῶς ἐνέριον καὶ καθιστᾷ αὐτὸν ἀξια-
γάπητον. Δυνάμεθα δὲ νὰ εἰπωμεν γενικῶς ὅτι
ὅσοι εἰς αὐτὴν εὐερέστεροι εἰς αὐτόν, τόσο εἰς
ἐπισεικτέστερος πρὸς τοὺς ἄλλους. (B).

* * * Ὑπάρχει ἐν εἶδος κλεπτῶν, τοὺς ὁποίους
οἱ νόμοι δὲν ἐξετάζουσι, καὶ οἱ ὁποῖοι ἀρπάζου-
σιν ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἔχουσι πολυτιμότερον: εἰ-
νε οἱ χρόνοι. (Ναπολέον ὁ Μέγας)

Εἰς πτωχὸν καὶ δυστυχῇ

Ὅστις μᾶς ἐπικαλεῖται

Καὶ βοήθει· ἀπαίτεται

Ὅχι μόνον συμβουλή.

(Ἄλ. Κατακουζηνός)

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

52.

"Α***ω*ε—*α—*δ—*η*εὐ*η*
"Ο*ι—*α*η*—*α—*δ—*εὐ*η*.

53.

ν—ργ*ε—*ε—ρ*ν*ν*
Τ*—*τ***μ*—πρ*σμ*ν*ς,
τ*—λ*τρ*σ*—*χ—*τ*ν—δν*ν*,
τ*—πν*ν—χ*ρ*τ**ν*ς.

54.

Μεταχειριζόμενος 14 α, 16, 3 γ, 2 δ, 4 ε,
1 ζ, 3 η, 1 θ, 8 ι, 3 κ, 2 λ, 1 μ, 4 ν, 1 ξ, 6 ο,
3 π, 7 ρ, 1 σ, 3 τ, 2 υ, 2 χ καὶ 1 ω σχηματί-
σον δίστιχον λεχθὲν ὑπὸ τινος ἥρωος τοῦ 1821
κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ θανάτου του.

55.

Ἐκ τῶν ἀρχικῶν γραμματῶν τῶν ἐναντίων
τῶν ἐπομένων λέξεων νὰ σχηματισθῇ τὸ ὄνομα
Θεοῦ ἐκ τῆς μυθολογίας:

δοῦλος, καθάρεις, ἀνθίζω, νύξ, γαλήνη.

56.

Τέσσαρι πέρατα ἔχει ἡ γῆ;—ἐκαστον ἃς πα-

ρᾶσχη
ἐν μέρος τοῦ ἀκρότατον· καὶ πρώτη ἂν μετὰσχη
ἡ Ἀνατολή, καὶ μετ' αὐτὴν ἡ Δύσις ἡ κοσμία·
ἐπειτα ἡ Ἀρκτος ἡ ψυχρά, τέλος ἡ Μεσημβρία.
Αὗται τῆς γῆς αἱ ἀπαρχαὶ κάμνουν τὸ ὄνομά μου
τὰς σάρκας μου ἀποτελεῖ ἡ γῆ καὶ τὰ ὀστέα μου.
Δὲν εἰμὶ ἡ γῆ, ἀλλ' εἰμὶ γῆ, καὶ ἔργα ἰαν ἔχω
νὰ γράφω, καὶ αἰνίγματα· στοὺς φίλους νὰ πα-

ρᾶσχη

Ἰδέ με! εἰμὶ ἄνθρωπος, ἐνώπιόν σου κεῖμαι.

Ἐν Χανίοις, Σεπτέμβριος 1879. ΑΔΑΠ.

57.

Τὸν λαίμῳ μου ἂν μεταβάλλῃς κίνησιν πολλὴν

σχημαίνω
Ἄς μ' ἀρήσῃ ὅπως εἰμὶ εἰς τὴν ῥίνα σου ἐμ-
βλίνω.

58.

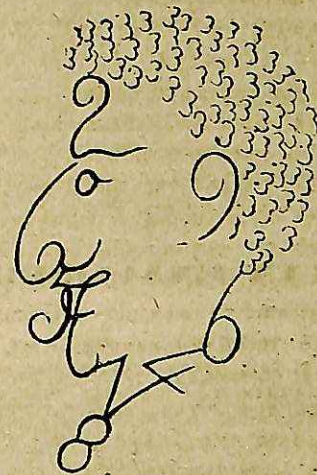
"Ἀσπρο εἶναι σὰν τυρὶ
καὶ τυρὶ δὲν εἶνε
ἔχει φύλλα σὰν δενδρὶ
καὶ δενδρὶ δὲν εἶνε,
ἔχει ποντικὸν οὐρά
ποντικὸς δὲν εἶνε

ΛΥΣΕΙΣ

47.

"Ἀνθρωπος φιλομαθὴς
Γίνεται πολυμαθὴς.

48.

49.

Τοῦ ἀριθμοῦ 240.

50.

Γαστήρ—Ἀστὴρ.

51.

Ἀγελάς—γελά.

ΛΥΤΑΙ

τῶν προβλημάτων καὶ ἐρωτήσεων τοῦ 9 φυλ.

Κυρίαί: Ἑλένη Μιγιάλη, Κλεμάνς καὶ Λίνα
Ματτιᾶ, Κ. Ταμπουρτζῆ, Ἑλένη Στίνη, Αἰκατ.
Π. Σπανοπούλου, Ἑλένη Μπερτζοβίτου (Πει-
ραιῶς), Ἑλένη Λαμπριάδου (Κερκύρας), Θεοδὴ
Καλαμογδάτου, Ὀλγα Θ. Νικολάου, Ἀναστα-
σία Δ. Σατζοπούλου (Πατρῶν), Βασιλικὴ Γιαν-
νοπούλου (Ναυπλίου), Μαρία Ν. Σεβέρου (Ἀρ-
γοστολίου, Καλλιόπη Δ. Μπούρη (Σύρου).—
Κύριοι: Κ. Κατσίμπαλης, Γ. Α. Κονοπιστόπου-
λος, Γ. Π. Λυκούρης, Ν. Λύσκαρης, Γ. Χέλμης,
Ν. Α. Ἀγκωνάκης, Γ. Δ. Ραδιάδης, Π. Γ.
Διόμου, Γ. καὶ Α. Μ. Ἀβέρωφ, Ι. Οἰκονόμος,
Χ. Γ. Χρηστοφῆς, Ὁδὼν Παπαδημητρίου, Χ.
Κωνσταντίνου, Δ. Χ. Βουρνάζος, Δ. Ι. Καλο-
γερόπουλος, Στ. Ι. Λεοντίδης, Κ. Δ. Γεωργαν-
τᾶς, Σ. Π. Σπανόπουλος, Ε. Ι. Σταλάκης,
Ἑλεσθ. καὶ Σταυρ. Π. Θεοχάρης (Πατρῶν). Π.
Χ. Μακρῆς, Π. Ν. Μεταξᾶς, Β. Π. Μελισσινός,
Γ. Δ. Δελαδελισμάς, Ν. Μ. Ρίβας, Π. Ι. Γαλα-
νός καὶ Ἀντ. Σκαβέντζος (Σκοπέλου), Γ. Σ. Καβ-
δαῖς (Ἀργοστολίου), Γ. Ι. Τρίκαρδος καὶ Γ.
Δενδρῆς (Ζακύνθου), Ι. Κ. Τζάβας (Γύρας),
Α. Ι. Καλούδης, Δ. Χοιδᾶς, Α. Γιαννόπουλος, Ι.
Π. Σωνιντίδης, Π. Χοιδᾶς καὶ Ἀθ. Σ. Σωτηριάδης
(Ναυπλίου), Ι. Παπαθανασίου (Τριπόλεως), Κ. Δ.
Στασινόπουλος καὶ Χ. Κουτζουβέλης (Κερκύρας).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Οἱ ἀξιότιμοι συνεργάται μας κ.κ. Π. Π. Οἰκονόμου διευθυντῆς τοῦ προτύπου σχολείου ἐν τῷ Διδασκαλείῳ Ἀθηνῶν, καὶ Βλ. Σκορδέλης, καθιγῆται ἀμφοτέρω τῆς παιδαγωγίας, ἤρξαντο ἐκδίδοντες ὑπὸ τὸν τίτλον «Βιβλιοθήκη πρὸς ἐθνικὴν παιδείαν τῶν ἑλληνοπαίδων» τῇ συμπτύξει καὶ ἄλλων παιδαγωγῶν καὶ δαπάνη τοῦ κ. Ἀν. Κωνσταντινίδου σειρὰν βιβλίων προωρισμένων διὰ τοὺς παῖδας. Μέχρι τοῦδε ἐξέδο-

θησαν δύο τοιαῦτα, ὧν τὸ μὲν ὑπ' ἀριθμὸν 1 ἐπιγράφεται «ΑΔΦΑΒΗΤΑΡΙΟΝ δι' οὗ ἐν ὀλίγοις μαθήμασι διδάσκονται χαίροντες οἱ μαθηταὶ τὴν ἀνάγνωσιν συνδεδεμένην μετὰ τῆς γραφῆς ὑπὸ Π. Π. Οἰκονόμου, 16ον. σελ. 72, λεπτ. 80. Τὸ δὲ ὑπ' ἀριθ. 2 φέρει τίτλον: «Οἱ ΠΡΩΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ» ὑπὸ Π. Π. Οἰκονόμου καὶ Βλ. Σκορδέλης, 8ον μικρὸν, σελ. 72, δρχ. 1,20. Ἀμφοτέρω δὲ τὰ βιβλία ταῦτα κοσμοῦνται καὶ δι' εἰκόνων.

ΔΙΑΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑΙ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Τὸ 12ον καὶ τελευταῖον διὰ τὸ πρῶτον ἔτος φυλλάδιον τῆς Διαπλάσεως θ' ἀνεμνηθῇ πρὸς τοὺς μικροὺς μας συνδρομητάς, ὡς προσηγγεῖλαμεν, περὶ τὰ μέσα τοῦ ἀρχαιμένου μηνὸς Δεκεμβρίου, καὶ οὕτω, ἀρχομένου τοῦ νέου ἔτους 1880, θέλει εἰσελθεῖ ἡ Διαπλάσις εἰς τὸ δεύτερον αὐτῆς ἔτος.

— Ὅσοι ἐκ τῶν κ. κ. συνδρομητῶν μας ἐπιθυμοῦσι νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ πρὸς αὐτοὺς ἀποστολὴ τῆς Διαπλάσεως καὶ κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος, παρακαλοῦνται νὰ ἀνανεώσωσιν τὴν συνδρομὴν τῶν μὲν τούλάχιστον ἐβδομάδα πρὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1880, πρὸς ἀποφυγὴν βραδυτήτων.

— Ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῷ ἐξωτερικῷ ἐνεργεῖται ἡ ἀνανέωσις εἴτε πᾶσι τοῖς ἀριλοκισθῶς ὑπὲρ τῆς Διαπλάσεως ἐργαζομένοις, καὶ ἀνταποκριταῖς, ὧν τὰ ὀνόματα ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῷ προηγουμένῳ φυλλάδιῳ, εἴ-

τε παρὰ ταῖς κυρίας καὶ κυρίους διημοδιασκάλους καὶ ἐλληνοδιδασκάλους, πρὸς οὓς καὶ τὸ Ἰνστιτούτον τῆς Παιδείας δι' εἰδικῆς πρὸς τοῦτο ἐγκυκλίου τοῦ ἐσώστῃς νὰ φροντίζωσιν ὑπὲρ τῆς διαδόσεως τῆς Διαπλάσεως τῶν Παίδων, εἴτε τέλος δι' ἐπιστὰς ἀπευθυνόμενης κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὸ κεντρικὸν ἐν Ἀθήναις Γραφεῖον τῆς Διαπλάσεως τῶν Παίδων καὶ ἐμπειροχούσης τὸ ἀντίτιμον τῆς συνδρομῆς εἰς γραμματόσημον, ἢ εἰς χαρτονομίσμα, ἂν αἱ συνδρομαὶ εἶναι πολλαί.

— Πρὸς οὐδένα ἀποστέλλεται ἡ Διαπλάς τῶν Παίδων ἄνευ προπληρωμῆς εἰμὴ μόνον πρὸς τοὺς τακτικούς μας ἀνταποκριτάς καὶ πρακτοράς, οἵτινες καὶ παρακαλοῦνται νὰ δηλώσωσιν ἡμῖν ἐγκρίτως πόσα φύλλα πρέπει νὰ τοῖς ἀποστείλωμεν διὰ τὸ δεύτερον ἔτος.

— Τὰ ταχυδρομικὰ τέλη τῶν αἰτήσεων δὲν πρέπει νὰ ἐπιβαρύνωσι τὴν Διεύθυνσιν.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ἐν Ἑλλάδι φρ. 2. Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 3. — Αἱ συνδρομαὶ ἀρχοῦν ἀπὸ τοῦ 1. φύλλον ἐκάστου ἔτους καὶ εἶναι ἐτήσιαι καὶ προπληρωτέαι.

— Ὅστις ἤθελε χάμυ 10 συνδρομητῆς καὶ προσκατεβῇ τὰς συνδρομαῖς τῶν λαμβάνει ἐν φύλλον δωρεάν ἐν ἔτος. Διὰ δὲ τοὺς κείμενους συνδρομητῆς ἄνω τῶν 10 καὶ προπληρόντας τὰς συνδρομαῖς τῶν ἄρισται εἰς ὄρελός τῶν ἐκπτώσις δρχ. 20 ἐπὶ τοῖς 100 ἐκ τοῦ ἀντίτιμου τῶν συνδρομῶν.

ΔΩΡΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΤΟΥΣ

Δέκα ἡμέρας πρὸ τοῦ νέου ἔτους θ' ἔχωμεν ἐν τῷ Γραφείῳ μας ἑτοιμον εἰς πώλησιν τὸν πρῶτον τόμον (τῆς Διαπλ. τῶν Παίδων).

ΕΚΑΣΤΟΣ ΤΟΜΟΣ ΤΙΜΑΤΑΙ

Ἀδέτος, μὲ ὥραιον ἐξώφυλλον φρ. 2. —
Δεδεμένο..... » 3 1/2

(Ταχυδρομικὰ ἐκάστου τόμου διὰ τὰς ἐπαρχίας καὶ τὸ ἐξωτερικόν: Ἀδέτου λεπ. 20, δεδεμένου λεπ. 30).

— Ὅσοι ἐπιθυμοῦσι νὰ φιλοδωρήσωσι τὴν Διεύθυνσιν κατὰ τὴν πρῶτην τοῦ νέου ἔτους πρὸς τοὺς μικροὺς τῶν φίλους καὶ συγγενεῖς παρακαλοῦνται νὰ ἀποστείλωσιν ἡμῖν ἀπὸ σήμερον τὰς παραγγελίας τῶν,

διότι οἱ τόμοι οὗθ' ἔτοιμάζωμεν ἄνευ παραγγελιῶν ταχέως θέλουσιν ἐξαντληθῇ.

Βίς τόμος τῆς Διαπλάσεως καὶ μία συνδρομὴ διὰ τὸ δεύτερον ἔτος εἶνε τὰ καλλίτερα, τὰ διαρκέστερα καὶ ὠφελιμώτερα δῶρα τὰ ὅποια δύναται νὰ ἀνταλλάξωσιν οἱ μικροὶ μας συνδρομηταὶ πρὸς τοὺς ἀδελφούς τῶν, τὰς ἀδελφάς, τοὺς φίλους τῶν καὶ λοιποὺς μικροὺς συγγενεῖς τῶν. Βίς τὴν ἀρχὴν ἐκάστου μηνὸς ἢ πρὸς αὐτοὺς ἀποστολὴ τοῦ φυλλάδιου θ' ἔγινεταί ἀφορμὴ εἰς ἀνάμνησιν τῆς στοργῆς καὶ τῆς φιλίας ἣτις ἐπροκάλεσε τὴν μικράν, ἀλλὰ πολυτιμὸν ταύτην δωρεάν.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΤΟΣ Α'.

ΑΘΗΝΗΣ, 15 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1879

ΑΡΙΘ. 12

Ἐνα κοριτσάκι καὶ δύο κουνέλια.

ΚΑΙ ΠΑΛΙΝ ἐφιστῶμεν τὴν προσοχὴν τῶν ἐπιθυμούντων νὰ λαμβάνωσι «τὴν Διάπλασιν» καὶ κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος εἰς τὰς ἐν τῇ τελευταίᾳ σελίδι τοῦ παρόντος φυλλαδίου γνωστοποιήσεις.

ΑΝΘΟΣ ΚΑΙ ΔΡΥΣ

Εἶδε δρῦν ποτὲ ἐν ἄνθος ἀπὸ χρόνους φορτωμένην
Κ' εἶπε ταῦτα μὲ πικριανκαίφωνήν πολὺθλιμμένην
— Δένδρο ἄσχημο αὐτὸ
Χρόνους ἔχει ἑκατό!

Καλοκαίρι καὶ χειμῶνα πάντα εἶν' πρασινομένο,
Πλῆν ἐγὼ μ' ὦρα ἰονχρῶμα καὶ μὲ χάριν σολισμένο
Μία ἡμέρα τῇ ζωῇ
Χαίρω μόνον εἰς τὴν γῇ.—

Ἡ δρὺς ἤκουσε τὸ ἄνθος καὶ ἀπάντησιν τοῦ δίνει
— «Εἰ μικρόν μου, εἰς τὸν κόσμον, ἂν ὦρα ἰον πρᾶγ-
Εἶν' ὦρα ἰον καὶ λαμπρὸν ἱμα γίνῃ,
Ἀλλὰ ζῇ ἐπὶ μικρόν.

Γ. Δ. Θ.

ΕΝΑ ΚΟΡΙΤΣΑΚΙ ΚΑΙ ΔΥΟ ΚΟΥΝΕΛΙΑ

Μία φορὰ κ' ἕναν καιρὸ ἐξοῦσαν στὸν κόσμον πολλοὶ φιλόσοφοι· ἄνθρωποι δηλαδὴ ποῦ δὲν ἐφρόντιζαν πολὺ πολὺ, πῶς πρέπει νὰ χαιρετοῦν, (ἂν πρέπει νὰ δίνουν ὄλο τὸ χέρι ἢ μόνον τὰ δύο δάκτυλα), ἂν τὰ πηροῦν μὲ τὰ ὅποια τρώγουν εἶναι χρυσὰ ἢ σιδερένια, ἄνθρωποι ποῦ δὲν ὀροῦσαν στὰ καλὰ καθούμενα γυαλιὰ στὰ μάτια, μαῦρο πένθος στὸ κεφάλι καὶ δέρμα σκύλου στὰ χέρια, ἄνθρωποι ποῦ δὲν συλλογίζοντο νύχτα-μέρα πῶς ν' ἀφήσουν πολλὰ χρήματα ἀφοῦ πεθάνουν διὰ νὰ διασκεδάσουν οἱ κληρονόμοι τους πρὶν τοὺς κάμουν τὰ σαράντα· ἀλλὰ ἄνθρωποι ποῦ προσπαθοῦσαν εἰς ὅλην τους τὴν ζωὴ νὰ μάθουν πρῶτα πρῶτα τί εἶναι αὐτοὶ οἱ ἴδιοι καὶ ὕστερα τί εἶναι τὰ πράγματα ποῦ βλέπουν γύρω τους, καὶ τὸ δυσκολώτερον: ποῖος τὰ ἔκαμε ὅλ' αὐτά, κ.τ.λ.

Ἀλλὰ οὐτ' ἐγὼ μ' ὀρω νὰ σὰς πῶ οὔτε σεῖς, παιδιὰ μου, μ' ὀρεῖτε νὰ καταλάβετε τί ἰδέαις εἶχεν ὁ καθένας ἀπ' αὐτοὺς τοὺς εὐλογημένους, οὔτε διατί τόρα δὲν εἶναι

πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς. Τοῦτο μόνον σήμερα θὰ πῶμε ὅτι μερικοὶ ἀπ' αὐτοὺς (τοὺς φιλοσόφους) προσπαθοῦσαν σώνει καὶ καλὰ νὰ πείσουν τοὺς ἀνθρώπους ὅτι ὅλα τὰ πράγματα εἶναι ἀλλοιότιστα παρὰ ὅπως τὰ βλέπει κανεὶς, ὅτι τὰ μάτια ἀπατοῦν τοὺς ἀνθρώπους· καὶ διὰ κάθε πρᾶγμα δὲν ἔλεγαν «εἶναι» ἀλλὰ «μοῦ φαίνεται πῶς εἶναι».

Ὁ κόσμος τοὺς περιγελοῦσε καὶ τοὺς περιγελάει ἀκόμη ἔτα μὲ σήμερα.

Ἀλλὰ νὰ σὰς πῶ τὴν καθάρὰ μου γνώμη, πολλὰς φορὰς ἐπείσθηκα ὅτι οἱ καυμένοι αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι (Θεὸς 'σχωρὲς' τοὺς) σὰν νὰ μὴν εἶχαν πάντοτε καὶ πολὺ πολὺ ἄδικο... διότι ἂν ἀκούσης δι' ἕνα καὶ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα πῶς σκέπτονται πέντ' ἑξ ἄνθρωποι θὰ πιστεύσης, μὰ τὴν ἀλήθειαν, ὅτι ἄλλο βλέπεις σὺ καὶ ἄλλο ἐκεῖνοι, δηλαδὴ ὅτι τὸ πρᾶγμα ἄλλο εἶναι καὶ ἄλλο φαίνεται ὅτι εἶναι. Καὶ νὰ σὰς τὸ ἀποδείξω.

Ἀνεβήκατε ποτὲ εἰς τὴν Ἀκρόπολιν; Πολὺ ἀμφιβάλλω, (ἀλλὰ τοῦτο εἶναι, δικὸς σας λογαριασμός). Ἐγὼ ἀνέβηκα μὴ ἡμέρα, καὶ βλέπω πέντ' ἑξ ἀνθρώπων νὰ κυττάζουν μὲ προσοχὴ καὶ περιέργεια τὸν Παρθενῶνα. Ὁ ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς ἦτο κτηματίας, φρόνιμος ἄνθρωπος, δὲν λέγω τὸ ἐναντίον, ἐκύτταζε λοιπὸν κουνώντας τὸ κεφάλι του καὶ ἔλεγε «σάν πόσαν ἡμεροκάματα νὰ ἔξοδεύτηκαν διὰ νὰ κτισθῇ αὐτὸ τὸ Παλάτιον»· ὁ ἄλλος ἦτον ἀσβεστῆς καὶ ἔλεγε «μωρέ! ἀσβεστῆς ποῦ γίνεται μὴ φορὰ μ' αὐτά τὰ μάρμαρα». Ὁ τρίτος ἦτον ἕνας ἀπὸ τοὺς Λαυριοφάγους· αὐτὸς ἐκτυποῦσε μὲ μία πέτρα τὸν βράχο ποῦ εἶναι κτισμένος ὁ Παρθενῶν, ἔσπαζε μικρὰ κομματάκια καὶ κύτταζε νὰ ἰδῇ ἂν ἡ πέτρα ἔχει μέταλλο· ὁ ἄλλος, (αὐτὸς δὲν ἔξυρω τί δουλειὰ ἔκανε) γελοῦσε καὶ ἔλεγε «μωρὲ κληρονομία ποῦ μὰς τὴν ἀφῆσαν καὶ αὐτοὶ, πέτραις, πέτραις, πέτραις, κ' ἀπὸ λεπτά ἄς πῇ κ' ἄλλος»· ἀπὸ τοὺς ἄλλους δύο, ὁ ἕνας ἐξωγράφισε, ὁ ἄλλος (αὐτὸς ἦτον ἀρχαιολόγος) ἐκύτταζε, ἐκύτταζε καὶ τὰ μάτια του ἦσαν γεμάτα δάκρυα (αὐτοὶ περιττὸ εἶναι νὰ σὰς πῶ τί ἔλεγαν).

Καὶ ὅμως ὅλοι ἔβλεπαν τὸν Παρθενῶνα! Τώρα λοιπὸν ποῦ τοὺς ἀκούσατε δὲν κοντεύεται νὰ πιστέψετε ὅτι δὲν ἔβλεπαν ὅτι ἦτον, ἀλλ' ὅτι τοὺς ἐφαίνετο ὅτι ἦτον;

Ἄς κατέβωμε τώρα ἀπὸ τὸν Παρθενῶνα καὶ ἄς ἔλθωμεν εἰς τὴν «Διάπλασιν». Γυρίστε καὶ κυττάξτε εἰς τὸ μ'προστικὸ φύλλο τὴν εἰκόνα καὶ πέτε μου καθάρὰ τί θέλει νὰ παραστήσῃ διὰ νὰ ἰδοῦμε βλέπομε ὅλοι τὸ ἴδιον, ἔμολονότι κυττάζομε τὸ ἴδιον; Νομίζω ποῦ σὰς ἀκούω· θὰ μοῦ πῇτε: ὁ Α'. Πόσον καλὸ εἶναι τὸ κοριτσάκι αὐτὸ ποῦ κάνει τῆς δουλειᾶς τοῦ σπητιοῦ καὶ φροντίζει καὶ διὰ τὰ ζῶα.

ὁ Β'. Δόξα νὰ ἔχῃ ὁ Κύριος! ποῦ ἔκαμε νὰ τρώγουν τὰ ζῶα ὅτι δὲν τρώγει ὁ ἄνθρωπος.

ὁ Γ'. Τὰ καυμένα! ἐνῶ ἡμποροῦσαν νὰ ἀρπάξουν μὴ παστρεμένη πατάτα καὶ νὰ φύγουν, αὐτὰ εὐχαριστοῦνται νὰ τρώγουν ὅτι τοὺς δίδουν! Τί καλὰ ζῶα!!

ὁ Δ'. (δὲν ἔρριπκε τίποτε εἰς τὴν εἰκόνα καὶ λέγει) «Ἀχ! νὰ τάχα καὶ τὰ δύο στὸ φούρνο».

ὁ Ε'. Τί ὠραία ποῦ εἶναι ἡ ἐξοχικὴ ζωὴ. Ὁ ἄλλος, κ. τ. λ.

Ἀκούσατε τώρα καὶ ἐμὲ τί λέγω ὅτι θέλει νὰ παραστήσῃ· ἐγὼ κυττάζοντας τὴν εἰκόνα λέγω, ὅτι, «ἐνόσω ἔχεις νὰ δεινῇς στοὺς ἄλλους νὰ τῶνε, σὲ πλησιάζουν, σὲ κυττάζουν μὲ τὰ μάτια καὶ στέκονται ὅλοι σουζο μ'προστά σου! Τὰ τέλειωσες; Φρούστ... ὅλοι... ἀπὸ 'δῶ πᾶν κ' οἱ ἄλλοι... ποῦ σὲ εἶδαν ποῦ σὲ ἔξερουν!»

Ἀ! λοιπὸν τόρα εἶχαν ἢ δὲν εἶχαν δίκην οἱ φιλόσοφοι; Δ. Γρ. Κ.

ΚΑΛΟΣ ΚΑΙ ΚΑΚΟΣ ΣΠΟΡΟΣ

Ποσάκις δὲν ἔτυχε κατὰ τὴν πολὺ μικρὰν σας ἡλικίαν, νὰ σὰς δείξωσι μικροὺς σπόρους ξηροὺς καὶ νὰ σὰς εἴπωσιν, ὅτι, ἐάν οἱ σπόροι αὐτοὶ τεθῶσιν εἰς τὴν γῆν φυτρώνουν ἐξ αὐτῶν φυτὰ ἢ δένδρα! Πόσον παράδοξον σὰς ἐφαίνετο τοῦτο κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν! Δὲν ἀμφιβάλλω δὲ ὅτι πολλάκις θὰ ἐφυτεύσατε τοιοῦτους σπό-

ρους χάριν δοκιμῆς καὶ εἰς πᾶσαν στιγμήν, καθὼς κάμνον πάντες οἱ μικροὶ παῖδες, θὰ ἐπεσκέπτεσθε τὸ μέρος, ὅπου εἴχετε φυτεύσει αὐτοὺς, διὰ νὰ σκάψητε καὶ νὰ ἰδῇτε, ἐάν πραγματικῶς αὐξάνωσιν. Ὑστερον ἀπὸ ὀλίγας ἡμέρας, μετ' ἐκπλήξεως παρετηρήσατε ὅτι εἶχον φυτρώσει καὶ τότε ἐπέσθητε ὅτι ἦσαν ἀληθῆ ὅσα περὶ τούτου εἴχετε ἀκούσει, καὶ ἠσθάνητε βεβαίως μεγάλην ἀγαλλίασιν ἰδόντες, ὅτι ἐκ τῶν μικρῶν ἐκείνων σπόρων ἀπεκτήσατε τόσον ὠραία καὶ εὐώδη ἄνθη.

Ἐάν δὲν ἐνθυμῆσθε νὰ συνέβῃ τοῦτο εἰς σὰς κατὰ τὴν μικρὰν σας ἡλικίαν, εὐκόλως δύνασθε καὶ τώρα νὰ τὸ παρατηρήσητε εἰς ἄλλους μικροὺς παῖδας.

Ἔστω, ἔχετε ἀκούει περὶ ἐνός φυτοῦ, τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται δρακοντιά, πόσον φαρμακερὸν καὶ ἐπικίνδυνον φυτὸν εἶναι. Ὑπάρχουσι πάμπολλα ἄλλα φυτὰ καὶ δένδρα ὁμοίως δηλητηριώδη, ἐπίσης, δὲ καὶ σπόροι οἱ ὅποιοι φυτεύμενοι ἀπαξ εἰς τὴν γῆν παράγουν φαρμακερὰ φυτὰ, ἅτινα μετὰ μεγάλης δυσκολίας δυνάμεθα μετὰ ταῦτα νὰ τὰ ἐξαφανίσωμεν ὀλοτελῶς ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ὅπου ἐφύτρωσαν. Ἐάν λοιπὸν σὰς παρουσιάξῃ τις σπόρους ἐξ ἐκείνων οἱ ὅποιοι παράγουν δηλητηρία φυτὰ ἢ δένδρα, σεῖς βεβαίως δὲν ἠθέλατε ὑποθέσει ὅτι οἱ σπόροι αὐτοὶ δύνανται νὰ σὰς ἀποθώσιν ἐπιβλαβεῖς. Καὶ μὲν ἠθέλατε πιθανῶς εὑρεῖ μικρὰν διαφορὰν μετὰ αὐτῶν καὶ ἄλλων καλῶν σπόρων, ἀλλ' ἀκριβῶς δὲν ἠθέλατε δυνήσθαι νὰ ὀρίσητε τί θὰ φυτρώτῃ ἐξ αὐτῶν, ἐάν φυτευθῶσι. Τότε μόνον ἠθέλατε τὸ μάθει ἐάν σὰς τὸ ἔλεγον ἄλλοι, ἢ ἐάν σεῖς οἱ ἴδιοι ἐφυτεύατε αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν, διὰ νὰ δοκιμάσητε τί θὰ φυτρώσῃ ἐξ αὐτῶν. Καὶ μετ' ὀλίγον χρόνον βλέποντες τὸ παρὰ ἑνὲς ἐξ αὐτῶν δηλητηριώδη φυτὸν ἠθέλατε εἰπεῖ: δὲν τὸ ἐπίστευα ποτὲ νὰ φυτρώσῃ τοιοῦτον δηλητηριώδη ἀπὸ αὐτῶν τὸν σπόρον, ὁ ὅποιος ἐφαίνετο ἀβλαβής· ἐάν τὸ ἐγνώριζον δὲν θὰ ἐτόλμων νὰ τὸ ἐγγίσω· ποῦ νὰ ἐφανταζόμην ἐγὼ ὅτι αὐτὸς περιεῖχε μέσα τοῦ τοιοῦτον κακόν!

Μικροί μου φίλοι! σημειώσατε καλώς τὰς ὀλίγας ταῦτα; λέξετε τὰς ὁποίας θὰ σᾶς εἰπω: Αἱ τρυφερὰὶ καρδίαι σας ὁμοιάζουν μὲ γῆν γόνιμον, ἡ ὁποία παράγει ἐν ἀβυσσῶνι πᾶν ὅ,τι σπείρεται εἰς αὐτήν. Μία μόνον διαφορὰ ὑπάρχει, ὅτι ἡ μὲν γῆ παράγει ἐκεῖνο μόνον τὸ εἶδος τοῦ φυτοῦ τοῦ ὁποίου ὁ σπóρος ἐρρίφθη εἰς αὐτήν, ἐνῶ ἡ καρδιά μὲ ἐν εἶδος σπóρου βλαστάνει ἀπειρους ἀρετὰς ἢ ἀπείρους κακίας. Ὁ σπóρος τῆς καρδίας, μικροί μου φίλοι, εἶναι τὰ ἀκούσματα, οἱ λόγοι, οἱ φίλοι, τὰ βιβλία, τὰ ἀναγνώσματα ἐκ πάντων ταῦτα εἶναι καλὰ, ἡ καρδιά σας θέλει βλαστήσει ἀρετὰν, ἀλλοίμονον ὅμως ἐάν εἶναι φραυδοὶ οἱ φίλοι σας, αἰσχρὰ τὰ ἀκούσματα, καὶ ἀνήθικα τὰ ἀναγνώσματα! τότε ἡ καρδιά σας θὰ καταστῇ πηγὴ πάσης κακίας καὶ ἀνηθικότητος.

Σημειώσατε τώρα, καλοὶ μας ἀναγνώσται, ὅτι μόνον οἱ γονεῖς σας καὶ οἱ ἀνωτέροί σας, οἵτινες σᾶς ἀγαπῶσι, δύνανται νὰ διακρίνωσι ποιοὶ εἶναι καλοὶ σπóροι διὰ τὴν καρδίαν σας καὶ ποιοὶ κακοί.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΜΙΚΡΟΥΣ ΜΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ

— Ὁ τί χαρὰ! Μοὶ τὴν φέρουν! ἐρώναξε μικρὸς τις παῖς ἰδὼν τὸν διανομὴ κομίζοντα αὐτῷ τὴν Διάπλασιν». Σὲ εὐχαριστῶ, μῆτερ, ὅπου ἐφρόντισας; νὰ μὲ κάμῃς συνδρομητὴν εἰς «τὴν Διάπλασιν τῶν παιδῶν». Πόσον ἀνυπομονῶ κατ' ἐκάστην ἑως νὰ φθάσῃ ἡ πρώτη τοῦ μηνὸς διὰ νὰ δεχθῶ τὴν ἐπίσκεψιν τῆς ἀγαπητῆς μου ταύτης φίλης. Ὅταν τὴν ἀναγινώσκω αἰσθάνομαι κάτι τι ἀλλόκοτον εἰς τὴν καρδίαν μου· δὲν ἤξεύρω πῶς νὰ τὸ ὀνομάσω, χαράν, τέρψιν, ἀγαλλίασιν, εὐχαρίστησιν;... Ὅχι! Ὅχι! δὲν εἶναι μόνον αὐτὸ τὸ ὅποιον θέλω νὰ εἰπῶ. Ναι μὲν αἰσθάνομαι χαράν καὶ εὐχαρίστησιν, ἀλλὰ μοὶ φαίνεται, ὅτι, ἐνῶ ἐγὼ ἀναγινώσκω αὐτήν, ἡ καρδιά μου κτυπᾷ μὲ περισσοτέραν δύναμιν, ἢ, διὰ νὰ εἰπῶ καλλίτερον, ὁμιλεῖ, μὰ τὴν ἀλήθειαν ὁμιλεῖ! Νομίζω ὅτι ἀκούω αὐτὴν ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὸ στήθος μου φωνάζουσιν: «Σὲ εὐχαριστῶ, Ξενοφῶν,

διὰ τὴν τροφήν τὴν ὁποίαν μοὶ στέλλεις, ἀναγινώσκων «τὴν Διάπλασιν». Εἶνε γλυκεῖα καὶ θρεπτικὴ δι' ἐμὲ ἡ τροφή αὕτη· μὴ παύσης, σὲ παρακαλῶ, νὰ μοὶ τὴν στέλλῃς πάντοτε, καὶ ἐγὼ οὕτω τρεφομένη θὰ σὲ καταστήσω εὐτυχὴ καὶ εὐδαίμονα· θὰ σὲ κάμω τοιοῦτον ὥστε μίαν ἡμέραν νὰ εἰπῇ ὁ κόσμος περὶ σοῦ:—ἔχει γενναίαν καὶ ἀγαθὴν καρδίαν ὁ Ξενοφῶν, εἶνε μεγαλόκαρδος. Καὶ τότε θὰ ἴδῃς πόσῃ τιμῇ θὰ ἀπολαύσῃς καὶ πόσον θὰ ἦται εὐτυχής.»

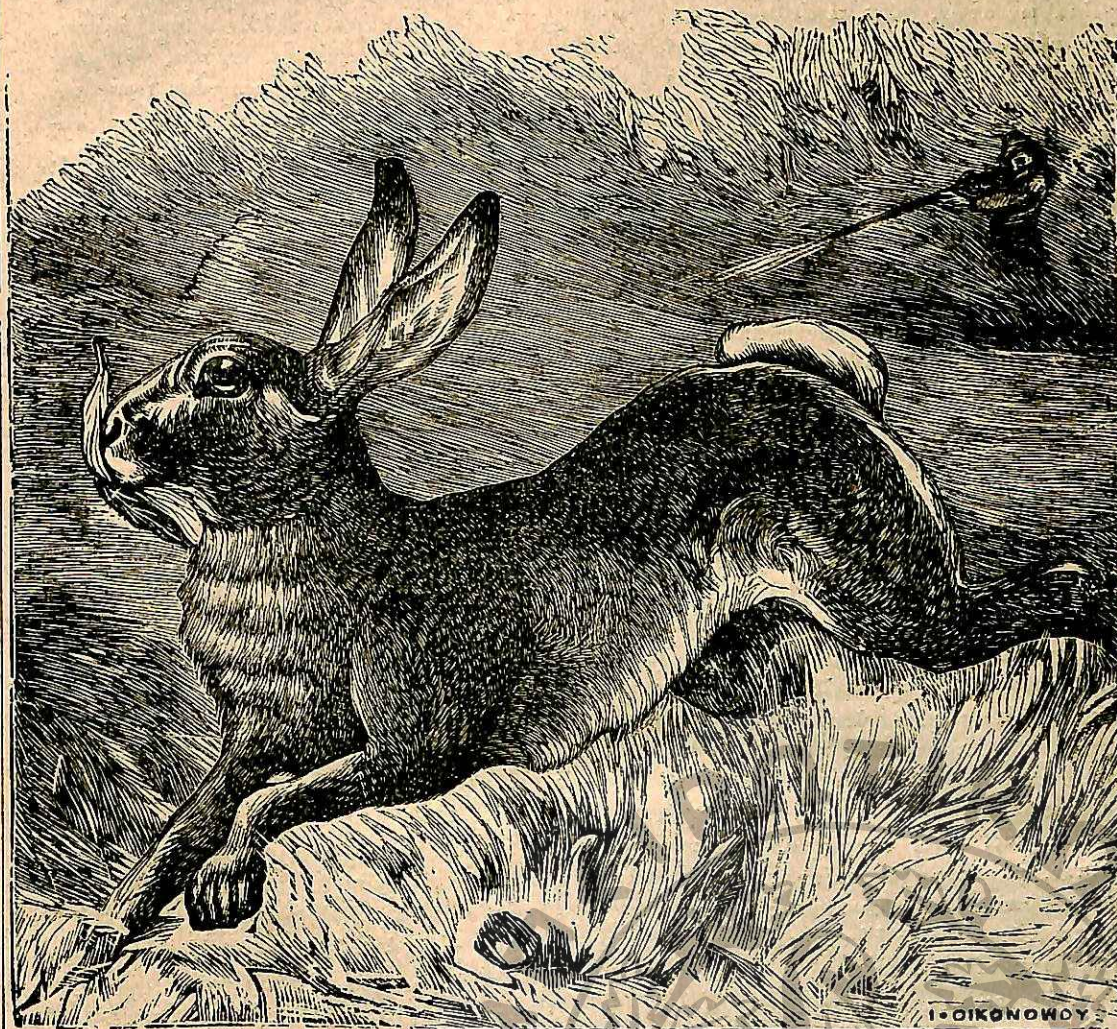
Εἶμαι βέβαιος, μῆτερ, ὅτι θὰ τὰ ἀκούσῃς καὶ σὺ ἡ ἰδία αὐτὰ, ἐάν πλησιάσῃς τὰ ὠτά σου εἰς τὸ στήθος μου. Καὶ πραγματικῶς ἡ καρδιά μου δὲν ψεύδεται, διότι ἀπ' οὗτο λαμβάνω «τὴν Διάπλασιν» αἰσθάνομαι τὸν ἑαυτὸν μου καλλίτερον ἀπὸ μῆνα εἰς μῆνα.

Ἀγαπητοὶ μικροὶ μας φίλοι συνδρομηταί! Αἰσθάνεσθε καὶ σεῖς πάντες τὰ αὐτὰ μὲ τὸν Ξενοφῶντα, ἀναγινώσκοντες «τὴν Διάπλασιν»; Ἀκούετε καὶ σεῖς τὴν καρδίαν σας ὁμιλοῦσαν τοιοῦτοτρόπως;

Ἀλλὰ νομίζω ὅτι ἀκούω τὰς φωνὰς τῶν ὑπερτριχιλίων συνδρομητῶν «τῆς Διαπλάσεως τῶν παιδῶν» οἵτινες φωνάζουσι: Ναι! καὶ ἡμεῖς τὰ αὐτὰ αἰσθανόμεθα! μᾶς παρέχουν μεγάλην εὐχαρίστησιν καὶ ὠφέλειαν αἱ ἐπισκέψεις τῆς καλῆς μας φίλης «Διαπλάσεως» διὰ τὴν προσκαλέσωμεν καὶ κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος νὰ μᾶς ἐπισκεπτήται.

Ἀποῦ λοιπὸν αἰσθάνεσθε ὠφέλειαν ἐκ τῆς ἀναγνώσεως «τῆς Διαπλάσεως»; φροντίσατε νὰ καταβάλετε πάντα τὰς προσπάθειάς σας ἵνα ὠφεληθῶσι καὶ ἄλλοι παῖδες ἐξ αὐτῆς. Διατὶ τάχα τόσοι ἄλλοι ἐλληνοπαῖδες νὰ μὴ ἔχωσι καὶ αὐτοὶ τὴν φιλίαν «τῆς Διαπλάσεως»; Κάμετέ τὴν γνωστὴν εἰς ὅλους τοὺς συμμαθητάς σας, εἰς ὅλους τοὺς φίλους σας καὶ προτρέψατέ τους νὰ γίνωσι καὶ αὐτοὶ συνδρομηταί. Μὴ λυπῆσθε νὰ θυσιάσητε δύο ἢ τρία γραῖα ἐκ τῶν χρημάτων τὰ ὁποία θὰ σᾶς δοθῶσι κατὰ τὴν πρώτην τοῦ νέου ἔτους, διὰ νὰ ἐγγράψητε συνδρομητὴν τὸν μικρὸν γείτονά σας, ὁ ὁποῖος εἶνε πτωχὸς καὶ ἀσθενής, θὰ λάμψωσιν ἀπὸ χαράν οἱ ὀφθαλμοὶ του ὅταν λάβῃ

τὸ ὠφέλιμον καὶ ὠραῖον δῶρον σας, ἡ καρδιά του θὰ εὖρη μεγάλην ἀνακούρησιν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν «τῆς Διαπλάσεως» καὶ αἱ εὐχαρί του θὰ σᾶς καταστήσωσιν εὐτυχεῖς.

Ο ΛΑΓΩΣ

Νύχτα ὁ λαγὼς ἐβγήκε,
Λαχανόκηπον εὗρηκε.
Μπαίνει μέσα καὶ ἀρχίζει
Τὴν κοιλία του νὰ γεμίζει.

Δυστυχία του! παρέχει
Κυνηγὸς μὲ τὸ τουφέκι
Τὸν φτωχὸ παραμονεύει
Πλησιάζει καὶ σκοπεύει.

Πάμ! ἀκούσθη στὴν ἀέρα,
Πλὴν τὰ βόλια 'πῆγαν πέρα
Καὶ τὸ ζῶον τὸ καυμένο
Ἐτινάχθη τρομαγμένο.

Φεύγει ὁ λαγὼς ἀκόμα
Μὲ τὸ λάχανο στὸ στόμα·
Κ' ἐδιδάχθη νὰ προσέχη
Ποῦ ἐμβαίνει καὶ ποῦ τρέχει.

ΑΔ. ΚΑΤΑΚΟΥΖΗΝΟΣ.

Η ΛΕΡΝΑΙΑ ΥΔΡΑ

Εἰς τοὺς παλαιούς χρόνους, πρὶ πολλῶν χιλιᾶδων ἐτῶν, ὅτε οἱ ἄνθρωποι τὴν χώραν μόνον εἰς ἣν κατῴκουν ἐγνώριζον, πᾶς ἄγνωστος τόπος ἐνομίζετο ἔρημος ἀνθρώπων καὶ κατοικία θηρίων τερατομόρφων. Τὰ δάση καὶ οἱ βαλτώδεις τόποι ἐπροξέουν φρίκην εἰς τοὺς ἀπλοῦς αὐτοῦς ἀνθρώπους οἱ ὅποιοι ἐφρόνουν ὅτι ἐκεῖ πρὸ πάντων διέμενον τὰ τέρατα αὐτά, τούτου δ' ἕνεκα ἐθεώρουν μέγιστον εὐεργέτην ἐκεῖνον ὅστις ἤθελε τὰ καταστρέψει. Ἡ μυθολογία τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων ἀναφέρει πολλὰ κατορθώματα τῶν ἡρώων, οἵτινες ἀπήλαξαν τὸν κόσμον ἀπὸ τοιαῦτα θηρία, τὰ ὅποια ἦσαν μὲν τότε πραγματικῶς ἄφθονα, οὐχὶ ὅμως καὶ εἰς τοιοῦτον ἀκριβῶς μέγεθος καὶ σχῆμα, ὅπως οἱ εὐφάνταστοι πρόγονοί μας παρέστησαν αὐτά.

Εἰς ἐκ τῶν ἐξοχωτέρων καὶ τῶν πρώτων ἡρώων τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος εἶνε ὁ Ἡρακλῆς, ὁ ὅποιος ἐγεννήθη ἐν Θήβαις, τέκνον τοῦ Ἀμφιτρυῶνος καὶ τῆς Ἀλκμήνης· ἂν καὶ οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες, θέλοντες νὰ ἀποδώσωσιν εἰς αὐτὸν θείαν καταγωγὴν, εἶπον ὅτι ἦτο υἱὸς τοῦ Δ.ός. Ἀπὸ τῆς παιδικῆς του ἐτὶ ἡλικίας ὁ υἱὸς τῆς Ἀλκμήνης ἐξέμαθεν ὅλας τὰς τότε γνωστὰς ἐπιστήμας, ἦτοι τὰ γράμματα, τὴν μουσικὴν, τὴν ἀρματοδρομίαν, τὴν ὀπλομαχίαν· καὶ οὕτω συνενώσας τὴν μάθησιν μετὰ τῆς φυσικῆς ῥώμης τοῦ σώματός του κατέστη τόσο ἐνδοξός.

Λέγουσιν ὅτι, ἐνῶ ἦτο ἀκόμῃ μικρὸς τὴν ἡλικίαν, εἶδεν εἰς τὸ ὄνειρόν του ὅτι εὐρέθη εἰς ἓνα τόπον καὶ δὲν ἤξευρε ποῖον δρόμον ν' ἀκολουθήσῃ, ὅτε ἐφάνησαν εἰς αὐτὸν δύο γυναῖκες, ἡ Ἀρετὴ καὶ ἡ Κακία ἐξ ὧν ἑκάτερα ἤθελε νὰ τοῦ γίνῃ ὁδῆγός. Ἡ Ἀρετὴ τῷ ὑπέσχετο ὅτι θὰ κοπιᾷσῃ μὲν κατ' ἀρχάς, ἐὰν τὴν ἀκολουθήσῃ, ἀλλὰ μετὰ ταῦτα θὰ καταστῇ ἐνδοξός· καὶ θὰ κερδίσῃ τὴν ἀθανασίαν, ἐνῶ ἡ Κακία τῷ ὑπέσχετο, ἐὰν τὴν ἐπροτίμα, βίον ἡδονικόν, δίχως κόπων, ἀλλὰ καὶ ἀνευ δόξης. Ὁ Ἡρακλῆς προετίμησε ν' ἀκολουθήσῃ τὴν

Ἀρετὴν καὶ νὰ κοπιᾷσῃ πρῶτον διὰ νὰ γίνῃ κατόπιν ὀνομαστός.

Καὶ τῶντι ὁ Ἡρακλῆς ἔγεινεν ὀνομαστός· διότι ἔκαμε πολλὰ κατορθώματα, ἔκτισε πόλεις, κατῴκισε τόπους ἐρήμους καὶ ἥνοιξε χάριν τῶν ναυτιλομένων τὸν πορθμὸν τῶν Γαδεύρων (τὸ σημερινὸν Γιβραλτάρ) ὅπου ἔκτισε τὰς περιφύμους στήλας μίαν ἐπὶ τῆς Ἀφρικῆς, καὶ ἄλλην ἐπὶ τῆς Εὐρώπης. Διὰ πάντα ταῦτα ἐτιμήθη ὁ Ἡρακλῆς, ἀλλὰ τὴν μεγαλειτέραν δόξαν ἀπέκτησε διὰ τοὺς δώδεκα ἀθλοὺς τοῦ τοῦ ὁποίου ἐπέβαλεν εἰς αὐτὸν ὁ Εὐρυσεύς, ὅστις τὸν ἐφθόνη καὶ ἐζήτη τὴν κατατροφὴν του. Οἱ ἀθλοὶ αὐτοί, διὰ τοὺς ὁποίους πρὸ πάντων ἐδοξίσθη ὁ Ἡρακλῆς μετὰ θάνατον ὡς ἥρωος καὶ εὐεργέτης τῆς ἀνθρωπότητος, εἶναι δώδεκα, ὧν τὰ ὀνόματα εἶνε γνωστὰ τοῖς μικροῖς μας συνοδηγοῖς ἐκ τῆς ἱστορίας. Ἡμεῖς σήμερον ἀρκοῦμεθα νὰ διηγηθῶμεν πρὸς τοὺς μικροῦς μας φίλους τὸν ἀθλον τὸν ὁποῖον παριστᾷ ἡ μεγάλη αὕτη εἰκονογραφία: τὸν φόνον τῆς Λερναίας Ὑδρας.

Τὸ ὑπερμέγεθες αὐτὸ θηρίον, ἡ Λερναία Ὑδρα, ἡ ὁποία ἐκαλεῖτο οὕτω διότι ἐξῆ εἰς τοὺς βάλτους τῆς Λέρνης τῆς ὁποίας κατέστρεφε τὰ βοσκήματα, εἶχεν ἐννέα κεφαλὰς, καὶ ὅταν ἐκόπτετο ἡ μία κεφαλὴ ἀνερπύοντο δύο νέαι. Ὁ Ἡρακλῆς ἀπεφάσισε νὰ φονεύσῃ καὶ αὐτήν. Πρὸς τοῦτο ἔλαβε μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τὸν ἀνεψιὸν του Ἰόλαον ὁ ὁποῖος, καθὼς βλέπετε ἐν τῇ εἰκονογραφίᾳ μας, ἰστάμενος ὀπισθεν τοῦ Ἡρακλέους ἠτοιμάζεν ἀνημμένους δαυλοὺς διὰ τῶν ὁποίων ὁ Ἡρακλῆς ἔκαie τὸν λαίμονα τοῦ θηρίου καὶ ἀπέκοπτε τὴν κεφαλὴν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ μέση κεφαλὴ, ὡς λέγει ὁ μῦθος, ἦτο ἀθάνατος, ὁ Ἡρακλῆς τὴν κατέχωσεν ὑπὸ τὴν γῆν καὶ ἐκύλισαν ἐπ' αὐτῇ πέτραι βαρεῖαι. Καὶ οὕτως ἔσωσε τὸν τόπον ἀπὸ τὸ θηρίον.

Ἡ ἱστορία τοῦ Ἡρακλέους μᾶς διδάσκει ὅτι ἡ δόξα ἀποκτᾶται μὲ κόπους καὶ ἀγῶνας. Ἀλλ' ἡ οὕτω ἀποκτιωμένη δόξα δὲν ἀποθνήσκει ποτέ.

Ὁ Ἡρακλῆς φονεύει τὴν Λερναίαν Ὑδραν.

ΑΛΛΗΓΟΡΙΑ

Ἐν τριαντάφυλλον ἤνοιξε πρῶτον τινὰ τὰ παράθυρα τῆς ὠκίας οἰκίας του καὶ ἐθεώρει ἐν τῷ κήπῳ ἐντὸς τοῦ ὁποῖου ἔζη.

«Δὲν ὑπάρχει ἄλλος ὁμοῖός μου» εἶπε. «Ποῖος ἄλλος; ἔχει τόσον ὠκία φύλλα, τόσον λεπτὸν χρῶμα καὶ τοιαύτην εὐωδίαν! Πραγματικῶς εἶμαι ὁ βασιλεὺς τῶν ἀνθέων».

Πλησίον τῶν ἀνακτόρων τῆς ὑπερηφάνου ταύτης καλλονῆς κατοίκει μικρὸν καὶ ταπεινὸν Ἴον. Ἐπίσης καὶ αὐτὸ τὴν πρῶτην ταύτην, ἅμα ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος, ἤνοιξε τὰ παράθυρα τῆς οἰκίας του, ἀλλὰ μὲ πολὺ διαφορετικὰ σκέψεις ἀπὸ τὰς τοῦ ῥόδου.

«Πόσον λαμπρὸς ἀνατέλλει ὁ ἥλιος, καὶ πόσον μαγευτικὰ ἄδουσι τὰ πτηνὰ!» εἶπε. «Γελά ἡ φύσις μὲ τὸ γλυκύτερον μελῖδισμα. Θὰ λάβω μέρος καὶ ἐγὼ εἰς τὴν μεγαλοπρεπῆ ταύτην δοξολογίαν».

Αἰφνιδίως αἱ σκέψεις του αὐταὶ διεκόπησαν ὑπὸ τοῦ γείτονός του.

«Παραμέρισον τὴν κεφαλὴν σου καὶ κρύψου ἀπ' ἐμπρός μου σὺ, ἀνόητον Ἴον, καὶ μὴ τολμᾷς νὰ μὲ πλησιάσῃς»· εἶπε τὸ ῥόδον. «Δὲν ἐπιτρέπω εἰς σὲ τὸ ἄσχημον ἄνθος νὰ παρατηρῇς τὰ κάλλη μου.»

«Μὴ καυχᾶσαι», εἶπε τὸ Ἴον, «διότι πιθανὸν νὰ μετανοήσῃς πρὸ τῆς νυκτός. Πνοὴ ἀνέμου δύναται νὰ σκορπίτῃ τὰ κάλλη σου, ἢ ἀσπλαγχνὸς χεὶρ δύναται νὰ σὲ ἀποσπᾷ ἀπὸ τὸν πλούσιον καὶ λαμπρὸν θρόνον σου».

«Φύγε ἀπ' ἐμπρός μου», εἶπε τὸ ῥόδον. «Δὲν θέλω νὰ ἀκούω αὐτὴν τὴν αὐθάδη γλῶσσαν σου».

Τὸ Ἴον δὲν ὠμίλησε πλέον, ἀλλὰ πρὸ τῆς νυκτός ἀκόμη ἡ πρόρρησίς του ἐξεπληρώθη, διότι ψυχρὸς ἀνέμος ἀπῆρπασε τὸ ῥόδον, ἐγκαταλιπὼν μόνον ἐρείπια.

Εἶναι ἀνάγκη, μικροὶ μου φίλοι, νὰ σᾶς εἰπῶ τί σημαίνει ἡ ἀλληγορία αὕτη; Τίς ἐξ ὑμῶν ἀγνοεῖ, ὅτι ὁ ὑπερήφανος ἀφῆλκτως θείει βαταπέτει μίαν ἡμέραν;

Σ. Π. Π.

ΑΗΔΩΝ Η ΕΡΥΘΡΑΥΧΗΝ

κοινῶς κοκκινό.λαίμης, κομπογιάννης, καλογιάννης.

(Ἐκ τοῦ ὠρελιμωτάτου εἰς πάντα ἄνθρωπον καὶ ἰδίως εἰς τοὺς μικροὺς μας συνδρομητὰς συγγραμματος τοῦ κ. Κ. Μαρουδῆ «περὶ τῆς χρησιμότητος τῶν πτηνῶν», ὅπερ ἐν τῇ Βιβλιογραφίᾳ μας ἀναγγέλλομεν σταχυολογοῦμεν τὰ ἐπόμενα, παραθέτοντες καὶ τὴν εὐγενῶς ὑπ' αὐτοῦ δανεισθεῖσαν ἡμῖν μικρὰν εἰκονογραφίαν).

Ἡ ἀηδὼν αὕτη εἶναι μετὰ τῶν πτηνῶν ὅπως τὸ πρόβατον μετὰ τῶν τετραπόδων ζώων, δῆλα δὴ, ἐκτὸς τῆς εἰς τὴν γεωργίαν χρησιμότητος αὐτῆς, κέκτηται ὅλας τὰς ιδιότητας τοῦ ἀθώου καὶ δύναται νὰ μᾶς χρησιμεύσῃ ὡς παράδειγμα εἰς πολλὰς περιστάσεις. Εἶναι δὲ πτηνὸν ἐπιδημητικὸν καθ' ἅσπασαν τὴν Ἑλλάδα, πλὴν τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου πελάγους.

Ἡ ἐρυθράυχη ἀηδὼν κατὰ τὸ διάστημα τοῦ θέρους διαμένει εἰς τὰ δάση, εἰς τὰς ὄχθας τῶν ρυάκων ἢ τῶν τελεμάτων, καὶ ἐν γένει εἰς τὰ ὑγρά μέρη, ὅπου εὐρίσκει τὴν τροφὴν αὐτῆς, συνισταμένην ἐκ σκωλήκων, ἐξ ἐντόμων καὶ ἐκ μυιῶν, τὰς ὁποίας συλλαμβάνει ἱπταμένη. Τὸ φθινόπωρον ὁμοῦς κατέρχεται εἰς τὰς πεδιάδας, ἐνθα τρέφεται ἐξ ἀγρίων συκαμίνων, ἥτοι ἐκ βατομούρων, ἐκ σπόρων σταφυλῆς, ἐκ κόκκων τῆς λευκανθήνης καὶ ἐξ ἀγριομεσπίλων, ἔτι δὲ καὶ ἐξ ἐντόμων, ὡς παρετήρησα ἐν Λαμίᾳ κατὰ τὸ φθινόπωρον καὶ τὸν χειμῶνα τοῦ 1877.

Τὸ πτηνὸν τοῦτο κατασκευάζει λίαν περίεργον φωλεάν· εἶνε δὲ περίεργος, διότι ἔχει πάντοτε μίαν ὁπὴν πρὸς ἀνατολὰς, τὴν ὁποίαν τὸ θῆλυ φροντίζει νὰ κλείρῃ διὰ τινος παραπετάσματος, συνισταμένου ἐκ φύλλων δένδρου, ὅσας ἐξέρχεται αὐτῆς. Πολλάκις δὲ συμβαίνει νὰ κατασκευάζῃ τὴν φωλεάν αὐτοῦ εἰς τοὺς ἀγρούς, ὅτε εἶναι μέγα εὐτύχημα, διότι καταδιώκει σφόδρα μετὰ τῶν ἄλλων, ἐντόμων τὴν κηκιδόμυϊαν, τὴν πυρχλίδα, τὰς φυτοφθίρας, ἔτι δὲ καὶ δύο ἄλλα, ἥτοι τὴν σιτόφθειραν καὶ τὴν τιπύλην, ἡ ὁποία κοινῶς ὀνομάζεται ἀλογακούρουπας.

Ὅπως ὁ συκοφάγος τοιοῦτοτρόπως καὶ ἡ ἐρυθράυχη ἀηδὼν ἔχει μερίστην στορ-

γὴν εἰς τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ μετὰ τῶν πολλῶν περὶ ταύτης παραδειγμάτων σᾶς ἀναγέρω τὸ ἐπόμενον: «Εὐγενής τις Ἀγγλος, λέγει ὁ Φραγκλῖνος, ἐκ τῆς πόλεως Βαλτῶν Ἐάθ συνεσκεύασεν ἐντὸς ἀμαξίου κορίνια καὶ κιβώτια, ἅτινα προετίθετο νὰ πέμψῃ εἰς Βορδίγκην. Πλὴν τὸ ταξίδιον ἀνεβλήθη διὰ τινος ἡμέρας καὶ κατόπιν διὰ τινος ἐβδομάδας,

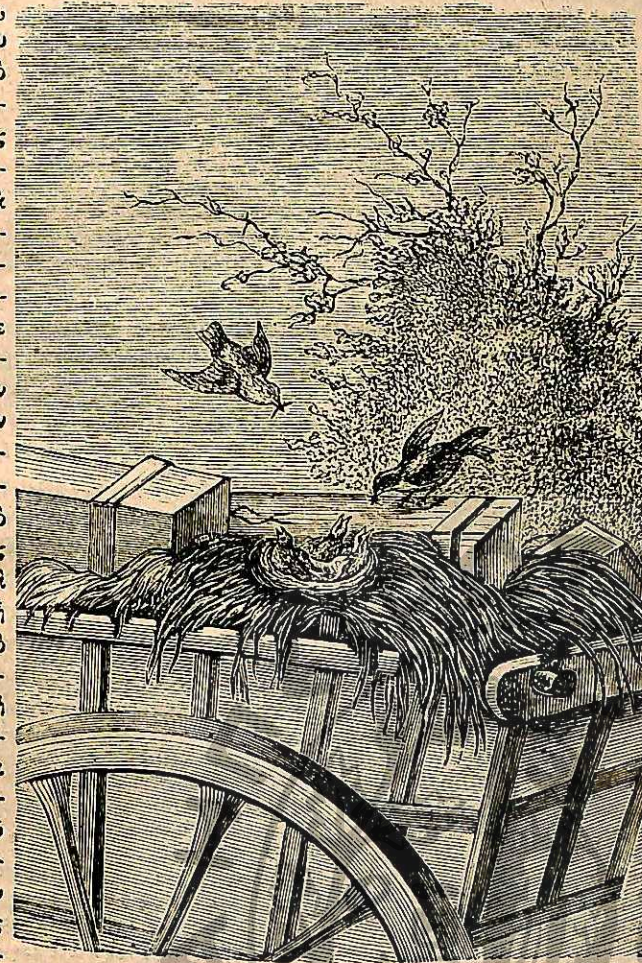
καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐτοποθέτησε τὸ ἀμάξιον ὅπως ἡτο φορτωμένον εἰς τὸ ἐν τῇ αὐτῇ παρὰ πηγήμα. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ζεύγος ἐρυθράυχενος ἀηδό- νος κατεσκεύασε τὴν φωλεάν αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγύρων καὶ τῶν κιβωτίων καὶ ἐξεκόλαψε τοὺς νεοσσούς τοῦ πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ ἀμαξίου. Ἐπὶ τέλους ἔφθασεν ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν τὸ ἀμάξιον ἐξεκίνησεν. Ἐν τούτοις ἡ μήτηρ οὐδόλως ἐπτοεῖτο οὔτε ἐκ τῆς κινήσεως αὐτοῦ, οὔτε ἐκ τοῦ κρότου τῶν τροχῶν, ἀλλὰ μόνον ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐγκατέλειπε τὴν φωλεάν αὐτῆς καὶ μετέβαινεν εἰς παρακειμένους βάλτους, ἐνθα εὐρίσκουσα διὰ τὰ τέκνα τῆς τροφὴν ἐκόμιζεν αὐτὴν εἰς αὐτὰ καὶ κατόπιν ἐκάθητο καὶ τὰ ἐθερμαίνει. Τέλος πάντων τὸ ἀμάξιον καὶ ἡ οἰκογένεια τῆς ἐρυθράυχενος ἀηδόνης ἀφίκοντο ἐν ἄκρᾳ ὑγείᾳ

εἰς Βορδίγκην. Μετὰ τινος δὲ ἡμέρας, ἐπειδὴ πλέον τὰ μικρὰ ἱπταντο καλῶς καὶ ἠδύναντο νὰ ταξειδεύωσι, παρέλαβεν αὐτὰ ἡ μήτηρ καὶ τὰ ἐπανήγαγεν ἐν πληρεστάτῃ ὑγείᾳ εἰς Βαλτῶν Ἐάθ, ὅθεν εἶχον ἀναχωρήσει.»

Ἡ ἐρυθράυχη ἀηδὼν δὲν εὐχαριστεῖται ἐντὸς κλωβίου διὰ τοῦτο ἂν συλλαβῶσιν

αὐτὴν καὶ τὴν θείσωσιν ἐν αὐτῷ, προτιμᾷ ν' ἀποθάνῃ ἐξ ἀσιτίας. Ἐν τούτοις τὸν χειμῶνα ὅσαι τυχερὸν μετηνάστευσαν ἐκ τῶν βορείων μερῶν, τὸ δὲ ψυχρὸς ἀναγκάζει αὐτὰς νὰ μὴ δύνανται νὰ μένωσιν εἰς τὰ δάση, ἀλλὰ νὰ κατέρχονται εἰς τὰ χωρία καὶ τὰς πόλεις, ἀποβάλλουσι κατὰ τι τὸ ὑπερήφανον τῆς ἐλευθερίας αἰσθημα. Διὰ τοῦτο πολλάκις βλέπομεν αὐτὰς τὸ ἐσπέρας, ὅταν τὸ ψυχρὸς καταντήσῃ ὀριμύ, νὰ πλησιάζωσιν εἰς τὰ παράθυρα τῶν οἰκιῶν καὶ νὰ ζητῶσι καταφύγιον, ὅπως διέλθωσι τὴν νύκτα. Ἐάν δὲ

τις ἀνοίξῃ τὸ παράθυρον, εἰσέρχονται τρέμουσαι εἴτε ἐνεκα τοῦ ψυχροῦ εἴτε ἐκ τοῦ φόβου αὐτῶν πλὴν κατόπιν συνέρχονται εἰς αὐτὰ καὶ ἀρχίζουσι νὰ λαμβάνωσι θάρρος καὶ νὰ ἐξοικειῶνται πρὸς τοὺς ἐν τῇ οἰκίᾳ.

Ἀηδὼν ἡ ἐρυθράυχη.

Ε ΠΕΤΑΛΟΥΔΑ ΕΠΑΝΩ ΕΙΣ ΤΟ ΡΟΔΟΝ.

Πεταλούδα χρυσωμένη
Και πολύ καμαρωμένη
'Σ' ένα ρόδον ξαπेटᾷ.
—Δι' ἐμένα ἐγεννήθη—
Τ' ἄνθος τοῦτο καὶ ἠϋξήθη,—
Λέγει, παίζει καὶ σκιρτᾷ.

Με χαράν πολὺ μεγάλην
Σρίγγει τ' ἄνθος στὴν ἀγκάλην
Καὶ τὰ φύλλα του κτυπᾷ.
Καὶ τὸ ρόδο τὸ καυμένο
Υποφέρει κτυπημένο
Τὸν ἐχθρὸν καὶ σιωπᾷ.

—Δι' ἐμένα ἐγεννήθη
Τ' ἄνθος τοῦτο καὶ ἠϋξήθη,—
Λέγει πάντοτε αὐτὴ
Καὶ σὲ θρόνο βασιλέως
'Εστοχάζετο ματαιῶς
Πῶς τὸ πόδι της πατεῖ.

'Αλλὰ κόρη τις προβαίνει
'Απὸ πίσω της σκυμμένη
Καὶ ἀρπάζει τὴν μικράν.
Τὰ πτερά της τὰ ὠραία
Κόπτει παίζουσα ἡ νέα
Καὶ τὸ ρόδον με χαράν.

'Αν ἡ τύχη σὲ λαμπρύνῃ
Καὶ στολίσματα σοῦ δίνη,
Οὕτω, φίλε, νὰ σκεφθῇς.
Πεταλούδα ὅτι εἶσαι
Καὶ εἰς ρόδον ὅτι καίσαι,
Καὶ ποτὲ μὴ ἐπαρθῇς.

Γ. Α. Θ.

ΥΓΙΕΙΝΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

'Ανάπαυσις.

Καθὼς πρέπει νὰ ἐργαζώμεθα καὶ νὰ κοπιᾷζωμεν πρὸς διατήρησιν τῆς ὑγείας, τοιοῦτοτρόπως πρέπει καὶ νὰ ἀναπαυώμεθα μετὰ τὸν κόπον. Ὁ κόπος, ἐξαντλεῖ τὰς δυνάμεις τοῦ σώματος καὶ δύναται νὰ βλάβῃ, ἐὰν δὲν ἐπέλθῃ ἡ ἀνάπαυσις ἥτις ἐπαναφέρει τὰς δυνάμεις τοῦ σώματος τὰς ὁποίας ἐξήντηλθεν ὁ κόπος. Ἡ καλλιτέρα καὶ φυσικωτέρα ἀνάπαυσις εἶνε ὁ ὕπνος τῆς νυκτός καὶ δι' αὐτὸ ἡ Θεία Πρόνοια σοφῶς ἐπρονόησεν ὥστε μετὰ τὴν ἡμέραν νὰ ἐπέρχηται τὸ σκότος τῆς νυκτός, τὸ ὁποῖον προκαλεῖ ὅλα τὰ πλάσματα εἰς ἀνάπαυσιν. Ἐὰν δὲν φροντίζωμεν νὰ παρέχωμεν τὴν ἀναγκαίαν ἀνάπαυσιν εἰς τὸ

σῶμά μας, ἥτοι ἐὰν ἀναπαυώμεθα ἀνεπαρκῶς, τότε ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὸ σῶμα ἐξαντλούμενον ἐκ τῆς ἐργασίας μαραίνεται καὶ γηράσκει προῶς. Ταῦτα ἐφαρμοζονται ὅχι μόνον εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ὡς ἐκ τοῦ εἴδους τῆς ἐργασίας των εἶνε ἡναγκασμένοι νὰ κοπιᾷζωσι σωματικῶς πολὺ, ἀλλὰ καὶ εἰς ἐκείνους οἵτινες ἐργάζονται μόνον διὰ τοῦ νοῦς, δηλαδὴ οἱ ὁποῖοι καταγίνονται μόνον περὶ τὰ γράμματα, διότι καὶ ἡ ἐργασία τοῦ νοῦς ἐπίσης καθὼς καὶ ἡ σωματικὴ ἐξαντλεῖ τὰς δυνάμεις τοῦ σώματος.

Μὴ νομίσωσιν ὁμῶς οἱ μικροὶ ἀναγνώσταις μας ὅτι ἀνάπαυσις εἶνε μόνον ὁ ὕπνος. Ὅχι! οἱ περὶ τὰ γράμματα καταγινόμενοι μικροὶ μας φίλοι ἅς μάθωσι καὶ ἄλλο εἶδος ἀναπαύσεως· π. χ. μετὰ τὴν ἐξοδὸν των ἀπὸ τοῦ σχολείου, ἀφοῦ μελετήσωσι, μικρὸς περίπατος ἤθελεν τοῖς εἶσθαι εὐχάριστος ἀνάπαυσις, διότι ἀποσπᾷ τὸν νοῦν ἀπὸ τῆς μελέτης καὶ τῷ δίδει καιρὸν ὅπως ἀναπαυθῇ διὰ νὰ ἔχῃ δυνάμεις νὰ ἐργασθῇ καὶ πάλιν. Τὰ ζωηρὰ παιγνίδια μετὰ τῶν μικρῶν φίλων εἶνε ἀνάπαυσις τοῦ νοῦς ἐπίσης εὐχάριστος. Ἀλλὰ, καθὼς προκειμένου περὶ ἐργασίας καὶ κόπου πρέπει νὰ ἀποφεύγῃ τις τὴν ὑπερβολήν, τοιοῦτοτρόπως προκειμένου καὶ περὶ ἀναπαύσεως ἐπίσης ἡ ὑπερβολὴ εἶναι βλαβερὰ. Εἰς πᾶσαν πρᾶξίν σας, μικροὶ μας φίλοι, ἔχετε πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν σας τὸ πολύτιμον παράγγελμα τῶν ἀρχαίων προγόνων μας « ἄν μέτρον ἄνιστον ».

ΘΗΣΑΥΡΟΣ.

* * Οἱ τίμιοι ἄνθρωποι θεωροῦσι τὴν πίστιν ἱερὰν. Οὐδεμία ἀνάγκη, οὐδεὶς φόβος, οὐδὲν δέλεαρ δύναται νὰ καταστήσῃ αὐτοὺς ἀπίστους.

(Διάφοροι συγγραφεῖς).

* * Πρὸς μὲν τὴν ἀτομικὴν μας εὐδαιμονίαν εὐκόλως ἐξοικισθώμεθα καὶ τότε παύομεν νὰ αἰσθανώμεθα τὰ θέλητρά αὐτῆς, πάντοτε ὁμῶς αἰσθανόμεθα τὴν χαρὰν ὅτι ἐγενόμεθα αἵτιοι τῆς εὐδαιμονίας ἄλλου. Πᾶσα δὲ ἐν γένει εὐεργεσία φέρει τὸ γλυκὺ καὶ μυστηριώδες τοῦτο ἀποτέλεσμα εἰς τὴν καρδίαν μας. Ἐνῷ λοιπὸν ἡ συνεχὴς ἀπόλαυσις ὅλων τῶν ἄλλων τέρψεων μᾶς ἐπιφέρει τέλος τὸν κόρον, οὐδέποτε τὸν ἀντίον αἰσθανόμεθα ἀγρίαν παρέχοντες εὐεργεσίας. (Μασσιγιῶν.)

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

59.

Π—**ε*—*αι—η—**ο*η
*υ*ά*ου*ι—*δ*—*ου*ε*η

60.

Ζῶν μικρὸν ἄνευ ποδῶν ἡ φύσις μ' ἔχει πλάσει
μ' ἄφησε δὲ νὰ κατοικῶ εἰς ὄρη καὶ εἰς δάση·
Εἰμ' ἄπνουν, εἰμ' ἀναίμακτον, ἀλλὰ ζωὴ καὶ βαδίζω,
καὶ ἔχην ὅθεν διαβῶ ν' ἀρίνω συνειθίζω.

'Εν Χανίοις.

'Αδάμ.

61.

Δύο ἀδελφοὶ ἐρρίφθημεν στὰ ἔσχατα τῶν ἄλλων,
ὅπως ἀποτελέσωμεν ἓνα ἐκ τῶν μεγάλων·
'Εκεῖ συνευιάσθημεν καὶ ζῶμεν ἡνωμένοι
ἐπὶ χωρῶν ἐπὶ βουνῶν κατευχαριστημένοι,
'Οτι ἐγκατελείψαμεν τὰς πόλεις, τὰ τοπία
καὶ ζῶμεν νῦν ἀμέριμνοι εἰς κώμας εἰς χωρία.

'Α δ α μ.

62.

Τρεῖς μὲ κρατοῦν ὅταν γεννῶ·
ἀλήθεια! πρῶτον πίνω
μαῦρα τὰ κάμνω τὰ παιδιὰ
καὶ πίσω μου τ' ἀφήνω.

'Ανιστάσιος Κ. Κέντρος.

63.

"Αν ὀλόκληρον μ' ἀφίσης, Ὅν τρισεβάζον θά εἶμαι
καὶ 'ς τοὺς οὐρανοὺς θά κείμαι
"Αν τὴν κεφαλὴν μου κόψῃς καὶ ὁ τράχηλός μου
Εὐθὺς πίπτω ἀπ' τὰ ὕψη (λείψῃ)
Πλὴν τὴν ὑπάρξιν δὲν χάνω, ἀλλὰ νέαν σχηματίζω
καὶ εἰς πλοῖα μετοικίζω.
Τὴν δευτέραν ὑπάρξιν μου ἐὰν ἀναγραμματίσῃς
"Ω! εὐθὺς θ' ἀναγνωρίσῃς,
"Οτι τὴν ζωήν σου πᾶσαν, ἀπὸ μένα τὴν λαμβάνεις·
"Αν σοῦ λείψω θά πεθάνῃς
Ναύπλιον. Δημήτρ. Χαϊδᾶς.

ΛΥΣΕΙΣ

52.

"Ανθρωπε, νὰ τὸ ἡξέυρης
"Ο,τι κάμεις θά τὸ εὕρης.

53.

'Εὰν ἀργὸς ἐξ οὐρανῶν
Τὰ ἔτοιμα προσμένῃς
Οὔτε λυτροῦσαι ἐκ τῶν δαιδῶν
Οὔτε πεινῶν χορταίνεις. Αλ. Κατ.

54.

"Οταν οἱ Τούρκοι ἐπιάσαν τὸν Ἀθανάσιον
Διάκον καὶ ἤθελον νὰ τὸν ψήσουν ζωντανόν. ἦτο
μὴν Ἀπρίλιος. Ὁ Διάκος ἔστρεψε τὰ μάτια
τοῦ τριγύρω εἰς τὴν χλοερὰν φύσιν καὶ χωρὶς
νὰ δακρύσῃ εἶπε·
Γιὰ ἰδεῖ καιρὸ ποῦ διάλεξε ὁ χάρος νὰ με πάρῃ
Τώρα π' ἀνθίζουν τὰ κλαριά καὶ δγάν' ἡ γχορτάρι.

55.

Τὰ ἐναντία εἶναι· ἐλεύθερος, ῥυπός, μαρταίνομαι, ἡμέρα, σάλος. Προφανῶς δὲ τὸ ζητούμενον εἶνε· Ἑρμῆς.

56.

'Αδάμ.

57.

'Ορμή—ὁσμή.

58.

'Η γογγύλη.

ΛΥΤΑΙ

Κυρίαί: Πετρούλα Νικολοπούλου, Μαρία Πεταλά, Ἑλένη Γ. Σουρμελή, Ἑλένη Μιγιάκη, Ἀσπασία Σπορίδου, Ἄννα Α. Λεισαριστοῦ, Αἰκατερίνη καὶ Μαρία Ψύλλα, Ἑλένη Κ. Δημητρακοπούλου (Ναυπλίου), Ἑλένη Λαμπριάδου (Κερκύρας), Σμαράγδα Α. Κατσίνα (Θηβῶν), Αἰκ. Βούλγαρη (Ερμούπολεως), Ἑλευθερία Τσαουτάκη καὶ Σοφία Πετράκη (Πειραιῶς).

Κύριοι: Ν. Α. Συνοδινός, Χ. Χ. Βλαχάνης, Γ. Α. Κωνοπιστόπουλος, Ν. Π. Ρεπανᾶς (ἐμμέτρως), Ν. Λάσκαρης, Ἑμ. Σ. Βαλέττας, Ἀθ. Δ. Πυρομάλλης, Κ. Γ. Κασιμπάλης, Ν. Α. Ἀγκωνάκης, Γ. Ι. Μιχαλόπουλος, Ν. Πίστης, Ἀθ. Α. Ζίννης, Δ. Χ. Βουρνάκος, Γ. Τεάτσος, Π. Ἀθανασόπουλος, Σ. Ι. Στελλάκης, Χ. Κωνσταντίνου, Κ. Π. Ζαβάλης, Π. Γ. Διόμου, Φ. Μ. Κλαδάκης, Κ. Μαζαράκης, Π. Α. καὶ Β. Σεῖδας, Ι. Θ. Θεοχάρης, Γεώρ. καὶ Αὐγ. Ἀβέρωφ, Π. Κολοκυθᾶς, Γ. Δ. Ρεδιάδης, Ν. Νάντης, Θ. Σ. Τσιρούλης, Ἰάκ. Μ. Θεοχάρης, (Κερκύρας), Ἀντ. Σκαβέντζος (Σκοπέλου), Π. Χ. Μακρῆς, καὶ Π. Μελισσινῆς (Ἀργοστολίου), Ἀντ. Δ. Κριτσιμᾶς (Ξηροχωρίου), Π. καὶ Δ. Χοῖδᾶς, Ι. Π. Σαλωνιτίδης, Α. καὶ Σ. Σωτηριάδης, καὶ Ἀλ. Δρίδας (Ναυπλίου).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

Περὶ τῆς χρησιμότητος τῶν πτηνῶν ὑπὸ Κωνσταντίνου Ἰω. Μαρουδῆ, τηλεγραφετοῦ Α'. τάξεως, μετὰ 90 εἰκόνων. Ἐν Ἀθῆναις ἐκ τοῦ τυπογραφείου τῆς «Ἑλλ. Ἀνεξαρτησίας» 1880. μικρὸν 8ον σελ. 256. φρ. 2.

ΔΙΑΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑΙ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

— Όσοι ἐκ τῶν κ.κ. συνδρομητῶν μας ἐπιθυμοῦσι νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ πρὸς αὐτοὺς ἀποστολὴ τῆς Διαπλάσεως καὶ κατὰ τὸ δεῦρον ἔτος παρακαλοῦνται νὰ ἀνανεώσωσι τὴν συνδρομὴν των μίαν τοῦλάχιστον ἐβδομάδα πρὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1880, πρὸς ἀποφυγὴν βραδυτήτων.

— Ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῷ ἐξωτερικῷ ἐνεργεῖται ἡ ἀνανέωσις εἴτε παρὰ τοῖς ἀφιλοκερδῶς ὑπὲρ τῆς Διαπλάσεως ἐργαζομένοις κκ. ἀνταποκριταῖς, ὧν τὰ ὀνόματα ἐδημοσίευσθησαν ἐν τῷ φυλλαδίῳ τοῦ νοεμβρίου, εἴτε παρὰ ταῖς κυρίαῖς καὶ κυρίοις δημοδιδασκάλοις καὶ ἐλληνοδιδασκάλοις, πρὸς οὓς καὶ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας δι' ἐιδικῆς πρὸς τοῦτο ἐγκυκλίου του ἐσύστησε νὰ φροντίζωσιν ὑπὲρ τῆς διαδόσεως τῆς Διαπλάσεως τῶν Παίδων, εἴτε τέλος δι' ἐπιστολῆς ἀπευθυνομένης κατ' εὐθείαν πρὸς τὸ Κεντρικὸν ἐν Ἀθήναις Γραφεῖον τῆς Διαπλ. τῶν Παίδων καὶ ἐμπειροχούσης τὸ ἀντίτιμον τῆς συνδρομῆς εἰς γραμματόσημον, ἢ εἰς χρυσοῦς ἀντίτιμους, ἂν αἱ συνδρομαὶ εἴναι πολλαί.

— Πρὸς οὐδέναν ἀποστέλλεται ἡ Διαπλ.

τῶν Παίδων ἄνευ προληρωμῆς εἰμὴ μόνον πρὸς τοὺς τακτικούς μας ἀνταποκριτάς καὶ πράκτορας, οὔτινες καὶ παρακαλοῦνται νὰ δηλώσωσιν ἡμῖν ἐγκλίτως πόσα φύλλα πρέπει νὰ τοῖς ἀποστείλωμεν διὰ τὸ δεῦτερον ἔτος.

— Δηλοῦμεν πρὸς τοὺς ἀποστελλαντας αἰτήσεις περὶ ἐγγραφῆς ἢ ἀνανεώσεως τῆς συνδρομῆς διὰ τὸ δεῦτερον ἔτος, ἄνευ τοῦ ἀντιτίμου, ὅτι αἱ αἰτήσεις των αὐταὶ δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν. Πρέπει νὰ προκαταβάλωσι τὴν συνδρομὴν διὰ νὰ γίνωσι συνδρομηταί.

— Αἱ τέσσαρες σελίδες αἱ εὐρισκόμεναι εἰς τὸ μέσον τοῦ φυλλαδίου τούτου ἡριθμημέναι μετὰ στοιχεῖα τοῦ ἀλφαβήτου α'. β'. γ'. δ'. εἶνε προωρισμέναι νὰ προσκολληθῶσιν ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ τόμου.

— Ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν ἀνταποκριτῶν μας δεῖον νὰ προστεθῶσι καὶ οἱ εὐγενῶς προσφερθέντες νὰ ἐργασθῶσιν ὑπὲρ τῆς διαδόσεως «τῆς Διαπλάσεως» ἐν Ἑλλάδι μὲν ἡ εὐγενεστάτη δεσποσύνη Ματθίλδη Σκνδῶρ, καὶ ἐν Νικομηδείᾳ ὁ ἀξιότιμος κ. Δημήτριος Παντελίδης.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ἐν Ἑλλάδι φράγκα 2. Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φράγκα 3.

ΕΓΓΡΑΦΟΝΤΑΙ συνδρομηταὶ κατὰ πᾶσαν ἐποχὴν τοῦ ἔτους, προκαταβάλλουσιν ὅμως ὁλόκληρον τὴν ἐτησίαν συνδρομὴν καὶ λαμβάνουσι τὰ φύλλα ἀπὸ τοῦ πρώτου ἀριθμοῦ.

Ὅστις ἤθελε κάμει 10 συνδρομητάς καὶ προκαταβάλει τὰς συνδρομάς των λάμβάνει ἐν ὅλῳ δωρεάν ἐπὶ ἑν ἔτος. Διὰ δὲ τοὺς κάμνοντας συνδρομητάς ἄνω τῶν 10 καὶ πρὸς τὴν ὀλίγοντας τὰς συνδρομάς αὐτῶν ἀρίσται εἰς ὄφελός των ἐκπτώσις δραχμῶν 20 ἐπὶ τοῖς 100 ἐκ τοῦ ἀντιτίμου τῶν συνδρομῶν.

Αἰτήσεις μὴ συνοδευόμεναι καὶ ὑπὸ τοῦ ἀντιτίμου τῆς συνδρομῆς ΔΕΝ λαμβάνονται: ὑπ' ὄψιν. Αἱ αἰτήσεις δεῖον νὰ ἀπευθύνονται κατ' εὐθείαν πρὸς τὸ Γραφεῖον «τῆς Διαπλάσεως τῶν παιδῶν», εἰς Ἀθήνας, καὶ νὰ μὴ ἐπιβαρύνωσι τὴν Διεύθυνσιν διὰ τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν. Οὕτω λαμβάνονται ἀσφαλῶς.

ΔΩΡΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΤΟΥΣ

Ἐχομεν ἤδη ἐν τῷ Γραφείῳ μας ἕτοιμον εἰς πώλησιν τὸν πρῶτον τόμον «τῆς Διαπλάσεως τῶν Παιδῶν».

ΕΚΑΣΤΟΣ ΤΟΜΟΣ ΤΙΜΑΤΑΙ

Ἄδελφος μὲ ὥριον ἐξώφυλλον φρ. 2. —
Δεξιμένους » 3 1/2

Ταχυδρομικὰ ἐκάστου τόμου διὰ τὰς ἐπαρχίας καὶ τὸ ἐξωτερικόν: Ἀδέτου λεπ. 20, δεξιμένου λεπ. 30.

Ὅσοι ἐπιθυμοῦσι νὰ φιλοδώρῃσιν τὴν Διεύθυνσιν κατὰ τὴν πρώτην τοῦ νέου ἔτους πρὸς τοὺς μικροὺς των φίλους καὶ συγγενεῖς παρακαλοῦνται νὰ ἀποστείλωσιν ἡμῖν ἀπὸ σήμερον τὰς παραγγελίας των, διότι οἱ τόμοι τοὺς ὁποίους ἡτοιμάσαμεν

ἄνευ παραγγελιῶν ταχέως θέλουσιν ἐξαντληθῆ.

Εἰς τὸμας τῆς Διαπλάσεως καὶ μὴ συνδρομῆς διὰ τὸ δεῦτερον ἔτος εἶνε τὰ καλλίτερα, τὰ διαρκέστερα καὶ ὠφελιμώτερα δῶρα τὰ ὅποια δύνανται νὰ ἀναλλάξωσιν οἱ μικροὶ μας συνδρομηταὶ πρὸς τοὺς ἀδελφούς των, τὰς ἀδελφάς, τοὺς φίλους των καὶ λοιποὺς μικροὺς συγγενεῖς των. Εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστου μηνὸς ἢ πρὸς αὐτοὺς ἀποστολὴ τοῦ φυλλαδίου θὰ γίνεταί ἀφορμὴ εἰς ἀνάμνησιν τῆς στοργῆς καὶ τῆς φιλίας ἥτις ἐπροκάλεσε τὴν μικράν, ἀλλὰ πολύτιμον ταύτην δωρεάν.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ «τῆς Διαπλάσεως τῶν Παιδῶν», ὁδὸς Ἑρμοῦ, πρὸ τῆς Καπνικαρέας.